

Alexandru Nemoianu

**FRAGMENTE DIN VREMEA
PERSECUȚIILOR**

**Prefață de Artur Silvestri:
Două modele de Reconquista:
„Păstor“ și „Sămânță“**

CARPATHIA PRESS - 2007

CARPATHIA PRESS, 2007

str. Școala Herăstrău nr. 62, sector 1
București, România, cod 014146
E-mail: **carpathia.press@gmail.com**
Tel/fax: **004-021-317.01.14**
ISBN: **973-7609-17-4**

„Fragmente din vremea persecuțiilor“ conține eseuri, „însemnări răzlețe“ și adnotări scrise de autor în anii 2005 și 2006. Câteva doar sunt reluări din volumele anterioare „Întâmplări și Vise“, „Tărâmurii“, „Treziri“ și „Acum“; însă acestea nu constituie decât elemente de fundal sau adaosuri pentru o înțelegere nuanțată a poziției intelectuale și a opțiunilor. Direcția de organizare a acestei cărți dezvoltă în mod natural opera de gânditor creștin a lui Alexandru Nemoianu fiind un punct de vedere nou și articulat asupra „modelului existențial românesc“.

Coperta întâia a cărții este un colaj conținând o imagine a icoanei de pe racla expusă la Muzeul de Artă din București, reprezentând pe **„Sf. Ioan cel Nou de la Suceava în fața Eparhului“**.

Coperta și tehnoredactare: **Gabriela Chircea**
Tipar: **S.C. EURO PRINT COMPANY S.R.L.**, Buzău, România

DOUĂ MODELE DE „RECONQUISTA“: „PĂSTOR“ ȘI „SĂMÂNȚĂ“

Evoluția operei lui Alexandru Nemoianu de după „Semnele vremii“ (2005) se produce organic deși cu aparente reformulari ce nu sunt decât aspect superficial peste o înaintare de râu subteran cu izvor ce nu încetează. „Fragmente din vremea persecuțiilor“ conține, astfel, eseuri, „însemnări răzlețe“ și adnotări datând din anii 2005 și 2006 și doar câteva fiind reluări din volumele anterioare „Întâmplări și Vise“, „Tărâmurii“, „Treziri“ și „Acum“; însă acestea nu constituie decât elemente de fundal sau adaosuri pentru o înțelegere nuanțată a poziției intelectuale și a opțiunilor. Direcția de organizare a acestei cărți dezvoltă în mod natural opera de gânditor creștin a lui Alexandru Nemoianu fiind un punct de vedere nou și articulat asupra „modelului existențial românesc“. Ea arată însă mai apăsător sensul acțiunii intelectuale și metoda de gândire. Dar, la drept vorbind, nici nu a fost dificil ca acestea să se organizeze. Există în doctrina desfășurată aici, ca și în eseistica istoriografică anterioară, trei idei capitale ce împânzesc întreaga creație încă din momentul originar ori al „trezirii“ la realitatea metafizică: „Imperiul ca esență a răului“, răsfângerea acestuia „în marginea Împărăției“ (sau, cum s-ar zice în termen „tiers-mondist“, „efectul de colonie“) și, în sfârșit, „răspunsul național“, renașterea sau „enigma prin Neamuri“. Acestea indică, în fond, o „tensiune universală“ cu început vechi și fenomenologie descrisă abia la o vreme, ce se traduce în formulări cu notorietate precum „corsi i ricorsi“ lui Giambattista Vico ori cantemirescul „incrementa atque decrementa“, fiind în ultima analiză principiul catolic de „conquista“ ce aduce aproape mecanic recucerirea, „eliberarea, deci „reconquista“. Ele nu încetează acum ci se dezvoltă căci oricât ar avea schemele invocate precedente, azi se manifestă cu un anumit grad de inedit iar „ondulațiunea“ exprimată de Vasile Conta (căci la noi există, la rândul ei, o tradiție de gândire în „deal“ și „văi“ istorice) nu mai apare tot atât de clară precum altădată. „Răul“, așa cum îl denumește pretutindeni autorul în terminologie creștină, se extinde în forme inedite și cu procedări de aparență difuză deși „modelul“ rămâne fără nici o îndoială „repetitiv“ și inapt a se adapta. În această materie, noutățile sunt aici puține căci, în teorie, despre „Imperiul răului“ există o bibliografie impresionantă iar autorul a scris până astăzi cu stăruință și în mai toate cărțile, și dacă ar trebui să fie

înfățișată tema în chip exhaustiv ar trebui reluate toate și reproduse încă o dată. Obiectul nu este totuși acesta și atât cât este cuprins aici („specimene” doar, și ilustrații) este proporțional destul căci esența cărții, sau accentul ei, constă în „ideologia reacțiunii” mai mult decât din înfățișarea „vrăjmașului” care trebuie numai „evidențiată” printr-un inventar de „urme distinctive” și doar prin demonstrație sumară ce trebuie „văzută” ca o fotografie fulgerătoare de avertisment.

Esențialul aici îl constituie, așadar, „răspunsul” și mai ales „ceea ce nu piere” fiindcă, de fapt, imobilitatea Arhetipului nu se poate pune la îndoială și desemnează factorul ireductibil și ordonator. Aceasta se înfățișează printr-un complex deopotrivă „simplu” (adică numenal) dar și complicat prin formele diverse și aparent „nelegate” în rețeaua organică subiacentă ce impresionează prin înșiruirea de elemente aproape naturale. „Loc”, sanctuare, „istorie vorbită”, modele populare, exemplu social contemporan („gospodărism”), instituții atipice nu obligatoriu de esență folklorică ori derivate pe canal etnologic, sfinți bisericești și „model cărturăresc” etc. – nu sunt însă nici noțiunile curente și doar mecanisme de agregare de colectivități ci „principii” de funcțiune ale unei realități enigmatice, străvechi și imutabile ce ne înfățișează o ipoteză de antropologie „originistă” uimitor de clară și de pătrunzătoare. Aceasta are un grad categoric de universalitate derivată din însăși esența ei necontestabilă. Nouă este, prin sugestie, aici formula de „reacțiune” ce va trebui dezvoltată în viitor chiar dacă astăzi însăși metoda de împrăștiere întrebuintată de „răul vrăjmaș” se dovedește caducă și rudimentară („înlăturând păstorul, se risipește turma”). În această materie, Alexandru Nemoianu invocă „retragerea la munte și în calitate”, formulând ideologia „reconquistei” într-un fel profetic și prin concept vizionar. Recucerirea înțeleasă de el nu-i, aici, recensământul unei „mișcări” (care nu există în felul organizat clasic) sau un „inventar de valori” care, existând, ar lucra prin iradiere (**doctrina Păstorului Înțelept**) ci mai degrabă niște „categorii de semințe” care oricând, re-formulate și regăsite, pot relua orice fel de „acțiune în răspuns”. Precedentul istoric există și se evocă. Iată, de pildă, „modelul indienilor pueblo” despre care Alexandru Nemoianu scrie o pagină memorabilă și „îndrumătoare”. El este tulburător prin efect și trebuie descifrat în misterul regenerativ căci „ștergerea urmelor” nu a reușit să extragă și „duhul” sau secretul de întocmire înrădăcinat de unde s-a renăscut, la o vreme, „copacul viguros” anterior. Astfel încât nu-i fără rost a spune că, în această speță, „retragerea” s-a produs până la „nucă” sau până la

„celulă“. Aceasta însemnează mecanisme universale verificate. La noi, ca să exemplific, nucleu, celulă ori „sămânță“ sunt orice idei ce se depozitează în loc protejat sau „paralel“ care, fără să fie numai „bibliotecă“ mărunte, de sat, de mănăstire ori de școli orășenești nebăgate de seamă, pot să ajungă, numai dacă va fi cazul și dacă vom avea un nou „pârjol al cărților scrise“ (ca în veacurile XI și XII), în planul „cărților vorbite“, regăsind folklorul, anonimul și eposul nostru fundamental ce a îngăduit perpetuare nu doar de istorie a Locului ci și de lege arhaică, de „obicei al pământului“ și încifrare în utilitar, simbolic și superficial decorativ. Metoda aceasta, „finală“, este cu neputință de a nu se folosi chiar și dacă spațiul de conservare va deveni un simplu „teren imobiliar“ fiindcă, existând „oamenii locului“, dispariția „duhului“ s-ar produce numai odată cu „ultimul om“ ori și dacă acesta va dispărea, „rasial“, odată cu dispariția „limbii“ ori a „ultimei cărți“. Și nici atunci. Căci dacă „Locul“ poartă în sine un fel de a se „întipări“ în ființele ce îl „locuiesc“, rezultă că puterea de a lăsa „aceiași urmă“ în orice creatură ce îl întrebuințează va triumfa, indiferent când și în ce forme.

Acestea fiind previziunile în negativ (sau doar ipoteza dramatică), rezultă că „tabloul de principii formatoare“ va trebui făcut în extensiune, fiind însă aici schițat într-un fel uimitor de clar. El se întinde asupra unor teme cu aparență de simplitate dar cu efect măreț în timp: „locuri sacre“, dani, acțiune cărturărească oricât de mărunță în suprafață dar pătrunzătoare în adâncime, organizare naturală de oameni și formele ei manifestare „reacționară“ în celular și în „năvoade“. Materia există prin câteva specimene și în **„Fragmente din vremea persecuțiilor“**, în „dania“ lui Bucur Chiriac, reacționarismul lui Raoul Șorban, cărțile lui Ion Marin Almajan, revistele „eretice“, „românii-americani“, și, de fapt, în tot ceea ce scriitorul denumeste **„majoritatea semnificativă care începe să vorbească“** etc.

Pretutindeni impune o imagine de „realitate din alt timp“, aproape sadovenian, evocând eposul din „Creanga de Aur“ și din „Uvar“ iar încheierea despre „Bizanț“ și „efectul folcloric“ la români adaugă o idee privind „acțiunea în lumea paralelă“ și „sămânța aruncată prin Neamuri“. De fapt, scriitorul dezvoltă aici – în descriția de acțiune practică și în teorie – ceea ce invocase prin creație în „Semnele Vremii“, unde materia „eretică“ și sub-lunară, aparținând „celei de-a doua literaturi“, era ilustrată în chip strălucit. Ecurile vii ale strâului sapiențial venit din străvechime și întruchipat prin episoade cu notă de precădere continuă (de la înțeleptul vremurilor vechi și preo-

tul getic și, mai apoi, de la episcopul-voievod din „mileniul mut“ și până la „învățătorii munților“ de ieri și de azi] se răsfrâng nu doar în acea literatură de zidire sufletească și povățuire ci și în această eseistică de îndrumare și directivă. Suntem, până la un punct, aproape de „enciclopedismul rustic“ al veacului fanariot, când „specificul constituit“ se retrăgea în rural și „provincial“ dinaintea ocupantului sălbatic ce ar fi năzuit să modifice totul, de la obiceiuri, mod de așezare și de orânduire de populații și până la limbă și cod de a comunica.

De altminteri, „desfășurările de penumbră“ sunt întotdeauna înțelese și prețuite și se privesc în termeni de **valori inerente** care, fiind legitime în absolut, nu cunosc determinarea îngustă față de contextul de orice fel, „oficialități“ ori „ideologii dominante“ ce determină realitățile superficiale și perisabile. Extragerea sufletului colectiv din contingentul istoric nedeslușit este regulă aici ca și „conservatismul“ demonstrat prin fenomene continui. Teoreticește, „familia de gândire“ se revelează numaidecât. Aceasta reprezintă „substanța medulară“ invocată de G. Călinescu prin „regresiunea către arhaic“ proprie creației românești de valori în ton major și, deopotrivă, se potrivește cu „personanța“ închipuită de Lucian Blaga ori cu „energetismul“ lui Vasile Băncilă și cu „protocronismul“ descris de Edgar Papu. Atitudinea are universalitate, fiind, la drept vorbind, o varietate de „originism“ ce îndrumă culturile orânduite de un puternic simțământ intrinsec al „specificului“ care nici măcar nu mai trebuie demonstrat și afirmat ci doar exprimat cu o mai stăruitoare putere în ideea de a recapa dreptul pierdut și a întări uimitoarea diversitate a Creației. În aceasta constă aici reazemul „trezirii“, înțeles ca un proces de inspirație oraculară și de clipa miraculoasă când „istoria enigmatică“ se revarsă în „istoria consemnată“ și recucerește lumile uzurpate.

Pretutindeni ne impun acum două „modele de Reconquista“; „Pastorul și Sămânța“. Când „pastorul“ dispare fără a i se afla substitut, apare „sămânța“, soluția miraculoasă și tainică: aceasta moare pentru a face grâul să rodească în viitorul nesfârșit și binecuvântat.

ARTUR SILVESTRI

30 Noiembrie 2006,

Sf. Apostol Andrei, Ocrotitorul României

MODELUL NOII PRIGOANE ANTI-CREȘTINE

Mai înainte de a intra în acest subiect câteva precizări metodologice sunt necesare. Evenimentele istorice au ca scop să arate unicitatea persoanei umane și zădărnicia căutării împlinirii ei în această lume. În această înțelegere putem pricepe de ce fiecărei generații i-a fost dat să asiste la o schimbare majoră de „regim”, fie sub forma încetării unei lungi „domnii”, fie sub forma schimbării de regim sau sistem politic. În asemenea împrejurări, s-a putut cristaliza înțeleapta vorbă românească, „schimbarea domnitorilor, bucuria nebunilor”. În sens mai larg, împlinirea personalității umane, mântuirea ei, nu vine *în și prin Istorie ci la capătul ei*. Dar cele spuse la nici un caz nu înseamnă că în existența sa pământească omului i se cere să fie pasiv, detașat, „neangajat”. Din contră.

Diversitatea uluitoare a evenimentelor istorice, „schimbările” de care vorbeam, sunt toate ocazie, posibilitate, pentru fiecare persoană de a alege între bine și rău și, astfel, putință de mântuire. Formele sub care suntem chemați la participare sunt mereu noi și fără precedent și de aceea alăturarea la bine sau la rău tot mereu va fi fără echivoc. (De aceea este atâta de degradant să vezi oameni care duc „lupta” contra unor forme istorice dispărute, cum ar fi cei ce continuă să militeze împotriva unui comunism care în România nu mai există, Slavă Domnului, de cincisprezece ani.) Probabil că cea mai simplă cale de a nu fi părtași, complici, la rău este de a fi mereu alături de victime, de cei care „pierd”, iar ca temei de gândire avem mereu alăturarea de Tradiție și modelul existențial al Neamului din care coborâm. Cu această introducere am să mă încumet să vorbesc despre ceea ce cred că va fi „modelul” persecuției anti-creștine ce ne stă înaintea.

În primul rând, trebuie să ne fie limpede că tot ce se leagă de istoria creștinismului nu a fost vreodată marginal ori periferic. Din prima clipă, Creștinismul a lovit în chiar inima „centrului” puterii lumesti, Roma, în culmea puterii Imperiului Roman și la rându-i a fost lovit în „centru”, Bizanț (iconoclasmul), Rusia (bolșevism). Iar noua prigoană contra Creștinismului, care este în desfășurare, a început în noul „centru” al puterii lumesti, „singura” super-putere. Din cele petrecute până astăzi putem desluși „modelul” prigoanei.

În primul rând se caută și, până la un punct, s-a impus o subordonare a Bisericii față de dogmele „religiei” statale. Lozincile acestei religii statale: „suntem cea mai mare națiune ce a cunoscut-o istoria”, „cine nu este cu noi este contra noastră”, „suntem cei mai pașnici oameni”, etc., etc. sunt acceptate fără murmur. Mai mult, această preponderență acoperă până și grupul cel mai influent din sistemul politic al „centrului”. Grup care devine „tabu”.

Ca exemplu. În Biserica „Sfinții Împărați Constantin și Elena” din Indp., se caută modificarea troparului de laudă al Patronilor. Tropar care spune despre Cruce că este „lauda Creștinilor și rușinea ludeilor”. La Mănăstirea din Rv. Jct., „Prohodul” din Vinerea Mare a fost „sanitizat”, s-au scos toate referirile privind Răstignirea și participarea acelorași pomeniți mai sus și asociați cu rușinea. În România, a avut loc penibila înscenare de la Tanacu (trecută în uitare prin potopul binecuvântat ce a trezit populația.). Prigoana nu va fi mai ales sub forma violenței, a rotitului bâtei (deși nici asta nu va lipsi), ci mai ales prin presiuni care au de scop golirea Bisericii de conținut. Prin modificarea textelor scripturistice, prin obligativitatea „includerii” și acceptării păcatului, prin încercarea de marginalizare. Că acest tip de acțiuni pot avea anume reușită ne-o arată catedralele din Europa de Apus care au devenit niște forme fără conținut. Niște monumente (de fapt ruine) „istorice”. Dar acest „model” va da greș căci entitatea care îl animă, negativitatea pură, nu poate și nu vrea să înțeleagă esențialul: că Biserica (și prin asta mereu înțeleg și am înțeles pe „dreptmăritori”) nu este o instituție ci un trup viu având drept Cap pe Hristos, „Piatra pe care nu au luat-o în seamă ziditorii”.

„Piatra pe care nu au luat-o în seama ziditorii, aceasta a ajuns să fie pusă în capul unghiului. Oricine va cădea pe aceasta piatră va fi sfărâmat, iar pe cine va cădea ea îl va zdrobi” (Luca, 20, 17-18).

CAPITOLUL I „LUCRAREA RĂULUI“

„MODELUL“ CARTAGINEZ

Oamenii din toate vremile au trăit și continuă să trăiască sub iluzia că viețile lor și timpul istoric în care trăiesc sunt nu numai unice și irepetabile (lucru adevărat) dar că sunt fără precedent sub speția modelului. Această nesăbuită semetjie are și a avut consecințe foarte grave. Între altele, acestui fel de gândire îi este datorat în bună măsură incapacitatea societăților omenești de a învăța din trecutul lor, a indivizilor de a învăța din experiența înaintașilor și, finalmente, acest mod de gândire este vinovat de neputința oamenilor de a învăța unii din viața altora și de a putea comunica în bună credință. Pentru a fi mai lămurit.

Este, fără îndoială, că fiecare existență omenească, fiecare neam și fiecare societate sunt chemate să aibă un rol unic. În același timp însă fiecare existență cuprinde elemente ce se pot întâlni în alte existențe și cel ce va studia categorii mai mari și cât de cât semnificative va trebui să observe că anume „modele“ sunt mereu repetate, completate, extinse și șlefuite spre desăvârșire. Este aproape trivial să arăt că fiecare existență omenească este supusă și repetă un ciclu biologic și în chip necesar va „repetă“ forme care au fost și vor continua să fie în ființă. Unor modele obligatorii le sunt supuse și societățile omenești (fiecare societate omenească va experimenta, într-un anume chip, forme care sunt comune tuturor celorlalte societăți omenești ce au preexistat-o sau o vor urma). Iar într-o asemenea înțelegere, unele „modele“ sunt potențial pozitive, iar altele sunt negative. Pe măsură ce categoria studiată crește și devine mai cuprinzătoare, pe măsură ce amănuntul, detaliul, devine mai puțin relevant, „modelul“ se poate citi mai limpede și are o mai mare importanță. Astfel este cazul „marilor“ puteri, superputerilor sau, altcum spus, al imperiilor.

Au existat mai multe „modele“ imperiale în istoria omenirii, dar dacă vom restrânge cazul la zona europa-mediteraniană și prin extensie logică – la zonele care îi aparțin (America de Nord) vom vedea că două modele au existat și încă mai există: *unul întemeiat pe extinderea unor idei (sau principii) și altul întemeiat pe pragmatism, mate-*

rialism, câștig imediat și eficiență. Cele două „modele” sunt al Romei și al Cartaginei.

Din capul locului trebuie să înțelegem că aceste modele sunt generale și amănunțele sau chiar formele sub care au fost și sunt repetate diferă. Dar esența lor a rămas nealterată și la fel nealterată a rămas concluzia spre care fiecare model duce în chip necesar.

Cazul „modelului” roman este mai simplu și mult mai bine cunoscut.

Roma a început ca un oraș liber, ca o societate de revoltați și în căutare de dreptate socială, juridică și economică. În timp, multe dintre idealurile inițiale au amortit și și-au pierdut stringența imediată dar în spatele detaliilor istorice ele au continuat să dăinuie și să răbufnească uneori cu furie. Modelul era întemeiat pentru bine și pentru adevăr și oricât balast au pus peste activitățile omenești, aceste idealuri nu s-au putut șterge. Iar, finalmente, ideea romană împreună cu tradiția iudaică au alcătuit modelul creștin (ori „bizantin”) și cu el „imperiu” mântuitor (care sau a cărui acțiune depășește existența imediată, se înscrie pe valori duhovnicești și a cărui descriere ar trece cu mult peste scopul acestui eseu).

Al doilea „model” (mult mai puțin luat în seamă, mult mai „discret”, și asta nu întâmplător) este *modelul cartaginez*. Întemeiată de coloniști din Tyr și Sidon, de către închinători ai lui Baal și Moloch, Cartagina devenise o mare putere comercială, un adevărat imperiu mercantil, în vremea în care Roma era doar un orașel de plugari, un sat mai mare.

Principalul obiect de export și încă mai exact fala comercianților cartaginezi și semnul distinctiv al triumfalismului lor era *esența de purpură*. Roșul arogant, care în chip mai puțin simbolic se revărsa pe altarele pe care acești comercianți eficienți le adorau. Căci, mai ales, acești comercianți erau „practici” și eficienți. Civilizația cartagineză nu a lăsat nimic în urmă sub forma unei arte cât de cât semnificative și nimic în literatură sau poezie. Dar, în schimb, această civilizație se lăuda prin eficiența ei, prin practicalitatea ei și prin capacitatea ei de a da rezultate imediate. Iar în acest context acești neguțători solemni, acești oameni foarte practici aveau o relație specială cu zeii lor și mai ales în privința celor ce le aduceau jertfa acelor zei. Căci acești eficienți aduceau pe altarele lor sute de copii. Era aici manifestată o credință după care cel care poate produce rezultate imediate și câștig material este necuratul, iar hrana lui ideală sunt

„inocenții”, copiii. În chip necesar o societate întemeiată pe setea de câștig material și al cărei scop este „eficiența”, o atare societate va sfârși prin a adora, la început pe ascuns, iar apoi pe față, forțele și mijloacele care seamănă confuzie, silnicie și, finalmente, teroare. Formele sub care se arăta Cartagina erau, iarăși, nu întâmplător, exterior similare celor romane (există și acolo un sistem senatorial și consular), dar scopul lor era invers (Atât „discreția” cât și starea „inversă” a Cartaginei nu au fost întâmplătoare și ele arată indubitabil cine era inspiratorul sistemului. Să nu uităm că mai mult ca orice diavolul se vrea nevăzut și necrezut). Acest *duh necurat al Cartaginei* a fost simțit și urât atât de către iudei, cât și de către romani și cred că această ură comună a putut facilita sinteza dintre iudaism și Roma în forma modelului bizantin. Dar ce este de reținut este faptul că „modelul” cartaginez, încet, pe ascuns, a ajuns să triumfe sub sistemul american care este culminarea și apoteoza lui. Sistemul american de după „războiul rece” a renunțat la orice fel de mască. Eficiența, câștigul material imediat, disprețul pentru valorile morale sunt norma acestui sistem. Nu în formă (încă), ci în fapt. Modul sălbatec în care America își folosește puterea militară pentru a subjugă și anihila centrele care-i fac opoziție, modul deliberat în care pregătește asaltul asupra ortodoxiei și tuturor centrelor duhovnicești ale lumii sunt azi evidente (De la anihilarea Iranului spiritual la genocidul contra neamului sârbesc etc, etc.) Dar, apartenența la modelul cartaginez al Americii de după „războiul rece” este dovedită de felul în care își jertfește copiii.

În chip sistematic adolescenți americani îșiucid colegii în masacre descrise de presa aservită complexului politico-militar ca „inexplicabile”. În condițiile în care părinții trebuie să lucreze ca sclavi, în condițiile în care familia a fost și este atacată sălbatec, în condițiile în care relativismul moral a devenit dogma zilei, în condițiile în care președintele S.U.A este un mincinos dovedit și un maniac sexual, în condițiile în care S.U.A folosesc genocidul ca mod de rezolvare a problemelor internaționale, ce ar rămâne de „explicat”? Modelul cartaginez și închinătorii lui sunt azi în fruntea bucatelor în singura super-putere de după „războiul rece”. Rămân însă încredințați că sfârșitul lor a fost scris pe zid de către o mână mai dreaptă și mai tare decât cele omenești.

MODELELE REPETITIVE ALE RĂULUI

Din cercetarea trecutului, mai îndepărtat și mai apropiat, se poate desprinde o constatare tulburătoare. Fiecare generație a avut parte de o „schimbare” (fie ea a unei „domnii” îndelungate, fie, mai ales în vremea din urmă, direct de „sistem”). Fiecare dintre aceste „schimbări”, ce s-au petrecut uneori pașnic, dar cel mai adesea (și din nou mai ales în vremea din urmă) violent, a fost întâmpinată cu mari nădejdi de mai bine și întotdeauna s-au arătat la fel de rele, în cel mai bun caz, și încă mai adesea mai rele decât cele ce le-au precedat. Această constatare și repetitivitate are o explicație. Lumea aceasta, în care trăim, este **o stare căzută, contaminată de rău, sub păcat**. Ea este stăpânită de puterile răului și acestea nu pot oferi decât o iluzie, o minciună/o fraudă, singurul rod ce îl poate zămisli „tatăl minciunii”. Dacă ar fi să privesc doar la străbunii mei imediați și teoria de mai sus ar fi confirmată. Bunicii mei au dorit „schimbarea” ordinii cesaro-crăiești; le-a fost dată și nu a fost mai bine. Părinții mei, sau oricum bună parte din generația lor, au dorit o „schimbare” a condițiilor din România Mare, le-a fost dată în chipul cel mai brutal și dezgustător, al bolșevismului și, categoric, nu a fost mai bine. Personal, mi-a fost dat să pot scăpa de oroarea bolșevică și apoi să fiu martor la căderea în uitare a aceluia sistem bestial. Dar, concomitent, mi-a fost dat să asist la ridicarea unei noi ordini, a „globalismului”, promovate prin brațul înarmat al Statelor Unite și să văd că bine nu va fi. Personal, am înțeles că binele nu poate fi așteptat în această lume, așa cum spuneam, stăpânită de diavol; am mai înțeles că, în infinita Lui milă, Dumnezeu nu ne va cruța de a ne arăta zădărnicia acestei lumi, am înțeles adâncul adevărului că „schimbarea domnitorilor este bucuria nebunilor”. Chiar și în aceste condiții și din perspectiva înțelegerii enunțate mai sus cred că tot este de folos măcar a repeta câteva dintre caracteristicile sistemelor răului (sau, mai exact, modelele repetitive utilizate de sistemele care s-au dovedit unul mai rău ca altul) care s-au succedat așa de repede în ultima jumătate a veacului al XX-lea și la începutul veacului XXI. Aceste „modele” nici nu sunt măcar multe în formă, ceea ce dovedește că „tatăl minciunii” este, fundamental, prost, și succesul acțiunilor lui se întemeiază pe teroare și minciună, iar de împlinit se împlinește prin complicitatea lașă a fiecăruia dintre noi, prin frica fără temei, care este unul din marile păcate. Cred că această enumerare a modelelor repetitive ale răului poate să ajute

pe indivizii cărora libertatea le este dragă măcar în a nu deveni complici ai lor (ai acestor sisteme). În Statele Unite, asistăm la *tranziția violentă de la republică la imperiu*. Un imperiu plutocratic care urmărește exclusiv interesele celor maximum 1-2% care controlează peste 70% din bogăția țării (și în mare măsură a lumii) și care și-au aservit total complexul economico-militar. Noul imperiu nici măcar nu mai pretinde că apără „principiile”, pe care le-a manipulat cu atâta succes până ce a câștigat războiul „rece”. În noile condiții, când Statele Unite sunt și probabil vor rămâne pentru o vreme singura supra-putere, pe față se practică dubla măsură (acțiunile represive dezgustătoare ale aliaților SUA în Turcia, Palestina etc. sunt îngăduite și uneori direct încurajate, iar acțiunile de legitimă apărare ale celor considerați ca potențiali adversari sunt atacate, la figurat și tot mai des la propriu). Un fenomen absolut dezolant îl reprezintă graba și entuziasmul cu care Statele Unite se alătură și se aliază cu despoți sinistri, de felul celor din Uzbekistan, Kirghizstan, Azerbaidjan etc. Între acei tirani sângeroși și cei din Coreea de Nord nu există nici un soi de diferență, ei aparțin aceleiași categorii. Cel mai exact acest fenomen promovat de către Statele Unite, s-ar putea defini ca „ceaușizarea” alianțelor, însemnând alianța cu indivizi ce nu au scump decât folosul propriu și slugărnicia cea mai dezgustătoare pentru patronul de ocazie, înspăimântător este faptul că doar în asemenea „aliați” Statele Unite au încredere; orice urmă de principiu îi face pe „aliați” suspecti. În primăvara lui 2002 întreaga lume a fost adusă la uiluire și deznădejde (deocamdată neputincioasă) când George W. Bush a declarat (în binecunoscuta lui manieră negramaticală) că Statele Unite sunt gata să lovească nuclear regimurile ce le consideră „adverse”. În acest context, a reapărut în forță una dintre cele mai dezgustătoare formulări (pe care, naivi, am considerat-o repauzată odată cu regimul bolșevic): „cine nu este cu noi, este împotriva noastră”. Este inutil să ne mai întrebăm ce ar avea în comun asemenea formule bestială cu însăși esența libertății. Aceasta este logica absolutismului și când absolutismul se instaurează demența este foarte aproape. Noul sistem, al hegemoniei Statelor Unite, nu are nici un fel de ideologie, căci materialismului vulgar, hedonismul și un soi de religie statală de tip șovinist nu pot constitui o ideologie. Oricum, ca trăsătură comună cu bolșevismul poate fi notată ura viscerală, spaima furioasă îndreptată împotriva trupurilor bisericesti canonice, care alcătuiesc trupul mistic al lui Iisus. Dar poate cea mai sinistru asemănare poate

fi aflată în modul în care începe să lucreze sistemul represiv, noua „securitate“.

Sistematic, „anumiți“ indivizi „dispar“ în adâncurile noului univers concentraționist. Secretivitatea devine politică de stat, la fel ca și minciuna (în ianuarie 2002 ministrul de război, Donald Rumsfeld-Eurigaster, promova de zor nevoia activării unui minister al „intereselor strategice“, al cărui rol ar fi fost răspândirea de neadevăruri. Ulterior, tot el a pus că a renunțat la „idee“ Oare poate fi crezut?) Sunt înființate lagăre de concentrare unde sunt adunați „teroniștii“, desemnați ca atare mai înainte de a fi fost aflați vinovați printr-o minimală hotărâre judecătorească. Cel mai „celebru“ între aceste lagăre este cel denumit X și aflat în baza militară a Statelor Unite, aflată pe pământul răpit Cubei, la Guantanamo. Știrile ce parvin de acolo nu fac decât să arate că el nu este în nimic diferit de cele din infernul concentraționist nazist ori bolșevic.

Prizonierii nu au nici un fel de drept, sunt ținuți în totală izolare, în cuști metalice, supuși la amenințări, în caz de grevă a foamei hrăniți cu forța etc. Ulterior este faptul că aceste acțiuni bestiale sunt conduse prin forțele armate ale Statelor Unite și nu trebuie uitat că, pentru acte similare, tribunalul de la Nürenberg (înființat de către Statele Unite și aliații lor!) a condamnat oameni la spânzurătoare. Extraordinar mi s-a părut faptul că cel ce este „comandant“ al acestui lagăr (fără îndoială un hingher, generalul brigadier de „marines“ Michael Lehnert) a cerut prizonierilor să fie „sinceri“. Părintele Nicolae Steinhardt de la Rohia, în lucrarea lui *Jurnalul fericii* (care este cea mai completă și convingătoare demonstrație împotriva totalitarismului din perspectivă creștină), în sfaturile către un „anchetat“, insista ca acesta să mintă mereu, continuu, fără întrerupere și să se ferească, mai ales ca de foc de a da curs îndemnurilor la „sinceritate“. Părintele arată că a folosi „principii“ nobile atunci când ești confruntat cu mișei nu este dovadă de eleganță spirituală, ci de prostie. Principiul armelor egale se aplică și atunci când ești confruntat cu răul. „Tatălui minciunii“ îi răspunzi tot cu minciună! Toate cele spuse mai sus le-am spus cu durere și la capătul unei cumplite dezamăgiri. Dar, în același timp, cred că fiecare individ dornic și iubitor de libertate trebuie să fie realist și suficient de generos în a accepta greșelile de gândire și capabil să își schimbe părerile dovedite false (Nu trebuie uitat că doar imbecilii nu își schimbă părerile). Mai ales realist, până la a cere imposibilul (cum iarăși inspirat recomanda

părintele Nicolae). Nu suntem eroi, dar minimal putem să nu fim complici la rău, fiind mereu, măcar sufletește, de partea victimelor și tot minimal, putem să nu ne facem vinovați de o rușinoasă cădere, trădarea oamenilor cumsecade, a celor care din comoditate sau lașitate stau cu gura închisă. În același timp, eu cred cu toată tăria că Cel care L-a făcut pe om după chipul și asemănarea Lui, se va îndura și în această generație de lucrul mâinilor Lui.

CINE SEAMĂNĂ VÂNT...

În dimineața zile de 11 septembrie 2001 Statele Unite au fost lovite brusc și necruțător de furia celor care, pe nedrept sau pe drept, contestă hegemonismul lor și modul în care acest hegemonism și l-au exercitat în ultimii zece ani.

Nu încapă îndoială că orice om întreg la minte va trebui să aibă compasiune pentru victimele nevinovate ale acestor atacuri. Dar câteva lucruri trebuie puse limpede pe masă, dacă nu pentru alta, atunci pentru a face cât de cât sens din imensa suferință umană adusă de ziua de 11 septembrie 2001. În primul rând, este limpede că atacul a fost pus la cale de multă vreme și a fost dus la îndeplinire cu o eficacitate uluitoare.

Patru avioane civile au fost răpite în zbor și apoi două aeronave a fost proiectate în clădirile-turn, simbol al forței economice a SUA, din New York („Centrul Internațional al Comerțului”, erau numite acele două suprastructuri), un al treilea avion a izbit năpraznic Pentagonul (centrul puterii militare a SUA), iar al patrulea avion a fost doborât (poate de o rachetă americană?!) în Pennsylvania în vreme ce se îndrepta, probabil, asupra Capitolului, centrul politic al SUA. Cei care au dus la împlinire atacul pot fi numiți oricum: demenți, fanatici, ucigași, dar la nici un caz nu „lași”. Căci ce formă de curaj mai mare exista decât să îți dai viața pentru cauza în care crezi? (Din nou aici nu este în discuție dacă acea cauză este bună ori rea).

Ceea ce a uluit din capul locului a fost ineficacitatea mentală a serviciilor de securitate americane. Cum este cu putință ca aceste servicii, plătite cu bugete de miliarde de dolari, bugete mai mari decât cele ale majorității țărilor lumii, să nu aibă idee de ce se pune la cale? Ce scuză vor putea invoca incompetenței directori ai acestor agenții?

Dar mai gravă este întrebarea ce privește motivele celor ce au dus la împlinire aceste atacuri.

Motivele stau și se află în politica absurdă dusă de SUA în ultimii zece ani. Hibrisul în care SUA s-au legănat trebuia să ajungă la un sfârșit. Iluzia invincibilității trebuia să se gate. Trebuia să fie limpede pentru americani că suferința are alt chip atunci când se prăvale peste tine, decât atunci când o privești pe ecranul aparatului de televizor și comentată tendențios prin CNN sau alți *eiusdem farinae*.

În ultimii zece ani, SUA au atacat, cu și fără motiv, nenumărate țări mici, au umilit, supus la suferință, călcat în picioare legi internaționale și ale omeniei. Acțiunile au contrareacții!

Atunci când Jimmy Shea (purtătorul de cuvânt al NATO) declara ca „ținte legitime“ școli și cartiere locuite de civili ale Serbiei probabil că nu se gândea că ceea ce merge roată, uneori, are prosul obicei de a se întoarce tot roată.

Este greu de spus cine a stat în spatele atacurilor contra SUA (poate Osama ben Ladin, poate veterani americani, poate antiglobaliști, poate...), dar limpede a răzbătut că teoria răspunsului militar „asimetric“ nu este o teorie, este un fapt. Indiferent de cantitatea de arme ce o vor fi având SUA și aliații lor, nimeni și nimic nu va putea să oprească pe un luptător gata să își dea viața pentru cauza în care crede!

Va fi interesant de văzut care va fi răspunsul SUA.

Cel mai probabil va fi un răspuns primitiv; lovituri militare (fără rost și fără urmare, în afara unor suferințe adăugate unor oameni oricum năpăstuiți), dar poate că factori de decizie vor începe să analizeze ce a dus la fiorosul (și în fapt nemeritatul) antiamericanism de azi. Poate cei în poziție să schimbe lucrurile vor înțelege că practica de dublu standard („*nu faceți ce facem noi, ci ceea ce spunem noi*“) nu este o soluție. Poate acei factori vor înțelege că nu poți bomba o țară pentru așa-zise crime etnice (Serbia) și sprijini o alta pentru abominabile crime etnice (Turcia în războiul contra kurzilor, dar nu numai Turcia...) pe motiv că îți este aliată. Poate vor mai înțelege, aceiași factori de decizie, că nu este firească inegalitatea socială obscenă din SUA (unde 0,5 % din cetățeni stăpânesc peste 90 % din averea celei mai bogate țări din lume!) Poate vor înțelege, aceiași factori de decizie, că cine seamănă vânt culege furtună!

ÎNCEPUTUL UNOR „VREMURI DE PLUMB” ȘI UN PUMN DE OAMENI“

Vă comunic o similitudine care îmi pare înspăimântătoare. Este pur și simplu relatarea unor fapte. Cred că ce rezultă este în totală bună credință și adevărată după cunoștința și conștiința autorului. Dacă un om, un Român, va fi convins și tot este ceva.

În presa SUA a apărut următoarea știre. O fată de 14 ani a alcătuit un „site” electronic anti-războinic. Ca „logo” a folosit chipul lui George W. Bush străpuns de un pumnal. În urma acestui fapt, agenți ai „serviciilor secrete” au venit la școala unde învăța, au luat-o în vremea orelor și timp de câteva ceasuri au terorizat-o cu întrebări, zbierete și amenințări. Au făgăduit că vor „reveni”. În 1963, când aveam 15 ani și eram elev la liceul „I. L. Caragiale”, împreună cu vreo patru colegi, în vremea unei recreații, am alcătuit o scrisoare hazlie către un individ pe care eu nici nu îl cunoșteam. Scrisoarea era emnamente hazlie și era semnată „asociația boșorogii trandafirii”. Peste circa două săptămâni, toți am fost chemați la sediul Securității din strada lorga și vreme de cinci ceasuri am fost terorizați în chip și fel. De fapt, am scăpat de arestare datorită faptului că în toamna lui 1963, în România, începuse „eliberarea” deținuților politici. Oricum, asemănarea dintre cele două „cazuri” îmi pare feroasă. Cu singura diferență că, în cazul meu, era sfârșitul unei perioade de teroare iar în cazul tinerei fete îmi pare a vesti începutul unei persecuții de plumb, de tip „Ceka”. Acum, „dislexicul W.” a semnat „legi” care instituționalizează tortura în SUA și, mai grav, elimină una dintre garanțiile unei societăți normale, „habeas corpus”, adică dreptul de a afla – într-o curte de judecată și din gura unui judecător – cauza privării de libertate. În esență, aceste „legi” sunt identice în formă și spirit cu „dispozițiile” naziste, „Nacht und Nebel”, ele fac cu putință dispariția în universul concentraționist care va fi mâine. Foarte grav, reacția publică a fost minimală (probabil că locuitorii SUA vor rămâne în istorie ca cei mai săraci în conștiință civică). Totuși, au fost câteva glasuri, ceva scriitori, zariști, comentatori TV. Un pumn de oameni. Dar aceștia sunt conștiința morală a clipei și sunt alături de ei orice ar fi. Înspăimântătoare, repet, este pasivitatea populației cu câteva excepții între care eroicul reporter al postului de televiziune MSNBC, Keith Olbermann. Este tragic că în România încă sunt atât de mulți oameni care habar nu au ce se întâmplă în SUA, își culeg informația din filme și din gura unor nemernici care mint deliberat (acei dez-

gustători primitori de „fellowships“). (Interesant: acest „fellowship“ se traduce cel mai bine ca „tovărășie“; „tovărășie“ cu cine?)

În momentul de față paradigma viitoare persecuții în SUA este limpede. Întâi a fost înscenarea de la 11 Septembrie, 2001, care a fost „mitizată“ și preschimbată în „crimă supremă“, față cu care orice „răspuns“ este acceptabil. Apoi a fost creat corpul represiv, „Homeland Security Department“. Apoi a fost creat cadrul legislativ, legalizarea torturii, anularea lui „habeas corpus“ și, deci, posibilitatea dispariției în universul concentraționist; și apoi vor veni lagărele de exterminare. (Modelul-pilot există la Guantanamo Bay, Cuba). Este de reținut asemănarea paradigmei cu cea a uciderii lui Iisus. Arestarea Lui a fost amânată o vreme (întrebarea lui Nicodim, „*nu cumva legea noastră osândește pe cineva mai înainte să îl asculte?*“) dar ulterior „incomodele“ prevederi juridice au fost abandonate și s-a trecut la crima brutală și, de reținut, în aclamațiile „poporului“. Cred că toate marile fără-de-legi urmează un „plan“ care cel mai cutremurător a fost arătat în uciderea Fiului lui Dumnezeu. Toate marile crime ale lumii după acest plan s-au inspirat sau au fost inspirate. În uciderea Mântuitorului, vedem limpede cum s-a căutat ignorarea, tăgăduirea, calomnierea, amenințarea, eliminarea îngrădirilor legale, instigarea „poporului“ și apoi crima sordidă. Nici astăzi planul nu este diferit. Iar cei care s-au opus au trecut prin frică, încredințare, persecuție și apoi biruință în planul veșniciei. Nu știu ce folos practic pot avea aceste rânduri. Nici măcar nu mă mai gândesc la ce este în imediata mea apropiere ci la împrejurarea că acum Români de bună credință sunt mințiți și amăgiți de indivizi fără rușine care știu, știu bine, care este adevărul.

SIMPTOME DE PUTREZICIUNE

Ieri, 30 Octombrie, a avut loc un incident simptomatic. În cursul unui colocviu cu studenți, John Kerry, candidatul democrat la președenția SUA în 2004, a făcut o serie de glume pe seama capacității, de fapt incapacității, intelectuale a „dislexicului“. Între altele, a sfătuit pe studenți să aibă o educație solidă căci „altcum vă împotmoliți în Irak“. Evident era vorba de starea în care se află azi dislexicul. Dar imediat mijloacele de informare și propagandă controlate de administrație, au scos din context formularea și au prezentat-o

ca o „insultă“ la adresa armatei. (Ar trebui reținut că John Kerry este un veteran de război decorat pentru vitejie personală iar „dislexicul“ și toți colaboratorii lui nu au fost o zi în uniformă.) Dincolo de minciuna vicioasă, acest caz înfățișează simptome ale putreziciunii. Este vorba de existența „tabuurilor“ la nivel socio-economic. Existența lucrurilor despre care „nu se vorbește“ sau, mai exact, al căror conținut este bine știut și a căror prezentare este mereu falsă și ca atare la nivel național. Între aceste „tabuuri“ sunt: capacitatea (adică incapacitatea) intelectuală a membrilor armatei, (toți știu că doar cei mai slab intelectual dintre tineri se înrolează), „democrația“ americană și „virtuțile“ ei, „generozitatea“ americană, „justețea“ politicii americane în Orientul Mijlociu etc. Trebuie bine înțeles că între acest gen de „tabuuri“ și dogme este o stare antitetică. Dogmele dovedesc tărie morală iar „tabuurile“ sunt simptom al putreziciunii unui sistem, regim, istoric. Iar cu aceste lucruri în față, trebuie înțeles ce sunt alegerile din SUA de la 7 Noiembrie. Ele nu sunt reacția „poporului“ împotriva războiului și a instaurării totalitarismului ci expresia ciudei neputincioase a acestui „popor“ că aceste căi – războiul și totalitarismul – au dat greș. Dacă orice, alegerile dovedesc că „poporul“, spălat la creier, îndobitocit, ar dori ca aceste căi blestemate să reușească. Că ele, căile acestea blestemate, nu vor reuși este un fapt. Dar faptul că „poporul“ ar dori ca ele să reușească este simptom că sistemul politic este putred.

NOTE DESPRE IMPERIU

Problema principală azi este că societatea americană s-a polarizat dramatic. Pe de o parte, sunt oamenii cât de cât educați și, pe de alta, sunt troglodiții cărora le sunt cultivate șovinismul de cea mai josnică formă și frica. Dar cauza principală este ipocrizia sistemului care refuză să discute principalele cauze ale crizei: subordonarea politicii externe americane intereselor statului Israel (așa cum sunt ele percepute de către oligarhia americană!) și diferența obscenă dintre bogați (poate 1% din populație) și săraci (restul populației). Este ca și cum ai încerca în matematică să negi existența unui număr. Probabil că societatea civilă americană îl va susporta chiar și încă patru ani pe Bush, dar cu cât se întârzie rezolvarea și adresarea problemelor majore menționate, cu atât mai dramatică va fi criza, soluționarea care va veni. Bizar, unul dintre factorii foarte dis-

cutați și în care Bush a biruit a fost constituit de așa-zisele „valori morale”. Este dovada că aceste valori în SUA nu mai există și că ipocrizia și minciuna au fost înălțate la rangul de virtuți, căci ele („valorile”) sunt promovate de un alcoolic și dependent de droguri în remisie (George W.) și de tatăl unei lesbiene (Dick Cheney). Dar faptul că „valorile morale” capătă importanță în societatea americană și încep a fi căutate mai înseamnă ceva. Înseamnă că societatea în întregul ei începe să simtă lipsa acestor valori și că secularismul sălbatic și-a atins limita, și-a trăit traiul. Mai devreme sau mai târziu, societatea va afla autenticele valori morale de care are lipsă. Vremea marilor dezvăluiri ne stă înaintea.

- În chip direct și indirect aflu detalii despre candidații pe care îi propune România la alegerile de la sfârșitul lunii [n. 2004], opoziția „democratică” (adică slugile lumii „libere”). Sunt oameni cu credențiale morale și afective superficiale, dar cu un orgoliu gigantic. În cel mai bun caz (în cel mai bun!), în relația cu țara și neamul românesc sunt niște răzbunători, oameni care vor să „plătească” (cui, cum?) nelegiuiri comise de comuniști. Cu orice preț, fie el și al distrugerii țării. „Răzbunarea” lor este evident iluzorie. Răul făcut nu poate fi îndreptat după cincizeci sau șaiszeci de ani și, oricum, un rău nu poate fi corectat printr-un alt rău. Dar cel mai adesea sunt personaje care caută să se anine la carul câștigătorilor. Sunt indivizi care etalează atașament față de „lumea liberă”, o lume pe care nu o cunosc, nu o înțeleg și de care se tem. Aceștia sunt „*imbecilii utili*” ai momentului. Evident că există o „centrală”, cea a „sortarilor”, care pregătește noul dezastru. Obiectivele urmărite și care sunt regula celor promovați sunt: nimicirea Bisericii Ortodoxe sau, minimal, transformarea ei într-un soi de „muzeu”, macularea la limita exterminării a oricărei urme de tradiție românească și naționalism românesc și inocularea unui sentiment de „vină” colectivă, supunerea necondiționată către noii stăpâni (NATO, Imperiul american, secularismul selectiv). Aceasta nu înseamnă defel că oamenii lui Iliescu sunt atleții binelui. Este doar semn că în momentul de față românii își pot afla mântuirea doar agățându-se cu disperare de Credința strămoșească apărând cu orice preț tradiția și legea românească, modelul existențial românesc, identitatea lor cea mai intimă.

- Știrile din mijloacele de informare sunt tot mai tulburătoare, dureroase, absurde. În România, sumedenie de copii sunt abandonați și trăiesc în mizerie și la voia unor animale de pradă (între ei,

pervertiți sexuali din „lumea liberă“), presiunile etnice și genocidul devin acțiuni acceptabile pentru cei care sunt de partea celor tari.

Prizonieri răniți sunt împușcați de către soldații „victorioși“, sub ochiul aparatelor de televiziune. Orașe sunt prefăcute în cenușă, copii sunt uciși în școli. Crima este înălțată la rang de virtute. Vorbele sunt răstălmăcite. „1984“ devine realitate fioroasă. Lagărele de prizonieri (Guantanamo, Abu Ghraib) devin centre de reeducare de tip Pitești.

Conducătorii politici sunt sălbăticiți și nu mai pot și nici nu mai știu să folosească altceva decât forța și amenințarea cu forța. Toate sunt mărturia suferinței din lume al cărei rost nu îl putem ști (știm doar că pentru a nu fi complici trebuie să fim mereu, măcar sufletește, de partea victimelor, a celor care pierd), dar sunt încredințat că suntem martori ai unui *flagellum Dei*, lăsat în voia lui doar pentru a fi nimicuit ulterior, după ce își va fi împlinit rostul distrugător. Uluiitor de actuale sunt cele spuse de către Ernst Jünger, încă în toamna lui 1945: „necunoscând limbile vechi, mitul creștin, dreptul roman, Biblia și etica creștină, moralistii francezi, metafizica germană, poezia din întreaga lume. Pitici în ce privește viața adevărată, goliați în tehnică – de aceea și uriași în critică, în distrugere, misiune ce le revine fără ca ei să știe. Având o neobișnuită claritate și precizie în toate corelațiile cu mecanica; diformi, degenerați, difuzi în tot ce privește frumusețea și dragostea. Titani cu un singur ochi, spirite ale întunericului“.

- Una dintre cele mai emoționante clipe petrecute în Roma a fost vizitarea carcerii mamertine. Aflată pe Capitoliu, „carcera mamertină“ este o temniță sinistră săpată în stâncă, în fapt o gaură în pământ, neagră și umedă. Acolo erau ținuți cei care erau considerați dușmani de moarte ai Imperiului, conducători de popoare ori mișcări cărora Imperiul de declarase război de exterminare și care urmau a fi executați. Acolo au fost ținuți, în vremea lui Nero, Sfinții Petru și Pavel. Despre cele îndurate aflăm vești în *Epistola a doua către Timotei* a Sfântului Pavel. Astfel aflăm că cei mai mulți se fereau de El. Aceasta datorită faptului că cei ținuți în carcera mamertină erau considerați criminali de drept comun foarte periculoși (cam la fel ca cei ce ar fi considerați „dușmani“ ai SUA). Tot din aceeași epistolă deslușim de ce Sfântul Pavel își cerea „mantaua“ uitată la Troia. În carceră, bătrân și bolnav, el nu se putea încălzi și mai ales nu putea să se apere de umezeala permanentă. Iar aici și în legă-

tură cu aceasta se poate face următoarea observație. S-a tot repetat că Imperiul Roman a fost doborât de creștinism. Este o afirmație falsă și superficială. În toate epistolele lor, Apostolii au îndemnat la supunere civică. În fapt, a fost vorba de cu totul altceva.

Creștinii au fost acuzați de la bun început de cele mai absurde lucruri cu putință. Instigarea contra lor a fost începută și menținută de conducerea iudaismului rabinic. Despre acest fapt ne vorbesc *Faptele Apostolilor*, Eusebius în *Istoria Bisericii* și Josephus Flavius.

„Secta“ nazarinenilor (cum erau numiți de către iudaismul rabinic creștinii) era acuzată de cele mai absurde lucruri: îndemn la răsccoală, nesupunere, canibalism etc. Sfântul Pavel este numit „fruntaș“ și agitator (asupra pericolului pe care o asemenea atitudine nebună o reprezenta, avertiza însuși Gamaliel, cea mai de seamă autoritate scolastică a iudaismului rabinic a vremii (**Faptele Apostolilor**, 24: *„Și acum vă zic vouă: nu vă legați de oamenii aceștia și lăsați-i în pace, căci clacă această hotărâre sau lucrul acesta este de la oameni se va nimici; iar dacă este de la Dumnezeu nu veți putea să îl nimiciți; ca nu cumva să vă aflați și luptători împotriva lui Dumnezeu“*). Cu mare greutate autoritățile romane au putut fi convinse să înceapă persecuția contra creștinilor. Inițial, romanii nu înțelegeau ce li se cere și de ce. După ce a început persecuția, din trufia nebună a puterii, Imperiul nu a mai dat înapoi, nu a putut recunoaște că face o greșeală. În aceste condiții creștinismul, mai degrabă indirect, prin contrast, a expus defectele sistemice ale Imperiului, contradicțiile lui interne. Iar apoi iuțirea prigoanei contra unor oameni care erau recunoscuți pentru buna purtare a schimbat opinia publică în favoarea lor și împotriva autorităților. Persecuțiile au avut un efect contrar pentru Imperiu. Autoritatea lui morală s-a prăbușit, cultul oficial a ajuns de batjocură, și hidoșenia aparatului represiv a condamnat Imperiul la moarte în rușine. Este aproape cu neputință să nu se observe asemănările cu războiul contra „terorismului“, esența „Patriotic Act“ și „Homeland Security“. Adevărul că „acelorași mijloace se supun toate câte există“ se vedește necruțător.

• Tot mai limpede rezultă că administrația dislexicului urmărește distrugerea societății civile, a „autonomiilor“ în SUA. Simptomele sunt clare și ele devin acțiuni masive. În aceste împrejurări, tăcerea celor care înțeleg devine trădare și complicitate. Este semnul sistemelor decadente: domnia proștilor, năvala celor mârșavi, trădarea oamenilor cumsecade. Între semne numesc: asaltul contra Bisericii Romano-

Catolice (multitudinea „proceselor“ contra unor preoți acuzați pe baza unor „mărturii“ ale unor indivizi care își „redescoperă“ memoria după douăzeci-treizeci de ani într-o societate care pe tară promovează promiscuitatea este de răs. Ce nu este de răs este tăcerea lașă a Episcopatului american). Efortul deschis de a înlătura autonomia universitară. Un profesor din Colorado, Ward Churchill, șef al departamentului de etnografie de la Universitatea Colorado, este acuzat de „antiamericanism“. El a declarat într-un eseu că acțiunea de la 11 septembrie a fost o contrareacție („Cine seamănă vânt, culege furtună“), că funcționarii din cele două clădiri erau tehnocrați ce promovau sistemul american, zicea el, „mici Eichmani“, și că cei ce au atacat, indiferent ce vom crede despre ei, au fost viteji. Se caută înlăturarea aceluia profesor ca „instigator la ură“ (!) (Profesorul este apărat de asociația studenților, dar este acuzat de către minuscula celuilă a studenților republicani avându-l președinte pe un anume Iashua Leibowitz). În fapt, se caută distrugerea libertății academice și crearea de precedent pentru eliminarea tuturor „autonomiilor“ care alcătuiesc o societate civilă. Evident că rezultatul va fi decăderea nivelului academic și instaurarea mediocrității degradante, semnul tiraniilor putrede. În același timp, tot mai deschisa promovare a lagărelor de concentrare are ca scop să înpăimânte o populație oricum predispusă la lașitate și conținând prea multe suflete de cuțitari.

- Citesc pe Internet fragmente din lucrarea în trei volume a lui Marcel Petrișor despre Fortul 13 (detenția despre exterminare de la Jilava) și alte lucrări despre „reeducare“. Oroarea întrece orice închipuire. Ce mă întreb este de ce acei deținuți nu au fost exterminați în loc să fie chinuți ani și ani de zile și, în final, măcar unii, să supraviețuiască? Singura explicație este că ceea ce se întâmplă acolo ține de (cum spune părintele Calciu) „meta-istorie“. Este posibil ca necuratului să îi fi fost dată o nouă „îngăduință“, mai mare decât cea dată în cazul lui Iov. În această înțelegere putem simți grăbirea „timpului“ și faptul că aceia care s-au regăsit dintre „reeducați“ țin tipologic de **lacrimile Sfântului Petru**, iar aceia prin care s-a făcut „reeducarea“ țin de tipul lui Iuda.

Lectura amintită atrage atenția asemănării dintre Pitești și Guantanamo. La Guantanamo diferă gradul de perfecționare și igienizarea.

- Confruntarea „conspiratorilor“ (masoni și *eiudesm farinae*) este în fond simplu de făcut. Argumentele lor, nefiind reale, sunt lesne de doborât. Problema ține de fermitatea morală individuală.

„Conspiratorii” sunt mereu în grup și întotdeauna controlează lumea căzută economic, social, militar, formele dominante culturale, întotdeauna mijloacele de informare și manevrare a opiniei publice. În același timp ei construiesc, stabilesc „tabuuri” (în SUA, interdicția menționării rolului statului Israel în politica externă americană; în România, decretarea rolului „pozitiv” al cuceririi romane etc.): Din comoditate, lașitate, stare „căldicică”, cei ce doresc să-i înfrunte nu lovesc frontal în aceste tabuuri absurde, păstrează argumentația în limite stabilite de „conspiratori” și astfel pierd confruntarea de idei (și încă mai rău, sfârșesc prin a fi compromiși). Cei care sparg tabuurile sunt decretați, inițial, anormali, apoi sunt izolați social și economic sau penal. Dar a unora ca aceștia a fost și va fi biruința finală.

- În momentul în care în lume au loc crime odioase care întotdeauna înseamnă asaltul asupra demnității umane (de regulă în numele unei „idei”), toți și fiecare suntem părtași, într-un fel ori altul. Izolarea, indiferența nu mai sunt cu puțință. Ne aflăm într-o bătălie de încercuire și trebuie să ne facem manifestată prezența, partea de care ne aflăm. Minimal, pentru a nu fi complici la rău, trebuie să fim, măcar sufletește, de partea victimelor, a celor care „pierd”.

- Sfântul Nicolae Velimirovici arată limpede imposibilitatea și contradicția între a fi, concomitent, *ateu* și *uman*. Ateismul înjosește condiția umană și, mai mult, face cu puțință acțiunile inumane. La fel stau lucrurile și în ce privește „fastul” Bisericii și nevoile săracilor. „Fastul” Bisericii ajută la depășirea stării lumești și îndeamnă la dragostea de aproapele și de cel în nevoie, cel sărac. În contrast, ateul nu va respecta nimic și, finalmente, Dumnezeu îl va zdrobi.

UN SIMPTOM DUHOVNICESC

Am revenit în SUA după un zbor lung și epuizant (încărcat de „detalii” umiltoare spiritual, de fapt o adevărată cascadă a coborârii în negativitate, pe măsură ce înaintam spre „Vest”, în fond, la propriu și figurat, spre „apus”). Acest drum scurt în România a avut un singur rost. Să mă asigur că ceea ce are importanță este „în loc”. Nu sunt multe lucrurile și locurile văzute dar iarăși știu ca Nera curge limpede, că pădurea de sub Semenice stă în picioare și cimitirul („mortaria”) din coasta Casei Boldea mă așteaptă primitoare. La revenirea în SUA am zburat de la Amsterdam la Detroit. La Amsterdam, înainte de îmbarcare, a fost un control suplimentar. În

esență fără rost, căci sunt lucruri care nu pot fi evitate sau înlăturate prin șicane „administrative”. Oricum în acest caz era vorba de eliminarea din bagajele de mână/cabină a tot ce era lichid sau semilichid. Cu excepția laptelui de mamă sau a laptelui pentru sugari pe care însă mamele trebuiau să îl „guste” în fața controlorului. (Umi-lința degradantă este de coșmar). Dar acele „lichide și semilichide”, în covârșitoarea majoritate, erau mici sticluțe de parfum, pastă de dinți, deodorant și asemenea. Și aici, cred, am văzut *un simptom și o față*. Vă amintiți de superba formulare liturgică „miros de bună mireasmă duhovnicească”. Este limpede că acelei stări îi corespunde una de „rea mireasmă duhovnicească”, în chip necesar asociată cu necuratul. (De altcun se spune că iadul este caracterizat și de o infinită putoare.) Eliminarea articolelor de igienă personală îmi pare că arată fără tăgadă ce stă în spatele conflictelor cărora le suntem martori. Nici nu este vorba de cine ar fi „bun” și cine ar fi „rău”. Este strict vorba de faptul că toți se află în duhoare duhovnicească.

Dumnezeu să ne apere de rău!

DIXI ET SALVAVI ANIMAM MEAM!

Prin cuvintele de mai sus („*am spus și mi-am mântuit sufletul*”) latinii afirmau câteva lucruri. În primul rând că vorbele, cuvintele, nu sunt simple simboluri, ci adevăruri care aduc în ființă ceva. Mai afirmau aceleași cuvinte că statornicia în cuvânt, deci în adevăr, care are stare existențială spre deosebire de minciună, este mântuitoare de suflet. De fapt, încă și mai frumos spunea toate acestea Sfântul Apostol Pavel în **Corinteni II**, 4, 13: „*Crezut-am, pentru aceea am și grăit*”. Nu există formulare mai frumoasă spre a stabili legătura obligatorie între ființa umană și cuvântul ce îl rostește, nu există formulare care mai limpede să arate că nerespectarea acestei legături ne aruncă în neființă, în moarte spirituală.

Probabil că nicicând sau, oricum, în puține împrejurări istorice acest adevăr nu a fost mai de actualitate și mai necesar (noiembrie 2001).

Ceea ce se întâmplă în lume este tragic și înspăimântător deopotrivă. Statele Unite, puterea cea mai mare pe care istoria lumii a cunoscut-o, au ales să umble pe calea brutalității fără discriminare, a cruzimii degradante, a cinismului demonic. Afganistanul și locuitorii lui sunt considerați, în totalitate, ca „pierderi colaterale” (exact ca

Irak-ul, Serbia etc, cu câțiva ani mai înainte). În plus, societatea civilă americană, care în chip eroic a menținut libertăți și drepturi în lupta cu un sistem eminentemente plutocratic, este pusă cu botul pe labe prin lozinci în spatele cărora se promulgă legi ce vor sfârși prin a transforma țara într-un stat polițist. Căci ce alta pot însemna tribunalele militare secrete, ascultarea convorbirilor telefonice și interceptarea, supravegherea corespondenței normale ori electronice, arestările arbitrare, bunul plac al poliției și securității (i. e. CIA, FBI et. comp.)? De fapt, de-ar fi să rezumăm, trei sunt fenomenele ce caracterizează cele ce se întâmplă azi în SUA: *invazia verticală a barbarilor*; *domnia proștilor și a ticăloșilor*; *trădarea oamenilor cumsecade* (Trădare ce se efectuează prin tăcere complice, frică de a spune ce gândești, alăturarea la gloata fără minte). În aceste împrejurări, aceia dintre condeieri și oameni ce slujesc mijloacele de informare, care în chip deliberat au ales să mintă, să slujească răului sunt poate chiar mai vinovați moralmente decât cei care înfăptuiesc crime (În acest context cu nespusă rușine trebuie să spun că un român, ceva scribălaș la ziarul „Evenimentul Zilei”, a întrecut prin linguşeală și lichelism moral aproape pe toți mulții concurenți ce îi are în acest domeniu). Aș vrea să fiu foarte clar înțeles. Nu suntem eroi, nu suntem personalități ce pot înfăptui schimbări gigantice, dar suntem oameni și ar trebui să facem ceva pentru a merita să fim în această condiție. Acest *ceva* este, în fond, la îndemâna oricui. În orice împrejurare, măcar sufletește, să fim de partea victimelor și, dacă nu avem îndrăzneala de a spune adevărul, măcar să nu mințim deliberat. Căci în aceasta constă *vina propagandiștilor*. În chip voit ei au ales să mintă și este mereu cutremurător atunci când află că în spatele spuselor lor s-a aflat mereu doar voința de a nu spune adevărul. Acești oameni nu cunosc ideea de rușine morală, obrazul lor poate fi înroșit doar de palme, iar atunci când puternicii zilei se schimbă ei vor trece, instantaneu, de partea celor ce vor fi fiind în fruntea bucatelor.

În momentul de față alipirea de adevăr înseamnă poate ultima șansă de a ne păstra condiția umană, de a nu coborî într-o beznă atât de înfricoșătoare că nici nu este bine să ne gândim la ea. Este ceasul al 12-lea, ar trebui să ne adunăm, ar trebui să ne aducem aminte că secularismul, care părea de neînfrânt a căzut doar cu două mii de ani în urmă, atunci când 12 pescari au îndrăznit să spună ce era de spus: „*Crezut-am, pentru aceea am și grăit*”.

CAPITOLUL II

NOUA „MANTRĂ“ ȘI „MARGINEA IMPERIULUI“

DIN NOU DESPRE GLOBALIZARE

Începând cu veacul al XIX-lea gândirea socială „imperialistă“ a fost obsedată cu importanța „sistemului“. „Globalismul“ a preschimbat această obsesie într-o *mantra*. Au apărut școli de gândire sociologică încercând să acrediteze ideea că „persoana“, „omul“ nu au importanță în structura socială ci „sistemul“. Evident această „gândire“ se afla în stare antitetică tuturor conceptelor sociale creștine și tradiționaliste, care văd ca punct central „omul“ în organica relație cu Dumnezeu, cu locul unde a fost așezat și rânduielele veșnice. În acest context rămâne un fapt că „omul românesc“ a dăinuit și s-a menținut în afara și împotriva „sistemelor“. Prin urmare, pentru a distruge acest „om românesc“, în tot ce are el semnificativ, este nevoie să îl subordonezi unui „sistem“, să îl „integrezi“. În conștiința colectivă românească a rămas convingerea fermă că personalitățile care au aratat acest lucru mai lămurit au fost Eminescu și Caragiale. Primul arătând că „omul românesc“ ține de „*râu și ram*“, iar al doilea batjocorind, la limita ridiculizării zdrobitoare, situația persoanei subordonate sistemului, oricare va fi fost acel sistem. Actualul regim din România și cei care îl slujesc (regim total subordonat „globalismului“ demonic) știu aceste lucruri și din această pricină caută să diminueze importanța lui Eminescu și Caragiale sau, de va fi cu putință, să o elimine. Această concepție satanică stă în spatele ofensivei împotriva simbolurilor românești, ofensivă căreia îi suntem martori și căreia trebuie să i ne opunem.

22 Iunie 2006

„IDEOLOGIA DESCURAJĂRII“; UN SIMPTOM

Conflictul vremii noastre este cel dintre „neamuri“ – realități istorice și spirituale indivizibile și indestructibile – și „globalismul“ demonic, viziunea pulverizării în lipsă de semnificație. Fiecare țară și neam au de înfruntat acest conflict într-o manieră specifică, deoarece trăim în timp istoric, real. În România lupta contra „neamului“ se dă prin „ideologia descurajării“.

Aceasta „ideologie“, în fond, este și simplă și simplistă. Ea caută să denigreze, sau măcar să relativizeze, toate și fiecare dintre valorile românești, de la evenimente și personalități istorice la figuri și personaje mitice, de la Ștefan cel Mare și Eminescu la Ileana Cosânzeana și Făt Frumos. În esență, lupta se dă împotriva „modelului existențial românesc“, a înțelegerii românești a rostului vieții, a diferenței dintre „bine“ și „rău“. Această luptă are un scop sinistru.

Surparea identității naționale, a valorilor care susțin această identitate, reprezintă pasul decisiv în doborârea credinței în rostul istoric al unui Neam. Iar după ce această încredere ar fi doborâtă, trecerea sub ocupație străină, fizică și morală, ar fi un pas prea lesne de făcut. Promovarea acestei „ideologii a descurajării“ este rostul actualelor administrații din România. Un simptom al modului de acțiune – „modus operandi“ – al acestei ideologii l-am văzut la începutul lui Martie, 2006.

Într-un interviu, Horia Roman Patapievici, o figură dubioasă a noilor conducători din România și care are „meritul“, de neînviat, de a fi autorul unora dintre cele mai obscene insulte la adresa Neamului Românesc și care, în chip sfidător, a fost instalat ca „Președinte“ al Institutului Român de Cultură, a prezentat un „program“ de lucru cu „diaspora“ românească. Un program absolut jalnic.

Horia Roman Patapievici (secondat, și poate direct conciliat, de către, întotdeauna prezentul, Vladimir „Tismeneanul“) afirmă că se trudește să organizeze un soi de conferință a circa douăzeci de profesori de limba română de pe la felurite Universități din SUA. HRP mărturisea că, după credința lui, acei oameni ar reprezenta și „diaspora“ românească din SUA și că tot ei ar avea putința să schimbe „imaginea“ României după placul administrației pe care el (HRP) o reprezintă. În fond, el (HRP) nu făcea decât să înfățișeze o cutremurătoare sărăcie de gândire și imaginație.

„Imaginea“ României în SUA o fac faptele și performanțele românești iar cei care pot face o diferență de prezentare nu sunt douăzeci de profesori ci cele câteva sute de mii de Români – Americani, parte a națiunii americane și păstrători ai „modelului existențial românesc“. Aceștia sunt cei care, americani fiind, continuă să „trăiască“ românește. *Nu în formă, ci în duh.* Ceea ce HRP nu poate înțelege este împrejurarea că acest duh de trăire nu poate fi nici schimbat și nici „influențat“ prin decizii și încă mai puțin prin „ideologia descurajării“, a insultei programate a tuturor valorilor româ-

nești. Pentru Românii – Americani renunțarea la „modelul existențial românesc” este cu neputință de făcut, ar echivala cu sinuciderea morală, spirituală și fizică.

Iar sărăcia de imaginație HRP și-o etalează prin absurda reluare a unor tactici folosite de regimul de ocupație comunist al României.

La fel ca și actualul regim (care în esență îi este odraslă spirituală) cel comunist credea că douăzeci, treizeci de mercenari pot modela comportamentul Românilor-Americanii. Dar așa cum lozincile comuniste au fost înlăturate cu scârbă la fel și ideologia descurajării va fi înlăturată cu scârbă de către Românii – Americani. Viața lor se află sub un semn veșnic, cu un trecut practic fără început și care viață nu va putea fi schimbată de administrații vremelnice reprezentate, fără glorie, prin indivizi de felul lui Horia Roman Patapievici.

„IDEOLOGIA DESCURAJĂRII” ȘI „A TREIA EUROPĂ”

În bătălia dusă împotriva ideii de Neam, ca realitate istorică dar mai ales spirituală, „ideologia descurajării”, a pulverizării și distorsionării, utilizează un nou concept, cel de a „treia Europă”. Această acțiune face parte din războiul civil continuu și, încă mai exact, din uzurparea continuă. Acțiunea de distrugere a stărilor tradiționale și „persoanei”. Căci în vremea uzurpărilor nu este acceptată decât unanimitatea și manifestarea „persoanei” și individualității sunt dintre cele mai emoționante forme de manifestare ale curajului, sancționată, în cel mai bun caz, cu izolarea și încă mai adesea cu nimicirea fizică. Folosind nostalgii, ecouri, snobism, sentimentalism ieftin și minciună, este promovată, ca spațiu ideal, un „centru” al Europei, care promovare, în fapt, nu are alt scop decât de a fărâmița și Neamul Românesc și spațiul istoric românesc. În fond acest concept ține de **uzurparea continuă** care, în timp istoric, nu este alta decât reflectarea planului de uzurpare ontologic al necuratului. Iar specific această uzurpare este legată de „imperiu”. În înțelesul simplu „imperiu” a însemnat strădania către unitatea simplă, indivizibilă, pe tărâm politic. Dar treptat, prin uzurpări succesive, el a ajuns în stare jalnică, prin lucrarea celor osândiți la veșnica rătăcire și a oamenilor răi. În termeni imediați „imperiu” a fost redus la posesiunile din a doua jumătate a veacului al XIX-lea ale Casei de Habsburg. Acest spațiu este azi idealizat, de către atleții „ideologiei descurajării”, ca fiind a „treia Europă”. Scopul este rudimentar și urmărește a lovi în

realități simple și indivizibile, Neamurile și, în acest caz, Neamul Românesc. Ceea ce vedem este o vicleană și neputincioasă îndrăznire de a promova nu a „treia Europă” ci cea de a „treia ispită”, iluzia (căci doar nălucire este ce poate oferi necuratul și slujitorii săi) slavei acestei lumi. Aceste neputincioase îndrăzniri se vor dovedi însă doar căile prin care virtuțile „rămășiței păstrate prin Har” se vor arăta triumfător în timpul istoric pe care îl trăim.

„SISTEMA DIAVOLULUI”

Citesc texte trimise, despre pericolul stângii europene. În general, cunosc acest gen de comentarii și de regulă nu le dau nici un soi de atenție. Sunt forme care se tot reiau, aceleași „mesaje” în haine diferite.

Dar, de fapt, sunt aceiași scop îmbrăcat în două haine; ceea ce se numește în sistemele de anchetă, de când lumea, polițistul „bun” și polițistul „rău”. De fapt, amândoi sunt niște javre care servesc același scop. Genul acesta de comentarii, înțesat de „citate” trunchiate și folosind limbaj „aulic”, au de scop să descurajeze. Este „sistema” diavolului. Nu vi se întâmplă prea adesea și, mai cu seamă, în orele de după primul somn, să fiți hăituit de gânduri bizare care sunt când „frumoase” și când „rele”? Este necuratul care caută să ne arunce în „accezie”, în neacțiune. „Ce să ne mai zbatem că tot degeaba! Totul este pierdut! Sunt atâta de tari!” Apă de ploaie este asta. Românii au un trecut foarte vechi și verificat. Se întemeiază pe o experiență care nu dă greș; au trecut prin clipe nespuse de grele și vor trece și prin „Piața Comună” (care nici măcar nu este răul cel mai mare cu putință). Apa trece și pietrele rămân. Iar mai mult decât asta nu ne vor învăța „eseurile” unor amoralii care și atunci când spun lucruri adevărate o fac tot din oportunism. SUS INIMA!

„JIGODIA”

Orice asemănare cu situații și persoane reale este întâmplătoare.

Aspectul fizic al „Jigodiei” este penibil. Un trup coșcovit, aplecat, unsuros și urduros, ochii verzi spălăciți, mici și uricioși, o mustață jerpelită și un miros neplăcut. Voce mieroasă, miorlăită și falsă până la durere. De mic aflat sub călcâi s-a învățat fără șira spinării și a îndrăgit starea până la voluptate. Este hibrid de moluscă și

șobolan. Singur, fără prieteni, ocolit de toți, nu cu dispreț ci cu scârbă, nu a învățat nimic și nu a uitat nimic, niciodată. S-a dedicat cu patimă viciului solitar, fiind un înverșunat privitor pe gaura cheii. Ulterior, foarte târziu, prea târziu, s-a însurat, pentru două săptămâni. Suficientă vreme ca „secretul” lui, faptul că ascunde în trupul său bicisnic un suflet de slujnică în călduri așteptând în spatele cazărnilor, să fie dat în vileag. Nu a iubit niciodată pe nimeni, nu s-a încrezut în nimeni, nu a vorbit pe nimeni de bine. Pe cei care l-au ajutat i-a urât și considerat proști. Existența lui a fost o permanentă dedublare. Laș, dincolo de orice limită, a trăit mereu ascuns într-o gaură rău mirositoare. Acolo „jigodia”, vreme de zeci de ani și-a amintit de toate detaliile penibilei lui existențe; de toate jignirile, frustrările, neputințele. Toate aceste detalii le-a cocoloșit cu răutate de famen și le-a ațâțat cu imaginația lui de „peeping Tom”. În culcușul său putred a închipuit răzbunări, care erau pe măsura neputinței lui fizice și mentale. Răzbunări care, cel mai adesea, nici nu erau băgate în seamă și se consumau tot în sufletul schilod al „jigodiei” sau, încă mai exact, se întorceau asupra lui. Colector de zvonuri și informații după ureche, „jigodia” ajungea să se închipuie „învățat”. Dar, impotent nu numai fizic ci și intelectual, nu putea zămisli nimic alta decât bale, otravă și stărpiciune. Singur, dezgustător, ocolit cu scârbă, „jigodia” geme pustiu. Întreaga lui existență are aninat pe catarg semnul zero. Întreaga lui existență este un monument închinat inutilului, pustiului, urâciunii.

RELAȚIILE DINTRE „DIASPORA” ȘI „ȚARA VECHĂ”; O OPINIE

Cu puțină vreme în urmă Andrei Pleșu a publicat o notă intitulată „*Românul în Străinătate*”. În esență autorul simplifică și expediază o problemă istorică-socială-culturală-economică în câteva rânduri. Mai grav, selectând câteva excepții sau situații aberante, același autor trage concluzii despre un fenomen străvechi și care a devenit din nou de enormă actualitate în zilele pe care le trăim. Aceste câteva rânduri dovedesc caracter „cazon” și complexe psihologice ce ar trebui adresate de profesioniști. În același timp entuziasmul cu care autorul vorbește despre concepte, noțiuni și stări pe care nu le cunoaște este, până la un punct, înduioșător.

În esență autorul susține (corect) că Românul „deșărat” trăiește între două lumi. Dar, mai apoi, același autor, cu o candoare efectiv

demnă de o cauză mai bună, se avântă în a demonstra că același Român este un „pierdut“, și în țara „veche“ și în țara „nouă“. Acest „Român în Străinătate“ ar fi un nefericit mâncat de ambiții și orgolii pe care nu și le poate împlini, „antibalcanic“, „acasă“ și „pravoslavnic“. Nici nu era de așteptat că un „deja“ și simplu Andrei Pleșu nu știe despre ce vorbește și, mai rău, mută stările lui psihologice obscure asupra unui grup despre care nu are habar. Autorul superficialului eseu în discuție, nu face efortul de a încerca măcar să înțeleagă că în discuție sunt două atitudini, cea a „Românului în Străinătate“ dar și a „Românului rămas acasă“ și, din această cauză, el (autorul) atribuie complexe ale unora altora și invers. Andrei Pleșu nu înțelege că „Românul în Străinătate“ în chip necesar este mai complex și deci, dacă nu prin alta atunci prin experiența vieții, mai știutor despre „ale lumii“, bune și rele, comparat cu „Românul rămas acasă“. Iar împrejurarea că autorul eseului își îngăduie să tragă concluzii întemeiate pe excepții (chiar și acelea rău și incomplet înțelese) dovedește diletantism, și asta în cel mai bun caz.

Fenomenul „diaspora“ este străvechi. (Amintesc că învățații Poporului Evreu, probabil cei mai adânc cunoscători ai stării de „exil“, au dedicat un întreg volum al „Talmudului“ analizării fenomenelor, conceptelor și stărilor de „exil“, „exilat“, „diaspora“, „membru al diaspora“ [metec]. Acest volum se și intitulează, „Galut“, [Exil]). El (fenomenul) a fost întâlnit din antichitate și apoi mereu până în zilele noastre. Iar astăzi, „globalismul“ i-a dat o amploare efectivă fără precedent. Zeci de milioane de oameni se mută dintr-o parte în alta a lumii în căutarea de oportunități. Configurația unor continente se schimbă și „cazul“ SUA este poate cel mai ilustrativ. Mutarea unui număr tot mai mare de sud-americani la nord de Rio Grande schimbă total SUA.

Acești oameni nu mai sunt separați sufletește de Neamul din care provin, sunt separați de distanță și de circumstanțele imediate ale traiului. În plus acești oameni dobândesc o mai largă și fără îndoială mai corectă înțelegere asupra complexității lumii în care trăim, în ansamblu și în detaliu. Ca observație generală este de subliniat că în majoritatea covârșitoare membrii „diaspora“ reprezintă un beneficiu pentru Neamul din care provin.

În condiții adverse ei dovedesc că sunt competitivi și egal capabili să înfrunte rigorile societăților celor mai înaintate și în plus, contribuie substanțial la susținerea economiei țării din care a plecat. Membrii „diaspora“ demonstrează în mod absolut eroic felul în care

valorile perene ale unui Neam pot fi și sunt menținute în lume, atunci când cei care le profesează cred în ele și nu le consideră decor. Membrii „diaspora” cu dispreț au condamnat aventurile „elitei de mahala” din România, dezgustătoarele încercări de „relativizare” a valorilor românești și de insultă a personalităților și simbolurilor românești, de la Eminescu la Ștefan cel Mare și de la Făt Frumos la Ileana Cosânzeana.

Așezămintele românești din lumea largă și mai ales locașurile lor de închinăciune mărturisesc despre respect și încăpățănare în tradiție, exprimă modul în care se poate trăi românește departe de România. Mai mult, pentru segmentul semnificativ al „diaspora”, „țara veche” devine o realitate care atârnă între lumea văzută și cea nevăzută, un tărâm miraculos care poate fi atins doar prin dragoste.

Andrei Pleșu nu poate înțelege că „modelul existențial românesc”, înțelegerea românească a diferenței dintre bine și rău, este o stare indivizibilă și indestructibilă care se ține cu jertfă și cu emoționantă credință.

Excepțiile la care se referă Andrei Pleșu nu au legătură cu „diaspora”, au legătură cu psihologia „elitei de mahala”, cu acei intelectuali români care sunt mereu gata să își schimbe culoarea și convingerea, la voia stăpânitorului vremelnice. Între membrii „diaspora” sunt oameni de nimica dar ei sunt din aceeași categorie cu cei care azi insultă simbolurile românești, scriu blasfemii, de felul „Evangheliștilor” (Alina Pippidi-Mugiu (sic!)) sau laudă nătângele obscenități anti-naționale ale unui Horia Roman Patapievici. Oameni de nimica sunt și în rândurile „diaspora”, dar Doamne, cu cât mai mulți sunt ei între cei ai intelectualității românești vândute, cea care promovează „ideologia destrămării”!

Pentru cei care fac din „diaspora” o stare specială există o singură dimensiune definitorie. În ce privește relația cu valorile Neamului din care se trag, a dragostei necondiționate pentru Țară, Neam și Biserică.

UN „GEN NEDETERMINAT”

În urmă cu câteva zile am primit un articol semnat de Dorin Tudoran și publicat în „Ziua”. Dorin Tudoran aparține unui gen nedeterminat, a cărui căutare se dovedește un exercițiu în inutilitate. Inevitabil cele ce ies din condeiul său sunt consistente cu această

ambiguitate. În articolul pomenit, „nedeterminatul“ află de bine să atace brutal un număr de creatori români care azi stau pentru valorile perene românești. Cred că Dorin Tudoran poate scrie ce vrea dar la fel cred că prostia nu poate fi considerată virtute. Vina ce o află Tudoran acestor oameni este că în urmă cu douăzeci, treizeci de ani ar fi scris în presa României comuniste (alta nu exista). În contrast „nedeterminatul“ află de bine să se văicăre despre „sufărințele“ lui din aceeași vreme. Foarte convenient, el uită să menționeze colaborarea cu cenaclul „Flacăra“ al lui Păunescu, premiile literare luate prin diligențele lui Nicu Ceaușescu, drumurile prin „excursii de studii“ în Occident, membria de partid. Dar și lipsa de memorie este o parte a condiției umane. Ce este însă de neiertat este faptul că acest personaj patetic, care, în anii comunismului, ar fi fost acuzat că nu pricepe că „doi și cu doi nu fac patru“, nu înțelege nici azi ca de fapt doi și cu doi fac patru! El nu înțelege că oamenii nu pot schimba trecutul și nu pot prezice viitorul dar pot face o diferență, în bine sau rău, în clipa prezentă, „acum“. Dorin Tudoran, cum era de așteptat, s-a alăturat celor ce stau azi în fruntea bucatelor, a „sorosiștilor“, a șorțarilor și ideologiei destrămării. Dar faptul că el atacă pe cei care stau, asumându-și doar suferința, pentru românism și ortodoxie, dovedește, încă odată, că este nu numai „nedeterminat“ ca gen ci și necinstit sufletește.

„PRIGOANĂ NOUĂ PORNITĂ ÎMPOTRIVA BISERICII ORTODOXE“

Ce se întâmplă în România nu este întâmplător. Prigoana nouă pornită împotriva Bisericii Ortodoxe („cazul“ Tanacu; acea înscenare cretină; până și fosta securitate întocmea „cazurile“ mai credibil) nu putea rămâne fără răspuns. Atitudinea „intelectualilor“, a „elitei de mahala“ (Patapievici, Mihaies, „Tismeneanu“ și alți *eiusdem farinae*) și pasivitatea „poporului“, îndobitocit de statul în fața televizorului și de nefăcutul nimica, aduc asupra noastră ce se vede. („Problema“ României ar fi, deci, „cazul“ Tanacu și nu miile de copii vânduți ca jucării sexuale. De necrezut!) Dumnezeu nu se așteaptă ca să fim eroi (ne știe prea bine ce suntem) dar se mânie atunci când, fără măcar să ni se ceară, mâncăm ce nu se cuvine! (Îmi cer iertare pentru violența limbajului dar nădăjduiesc că veți ști că o fac în lacrimi.)

14 Iulie 2005

„VIERMELE PUTUROS“

Cuvintele lui Dimitrie Grama (despre „prostituția intelectualilor“) sunt pline de adevăr și miez. Un singur lucru cred că îl greșește. Este prea sfios, cumva „apologetic“ (asta mă tem că este un „englezism“ unde „apology“ înseamnă „scuză defensivă“). El, privind lucrurile din „afară“ și cu dragoste, le vede așa cum sunt. Dar că în ce face Patapievici și *eiusdem farinae* ar fi și altceva decât voința de a face rău nu încapе îndoială. Sunt oameni răi, slugoi fără obraz, nerușinați și fără frică de Dumnezeu, servitoare de bordel. Aș vrea să observați la unii dintre ei felul în care vorbesc. Spre exemplu, Andrei Pippidi caută să mimeze graiul boierimii muntene. Dar în fapt vorbește ca servitorii lor. Este foarte posibil ca să fie doar unelte ale „torturului“ cel mare dar asta nu este scuză.

În mod pozitiv am aflat că cel care dă „referatele“ pentru demolări în București și pentru ridicarea clădirilor monstruoase este un vierme puturos, nepot al lui Iorga după mamă, o rușine și un deșeu uman; hidos sufletește și fizic, însetat de bani, libidinos, este semn de bătaie a lui Dumnezeu să ai așa urmaș. Am înțeles că viermele puturos își „argumentează“, ca principiu, în felul următor avizul favorabil la demolări ori ridicări de monstruozițăți. (Asemenea am înțeles că aceste avize sunt „compensate“ fabulos. Și nu mă mir căci și bunicul său era vestit pentru lăcomie.)

Viermele spune cam în felul următor. Bucureștiul este un conglomerat și nu un întreg cu valoare istorică. Clădirile ce sunt a fi demolate, spre exemplu Policlinica Colțea, nu sunt monumente istorice ci clădiri utilitare din veacul al XIX-lea. Oricum pe locurile unde urmează a fi ridicate noile structuri au fost șiruri de locuiri succesive și deci nu putem determina că cele ce există azi ar avea valoare istorică. Și tot așa. Nu știu dacă aceste vorbe au fost folosite cuvânt cu cuvânt dar aceasta este argumentația istorică folosită de viermele puturos. Evident argumentația este în totul anapoda și anti-istorică. Un oraș este o structură în devenire istorică. Clădirile care determină și conferă personalitate sunt clădiri istorice. Bucureștiul a devenit „centru“ și exemplu pentru întregul spațiu românesc în a doua jumătate a veacului al XIX-lea și deci exact aceste clădiri, aparținând acelei vremi, trebuiesc salvate, recondiționate, menținute.

Oricum trebuie reținut că în momentul de față Comisia Monumentelor Istorice este cea care promovează distrugerea orașului. Așa ceva nu s-a mai întâmplat în istoria României!

EMANOIL GOJDU ȘI „FUNDAȚIA GOJDU“

Nedreptatea istorică monumentală care se face Fundației Gojdu mă frământă teribil. Acea Fundație a făcut cu puțință biruința românească în spațiul ardealo-banatic (cele două licee românești care existau, la Brașov și Beiuș, se țineau datorită bursierilor „Gojdu“! Cred că nu a fost suficient scoasă în evidență o împrejurare cu totul remarcabilă a istoriei spațiului transilvan (ardealo-banatic) din veacul al XIX-lea, împrejurare care a făcut de altcum cu puțință „Marea Unire“ din 1918. Este vorba de faptul că trei macedo-români au creat realitatea faptică, terenul, care a îngăduit unirea spațiului ardealo-banatic cu România, într-o manieră care uluiește și azi, prin eficacitatea și repeziciunea cu care s-a făcut. Acești trei oameni au fost: în domeniul organizării politice, Alexandru Mocioni, în cel duhovnicesc, Andrei Șaguna iar în cel cultural-economic, Emanoil Gojdu. Această „coincidență“ este cu totul uluitoare și arată unitatea etnică de la Carpați în Balcani și vitalitatea stratului de „bază“ care totuși este daco-tracic. Dar poate cel mai de seamă și trainic efect l-a avut acțiunea lui Emanoil Gojdu. Născut în Oradea în februarie 1802, din părinți macedo-români săraci, el avea să ajungă unul dintre cei mai de seamă avocați ai Ungariei și bun prieten cu Deak Ferenc (numit de către contemporanii lui unguri, „părintele patriei“ și pe care Gojdu îl considera ca fiind tot macedo-român de neam, dintr-o familie Pescaru). Gojdu era mândru de originea lui macedo-română și de credința lui Ortodoxă pe care nu le-a ascuns-o nici când a ajuns conducător al „casei magnaților“ și comite al celui mai românesc „comitat“ din spațiul ardealo-banatic, Caraș. Era un Ortodox convins și în casa lui se vorbea doar românește sau dialectul macedo-român. Cu mari onoruri va fi înmormântat în cimitirul central din Budapesta. Curând acolo se va ridica un superb mausoleu care s-a sfințit prin Protopopol militar Pavel Boldea, străbunicul matern al semnatarului acestor rânduri.

Cea mai de seamă înfăptuire a lui Emanoil Gojdu a fost stabilirea „Fundației Gojdu“ care cuprindea practic întreaga avere colosală a lui. Singurul scop al fundației era să dea burse studenților și elevilor români din spațiul ardealo-banatic. (Emanoil Gojdu a fost cel mai de seamă binefăcător al studenților ardealo-banatici și el a fost urmat în acest domeniu de către boierul basarabean Vasile Stroescu.)

Acea fundație a fost cu mare grijă așezată și plănuită a dăinui cel puțin două sute de ani. Fondul principal urma să crească mereu,

vreme de cincizeci de ani, și în acei ani burse urmau a fi acordate din ceea ce superb testamentul numea „*camăta cametelor*” (dobânda adăugită). Apoi, treptat, se putea trece la extinderea programului și deci atacarea „principalului”, dar numai până la 1/5 din valoarea lui, după care din nou acest „principal” trebuia să fie crescut la valoarea inițială. Cu o intuiție fenomenală Gojdu a investit majoritatea averii sale în bunuri imobiliare care și azi sunt în picioare, în Budapesta, unde au valoare de piață colosală.

Ceea ce a realizat „Fundatia Gojdu” și însemnătatea ei pentru spațiul ardealo-banatic nu poate fi expedit în câteva rânduri (faptul că sute de studenți au fost școlțiți, faptul că aceste burse au ținut în funcție liceele românești din spațiul ardealo-banatic, din Brașov și Beiuș etc., etc.). Dar un lucru trebuie foarte bine înțeles.

Faptul că după 1 Decembrie 1918 spațiul ardealo-banatic s-a putut integra României fără zguduiri, fără criză, s-a datorat directorilor de bănci „populare”, care au finanțat unirea și au făcut posibilă funcționarea sistemului administrativ, plata salariilor și pensilor etc., profesorilor și învățătorilor care au făcut cu puțință continuarea sistemului didactic și instantaneea lui convertire în limba română, doctorilor și preoților care au păstrat sănătoasă viața fizică și spirituală. Toți acești anonimi care au făcut cu puțință „România Mare”, toți până la unul, au fost bursieri ai „Fundatiei Gojdu”!

Emanoil Gojdu a fost stimat de Românii ardealo-banățeni fără rezervă. Ca exemple personale pot menționa că în casa Boldea, din Borlovenii Vechi, casa strămoșilor mei materni, și azi există un mare tablou al lui Gojdu și fotografiile ale mausoleului sau cu adnotația, „sfântit prin subscrisul (sic!) Protopop militar Pavel Boldea”. Iar prin anii '70 ai veacului XX, la un comentariu vag indiferent al nevestei mele despre Mocioni, Șaguna și Gojdu, bunicul ei, cantorul ardelean din Ciuguzel, Aron Marin, a ripostat aproape în lacrimi: „*Tu știi măcar ce vorbești? Țștia sunt sfintii Ardealului!*”

De mult cunoșteam testamentul lui Emanoil Gojdu, inclusiv o formulare extrem de frumoasă pentru, ceea ce aici se cheamă „compund interes”. Acel om a avut poate cel mai de seamă rol în Unirea spațiului transilvan cu România: fără intelectualitatea transilvană, educată în acele vremuri, nu ar fi existat „masa tehnică” de Români transilvani care au făcut Unirea cu puțință. Cu mai puține greutate decât a fost făcută reunificarea Germaniei! De fapt, miracolul Unirii fără necazuri a spațiului transilvan cu România s-a datorat în nesus de mare măsură împrejurării că generații de intelectuali români transilvani au fost școlțiți cu banii acelei Fundații.

Cazul „Gojdu”, în anume fel, mă afectează „personal”. În casa din Borloveni, aveam portrete ale lui Emanoil Gojdu, în ținută de „cavaler”, și fotografiile ale Mausoleului sau din cimitirul din Budapesta. În plus, mai mulți unchi-bunici și bunicul meu patern au putut urma școlii (iar în cazul bunicului meu patern – Facultatea de Medicină) prin bursele „Fundăției Gojdu”.

Faptul că astăzi această colosală Fundație este „târguită” de fripturiști, politicieni Români și Unguri, este o rușine adusă memoriei acelui om bun. Nu am îndoială că foarte curând pe toți cei vinovați îi va bate Dumnezeu. Dar în context nu pot să nu observ obscenitatea împrejurării că aceiași politicieni află de bine să „compenseze” pe toți, inclusiv „casa” regală în folosul „prințului” Duda.

Nu îmi fac iluzii. Probabil că fondul Gojdu a fost acaparat și va fi devorat între fripturiștii aflați în fruntea bucatelor. Desființarea acestei Fundații, modul criminal în care guvernul tratează această avere românească, este nu o crimă ci un păcat de moarte. Faptul că ea este scoasă la mezat și „împărțită” între fripturiști este o blasfemie istorică.

Noi, ca români, trebuie să continuăm, însă, ce am început și să avem credință în stratul care nu se schimbă. Singura nădejde, și care nu va dezminți, este stratul spiritual și genetic românesc care a înfruntat milenii și o să treacă și prin asta.

„CU DIAVOLUL NU SE INTRĂ ÎN DIALOG”

Greșeala pe care o fac cei dezamăgiți este cea pe care au făcut-o și Românii transilvăneni din veacul al XVIII-lea și până la Memorandum; credința în bunătatea „drăguțului ghe Împărat”. De fapt acești stăpânitori nu sunt decât fața răului desăvârșit. (V-aș îndemna să priviți figura lui GW. Caricatura a tot ce este bun și frumos, chipul în care pozează dârzenia fiind un „flurieră vânt”, curajul, fiind un laș, cinstea fiind un pungaș și creștinismul fiind un slujitor al satanei. De asemenea uluitoarea asemănare ce o are cu azi repauzatul Ceaușescu.) Ei nu trebuie combătuți: cu diavolul nu se intră în dialog. Acești indivizi trebuie ignorați desăvârșit și cei care suntem trebuie să ne concentrăm în a spune ceea ce este bine și, după cunoștința și conștiința noastră, adevărul. Nici un fel de importanță nu are câtă audiență avem în această clipă. Nici una. În urmă cu două mii de ani, doisprezece pescari analfabeți au cucerit Imperiul Roman. Singurul lucru care are importanță este „crezut-am și pentru aceea am și grăit”.

CAPITOLUL III **„RETRAGEREA LA MUNTE“ ȘI ÎN CALITATE**

DESPRE STĂPÂNIRE, UZURPĂRI ȘI **„CALEA NESMINTITĂ“**

Stăpânirile au înnebunit în tot locul. De fapt sunt în panică și sunt convins că schimbări semnificative vor avea loc. Pentru început de decor. Dar ceea ce contează este ca noi să nu ne tulburăm și să mergem cu și într-un rost pe care îl avem definit și lămurit.

Regimurile politice pe care le trăim sunt în fapt uzurpări și uzurpări penibile, „neam prost“. Este vremea lui „vântură vânt“ și mai ales a lui „neica nimeni“. Neplăcut este faptul că axul moral s-a dereglat și a fost falsificat atât de mult încât foarte mulți oameni cu resurse sunt pierduți mai înainte de a fi avut măcar posibilitatea să vadă că există și o altă cale. (Cei care i-au smintit vor avea de dat o crâncenă samă, dar asta este sub un alt semn, neînduplecat.) Dar în adâncuri drumul drept, așezat din veac, merge către „casă“. Miraculos, în clipa istorică dată, nu este faptul că mulți au pierdut amintirea acestui „drum“ ci împrejurarea că atât de mulți îl cunosc!

„ÎNTEMEIEREA PE CREDINȚA ÎN BINE“

Sunt nespuse de recunoscător pentru includerea mea în dialogul modului de acțiune în condițiile în care viața culturală și publică românească au ajuns să fie aproape total controlate prin și de „bandă“. Este o situație, cred, fără precedent. În vremi mai vechi, chiar și sub comuniști, existau modalități de a ieși de sub controlul „bandei“. (Spre exemplu Biserica nu era controlată de „ei“ și așa au supraviețuit oameni de mare valoare, de la Stăniloia la P.P. Panaitescu.) În momentul de față „banda“ controlează totul și în chip absolut mijloacele de manipulare în masă (i.e. televiziunea). În aceste condiții o „luptă“ prin mijloace de felul celor controlate de „bandă“ ar fi fără rost. Este cu neputință să egalezi mijloacele avute de un organism statal și de fapt „global“. „Nouă“ ne rămâne doar retragerea la „munte“ și în calitate. Iar retragerea la „munte“ nu înseamnă de fel abandon, din contră. Înseamnă **intemeierea pe Credința în bine**. Iar asta

Înseamnă și credința în bunul simț național. „Banda“ va mai profita câțiva ani din pricina confuziei „demosului“. (Încă nu este limpede că sistemul comunist este dispărut și înlocuit cu „ceva“ încă mai sinistru. Dar oamenii sunt deștepți și vor înțelege. Dacă nu din alta, din nevoie.) În acel moment ei vor căuta „alternativa“ și acea alternativă va trebui să fim „noi“! Dincolo de aceste gânduri apare tulburarea provocată de întrebarea, „cum este Patapievici cu putință?“. Cred că aceste simboluri ale răului au existat întotdeauna. Sunt oameni căzuți și demonizați. Dacă orice ar trebui să ne rugăm pentru ei. („*Ce-i va folosi omului dacă lumea o va dobândi dar sufletul său și-l va pierde?*“) Din păcate nu pot să o fac și sincer aș vrea să pot să nu îi urăsc personal ci doar să lupt contra răului ce îl fac și tot sincer nu pot să o fac.

7 Ianuarie, 2006

AJUTORUL DE LA DUMNEZEU

Vorbind despre ajutorul de la Dumnezeu și cum se capătă, Sfântul Teofan Zăvoratul spunea „*Nimic nu vine fără trudă*“. Ajutorul lui Dumnezeu este pururea gata și întotdeauna aproape, dar el se dă doar aceluia care caută și muncesc și încă mai vârtos aceluia care, după ce au folosit toate puterile lor, cu toată inima se roagă, „*Doamne, ajută-ne*“. În neasemuite și scurte vorbe, Sfântul arată cum se capătă ajutorul de la Dumnezeu și ce este acest ajutor. În chip limpede este arătat că ajutorul de la Dumnezeu nu este nici magie și nici întâmplare. Dumnezeu, a cărui iubire de oameni este fără sfârșit, ne-a dăruit toate cele ce ne sunt de trebuință în a ne conduce viața. Dar în același timp, El nu poate îngădui ca „talantzii“ ce ne-au fost dați să fie irosiți. Este aici dovada dragostei ce ne-o poartă și încă mai mult, a respectului pentru lucrul Mâinilor Lui. Dumnezeu, în nesfârșita Lui dragoste, nu ne silește la nimic, ne îngăduie să alegem liberi o cale ori alta. Mai mult, El ne consideră co-lucrători și de aceea mai înainte de a ne ajuta, ne cheamă să folosim toate darurile pe care tot El ni le-a dat. Că așa este ne-o arată faptul că în vremea Sfintei Jertfe, în Liturghie, ca daruri noi nu aducem boabe de strugure și boabe de grâu ci aducem acele daruri preschimbate prin truda omenească, le aducem ca *vin* și *pâine*. Că așa este ne-o arată chiar înmulțirea pâinilor și săturarea celor cincii mii. Așa după ce află că un băiat avea cincii pâini de orz și doi pești (pe care

merinde, implicit înțelegem, voia să o dăruie și împartă cu cei din jur) Isus așează mulțimile, binecuvântă bucatele și satură pe cei ce cu credință gustă. Vedem că Isus doar în conlucrare cu oamenii ajută și mai vedem cât de mare este rodul cules din o mica jertfă omească, cât de minunat este ea primită și răsplătită. Căci jertfa chiar asta este, bucuria de a dăruie, de a împărtăși, din dragoste pentru Dumnezeu și semen. Iar jertfa făcută în dragoste și credință, asemenea rugăciunii, este cea care este bine primită, aduce ajutorul lui Dumnezeu, ține la un loc casele, înmulțește roadele, apară de primejdie, ne apropie, o clipă mai devreme, de „*Raiul în care ne-a vrut Dumnezeu*“.

ISTORIA CA O DOINĂ

Să cauți istoria Românilor Almăjeni și să te rezumi în a o reconstitui din ceea ce arată izvoarele istorice convenționale și oficiale înseamnă să te condamni singur la neînțelegere, insuficiență și finalmente plictiseală. Istoria Almajului nu este și nu poate fi rezumată la depănarea unor evenimente, convențional considerate „importante“. Ea este un trup viu, atotcuprinzător, care mereu crește și mereu rămâne credincios sieși și autenticității sale. Pentru a putea pătrunde în istoria Almajului, pentru a putea înțelege acea „vale a minunilor“ (cum inspirat a numit-o poetul Iosif Băcila), este mai ales lipsa să îi privești și ascuți pe Almăjeni, cum lucrează, cum povestesc, la bucurie și la necaz, să le vezi casele, portul, să le ascuți cântecele. Iar atunci vei putea spune că istoria Almajului este o doină și o poveste doinită. Doar două dintre cântările lor pot ilustra cele spuse mai sus: „*La izvor, la izvoarele*“ și „*Tot trecând la mândra dealu*“. Primul cântec dă glas dorului unei fete pentru cel ales. Ea îi amintește că pentru întâia data s-au vazut, „la izvor, la izvoarele“ și acolo au cules ei, împreună, „viorele flori adânci, când le vezi badeo să plângi“. Iar apoi fata îi spune celui drag că îl așteaptă în același loc, „că-nfloresc iar viorele, la izvor, la izvoarele“. Al doilea cântec, „Tot trecând la mândra dealu“, exprimă gândul unui tânăr care spune „tot trecând la mândra dealu, mi s-o despotcovit calu“. Iar apoi caută să afle cine este de vină, calul, potcovarul, mândra („c-o pus casa-n dealuri grele“) și încheie că singur este de vină căci „mă duc prea des la ea“. Dincolo de frumusețea textului și farmecul liniei melodice, aceste două cântari ne dezvăluie o lume în toată măreția ei. Almăjenii erau așezați între „dealuri grele“, la margine de pădure, feriți de primejdiile ce le putea aduce răul din

afară. Casele le erau risipite între dealuri, pentru a face încă mai grea o aflare a lor de către cei răi. Între ei erau relații de o bună cuviință și decentă impresionantă. Aceste legături arată că acolo era o societate străveche, cu rânduiești ce merg într-un timp ce trece de istorie, și ei duceau o viață exemplară. O viață care lega demnitatea de modestie și modestia de eleganță. Sunt puține locurile și oamenii care sunt amintiți fie și într-o singură cântare. Dar Almajul și oamenii lui sunt o doină, începută cine știe când și care se continuă și azi, mereu aceeași în fond și mereu tânără și fermecătoare în formă, în forma nouă în care se îmbracă.

PÂNGĂRIREA CEHLALULUI

Dacă ați ști măcar ce durere mi-a provocat știrea despre pângărirea Ceahlalului prin așa-zisa „retrocedare” către niște „vântură-lume”... Aici nu este vorba numai de nesimțirea de a „revendica” un loc care pentru orice Român este sfânt. Este voința fățișă de a murdări, de a înjosi, de a lăsa orfan, duhovnicește și fizic, acest Neam oropsit. De mult nu am mai avut o asemenea durere sufletească. Efectiv ieri, aflând, aș fi voit să mor! În acea stare de spirit am scris cum am scris. Aș vrea să pot lupta cumva. Nu are importanță dacă aș pierde, dar aș vrea să mor cu sabia în mână!

În materialele primite și citite despre Ceahlau, este descris un detaliu al „globalizării”. „Globalizarea” nu este un fenomen economic, sau nu mai ales unul economic, este o ideologie agresivă, simplă și nespuse de hotărâtă, „revoluționară”, iacobină (căci acest termen nu are doar conotații „bune”). Din cât înțeleg eu, este vorba de crearea unei „elite”, cât mai mici ca număr, care să stăpânească totul, material și spiritual și să aibă puterea de a distruge fizic pe oricine i s-ar opune. Este traducerea la scară globală a conceptului, așa cum este el interpretat de religioși marginali, al „celor aleși”.

În momentul de față, vremea schimbului de opinii, a „votului”, a trecut. Dreptul se cucerește cu forța. Iar cei care nu vor sau nu știu să lupte pierd. Ce se întâmplă în România este încă mărunț. În partea de lume în care trăiesc sub 1% din populație stăpânește peste 90% din averea celei mai bogate țări din lume. Diferențele sunt obscene! Iar acest „model” este promovat în lume cu bomba!

Dar mai este ceva. Efectele se văd și se vor vedea încă mai bine în câțiva ani. Efectiv un pumn de oameni strigă cu disperare și lacrimi adevărul și sunt marginalizați, ignorați și foarte curând per-

secutați fizic. (Nu vreau să devin personal, dar am fost numit, în familia mea, ba nebun, ba comunist (?!), ba legionar (?!). Încercând să spun că nu pot fi toate în același timp a fost zadarnic. Dar, cum spuneam, asta nici nu are importanță.)

Iar restul, toți, sunt complici prin participare la furt, prin slugărnice, prin lașitate, prin tăcere, prin prostie. Cred că în generația din care fac parte am pierdut. Dar sunt mândru că am avut privilegiul să fiu contemporan cu câțiva oameni care au alergat cursa cea dreaptă și au biruit într-o dimensiune care nu va dezamăgi nicio dată. „Hristos a Înviat” nu înseamnă bucuria Învierii, înseamnă Slava Crucii!

GÂNDURI DESPRE ROMÂNII DE AZI ȘI DE MÂINE

Eseul lui Artur Silvestri despre „Noul Român”, excepțional, este concentrare a unor gânduri și evoluții cu vechime dar accelerate în ultimele decenii. Aș zice „eseul era necesar”. În chip ciudat l-am citit cu sentimentul că îl „știam”. De fapt concluziile eseului chiar le „știam” doar nu puteam să le rostesc. „Cazul” Românilor-Americanii este emblematic și tipic. Esențial rămâne faptul că în momentul de față acesta oferă o cale alternativă și în același timp își (re)dovedește indistructibilitatea, „modelul existențial românesc”.

- Toate cele spuse îmi par foarte convingătoare. Mai ales demonstrația despre „spațiile paralele”. (Din nou îmi amintesc cât de uluit am fost când am văzut asemănarea dintre „maramureșeni” și „almăjeni”. Văi intramontane absolut identice.)

- Cred că nu există nici o asemănare, alta decât strict aparență și circumstanțial slugarnică, între cazul evreiesc și Români. Rătăcirile unora are și stă sub un cu totul alt semn. Românii pribegesc de nevoie și cei care rămân autentici sălășuiesc în „vatra” lor, măcar în gând și voie. „Succesul” Românilor pribegi este același ca al celor care cu un veac sau două în urmă plecau la Viena și în alte orașe. Erau oameni în căutare de mijloace economice, iar în cazul celor plecați în America erau și au rămas sub semnul „*mia și drumul*” (o mie de dolari și drumul înapoi acasă).

- Nu tăgăduiesc că „blestemul tracic” a avut consecințe care pot părea negative dar în același timp fantastică diversitate românească, sub semnul unei incredibile unități sufletești nu ar fi fost cu

putință în lipsa acestui „blestem“. Este același lucru și în Ortodoxie. Există o enormă „fărămițare“ jurisdicțională și în același timp o incredibilă unitate de Crez. Cred că este în totul de preferat „centralizării“ Romano-Catolice. Cred că diversitatea și „fărămițarea“ sunt, se află, sub un semn și o Voie, care ne dorește unici și uniți liber în Duh.

- Tema „viitorului Românilor“ este nespus de interesantă dar în același timp egal de dificilă și încărcată de responsabilitate. Nicio dată nu vom putea să știm cum va fi viitorul. Este o limită a condiției umane care face existența riscantă, interesantă și demnă să fie. Singurul lucru pe care îl putem face este să ne trăim clipa la maximă intensitate și asta nu înseamnă, nici mai mult și nici mai puțin, decât a rosti ceea ce, după conștiință și cunoștință, este adevărul.

- Cu aceste preliminarii am să încerc să „reduc“ tema la câteva experiențe și apoi să încerc o concluzie. De când mă știu vremea Verii însemna „drumul“ la Borloveni. Era un „drum“ anevoios căci mergeam o grămadă de copii, cu un tren de noapte (evident clasa a II-a), vreme de circa zece ceasuri, până la o gară minusculă din „gura“ Semenicolului și Văii Almăjului, lablanița, și apoi de acolo circa cinci ceasuri cu căruța cu cai. La capătul drumului intram, sau oricum mereu aveam încredințarea că intru, într-o lume tainică dar care era cea „reală“. Toamna făceam același drum înapoi și reîncepeam viața „de București“ cu strângere de inimă și apoi cu obișnuință, în gândul „reîntoarcerii“ la Borloveni. Aceste perioade de așteptare erau mereu presărate de „griji“ (eventuale arestări, care uneori s-au și întâmplat, și teama că „Borloveniul“ va dispărea). Până târziu mă tot gândeam cum aș putea să mă definitivez la Borloveni (uneori, pe la 20 de ani, mă gândeam să devin „poștaş“ acolo.) Apoi toată viața mea s-a preschimbat. Dar am continuat să fiu stăpânit de dorul revenirilor în Borloveni, am continuat să nutresc aceleași „griji“, în alt ambalaj, spre posibilitatea că Borloveniul nu va mai fi, durata drumului din locul unde sunt și până la Borloveni în esență a rămas aceeași cât era în vremea copilăriei din București la Borloveni. Astea toate trebuie să însemne ceva. Și cred că înseamnă ceva exact în relație cu „Românul planetar“. Atâta vreme cât vom ține în suflete dragostea necondiționată pentru un „loc“ (cu tot ce înseamnă el) Dumnezeu îl va ține în ființă. Ultimele locuri care sunt abandonate sunt mormintele și tot ele, cultul lor, a făcut cu putință fiecare civilizație care își merită numele. Cu aceste gânduri cred cu toată tăria că atâta vreme cât „Românul planetar“ nu își va pierde dragostea

necondiționată pentru „locul” lui și cultul mormintelor lui, Dumnezeu le va ține în ființă. Singura noastră jertfă este dragostea și pentru ea Dumnezeu ține lumea în ființă!

„EUROPA NEAMURILOR“

Și eu cred de mult, ca și alții, că „piața comună” este, pentru Români, un drum mort. Cred că „viitor”, în zona noastră, vor avea Rusia (și mă doare fizic ruso-fobia cretină ce se cultivă) și probabil Franco-Germanii. Ucraina va fi absorbită repede în spațiul rusesc, iar Ungurii au o enormă ambiție dar nu au număr. SUA sunt un „imperiu” născut mort. Nu au vocație și nu au viziune pentru așa ceva. Sistemul, așa cum este, nu va dura și se va „reinventa” într-o altă formă. Posibil și prin „fărămițare”. (Încă în urmă cu vreo patru ani vedeam asta în două „simptome”, apariția celei de a doua limbi (spaniola) și apariția „insulelor” autonome ale mizeriei, super-abundenței și „latine”.) Posibil că în aceste împrejurări „modelul” românesc să afle uluitoare oportunități de expansiune în spațiul „tragic”.

- Superbă descrierea atmosferei și duhul Barcelonei (și Vienei), desprins dintr-o scrisoare primită de curând. Este în fapt calmul stăpân al celor care sunt „de partea” veșniciei. Fascinanta observație, tot acolo, despre Catalonia (ca „realitate de după Europa”) este dovadă în acest sens. Chiar și în acest domeniu îndrăznesc să spun că e descoperit un alt aspect „românesc”. „Țările” noastre de mii de ani vorbesc despre „modelul” catalon. Este viitorul pe care trecutul nostru ni l-a și arătat. Planul lui Dumnezeu este în tot locul dar respectul Lui pentru lucrul Mâinilor Lui este așa de mare încât fiecare dintre aceste „lucruri” este unic, fără egal, indispensabil și indestructibil. Ar fi absurd să credem că Neamurile ar fi putut face excepție. „Europa” nu este birocrăția de la Bruxelles, din contră. Europa este Catalonia, Toscana, Tirolul, Maramureșul, Almăjul. Cei care caută să distrugă aceste entități caută să distrugă Europa. Și nu vor reuși.

ILUZIA TRANZACȚIONISTĂ

Materialul lui Ovidiu Hurduzeu („Marxismul a renăscut și prosperă în multiculturalismul occidental”, sau așa ceva) este după mine un exemplu de confuzie și de „căldicel”. El știe bine că „globalismul” și „globalizarea” sunt același lucru sau, mă rog, unul este ideologia

și celălalt rezultatul. Dar atunci spune că acest „globalism” și „globalizare” nu ar avea un „centru”, sau minte sau este cretin. Adică în cazul spațiului iugoslav, care s-a opus „globalizării”, unde, mă rog frumos, va fi fost „ascuns” acel „centru”? Sau al Irak-ului, sau acuma al Iran-ului?

Problema este alta: că tocmai datorită câtorva grupuri uluitoare de viteze, cum sunt Sârbii, esența „globalismului”, „centrul” lui și *modus operandi* al lui, a fost dat în vileag. Sunt forțe colosale care se opun „globalismului” și de fapt el este în defensivă. Imperiul, în care ar fi trebuit să fie tolerată o singură religie activă, se clatină și doar teama psihologică amână căderea lui. Dar să nu ne imaginăm că cei care vor învinge vor avea vreme să fie „delicați” cu cei care au stat *căldicei*. Vom fi arși fără milă.

„Globalismul” are nume, este acțiunea necuratului în timpul nostru și rostul lui este de a ne da prilejul să ne arătăm cu cine și pentru cine suntem. Cred că am avut enormul noroc că din instinct am știut că nu poți fi complice la rău dacă ești de partea celor înfrânți. Dar biruința va fi a Neamurilor cum a fost întotdeauna.

Vom învinge!

„IN HOC SIGNO VINCES !”

Un articol primit de la Ion Marin Almăjan m-a înduioșat și bucurat. Este posibil ca el să folosească mecanisme simple, dar sunt adevărate. De fapt la „IMA” m-au impresionat capacitatea instinctivă de a înțelege cine este „dușmanul” și voința de a face ceva. Vreau să cred că acest mod de raționament va deveni dominant și atunci nimic nu este pierdut. Atâta vreme cât oamenii știu contra cui să lupte și vor să lupte, vor învinge. (Că este așa, în mod limpede o arată un „erou” al meu, Hugo Chavez. Din cauza lui Iran-ul nu este atacat. Nu vorbesc prostii!)

Cu doar două ceasuri înainte de a primi mesajul mișcătoarei „tânguiri” a prietenului Ion Marin Almăjan, am citit un foarte interesant articol despre progresele spectaculoase pe care le fac un pumn de misionari Ortodocși în Tanzania, Uganda și împrejurimi. Am adăugat aceste știri la cele despre Învierea băștinașilor din America de Nord și în context am avut o luminare de bucurie și o încredințare. Identitatea, personalitatea, demnitatea nu se cer, se dobândesc prin stăruință, credință și prin dragoste.

În această stare de spirit îndrăznesc să spun că „tânguirea“ (în înțelesul nobil, „ieremiic“, al cuvântului, de plângere *pentru și întru* un tărâm iubit) lui Ion Marin Almăjan de fapt este un act de curaj, de luptă și de pas înainte. Ion Marin Almăjan nu este descurajat, este dezgustat și are toate motivele să fie. Dar îmi pare că uităm un lucru și o stare repetitivă. „Imperiile“ care cad, sunt pe de ducă, mai înainte de prăbușirea finală sunt de o violență feroce, de fiară rănită, spumegă, mint, se contrazic, se grăbesc în dezastru.

Realitatea în care credem și care s-a dovedit de mii de ori a fi reală și de o tărie incredibilă, nu se lasă intimidată și nici impresionată de comentarii nătânge și examene cretinoide tip „ce nații ar trebui să existe?“ (Atunci când nici o clipă nu stau să se întrebe: *Cine a adus națiile în existență?*) Astea sunt întrebări cretine și doar imbeciloizii se „antrenează“ în ele. Lumea stă pe temeiuri tari și, în trup fiind, am primit făgăduința prin ce „semn“ vom învinge. Să fim vrednici să credem în el și să-i urmăm.

CAZUL BASARABIEI

„Cazul“ Basarabiei este excepțional. *Din și după* cele spuse, am putut să verific câteva intuiții avute din convorbiri cu Prototopopul de Orhei, Ioan Vulpe, venit la „**Vatra**“ de mai multe ori. Vorbind cu el, am rămas uluit nu numai de frumusețea limbii „moldovenești“ pe care o vorbea și care era de fapt o limbă românească de o frumusețe și puritate neînchipuită. (De fapt arhaismul ei o arată încă mai „latină“ dar la modul că este anterioară latinei. Deci nu limba românească „devine“ din latină ci invers.) Iar apoi acesta este un lucru care l-am verificat în „cazul“ Românilor-Americani. La un moment dat (și la Românii-Americani acest moment corespunde pierderii practic totale a tuturor formelor) se ajunge la un punct căruia eu îi zic „*indivizibil*“ și indestructibil prin urmare, nivelul pur al „modelului existențial“. Acest lucru nu îl pot înțelege „banda“ (și, în cazul Românilor-Americani animalul de HR Ptp.). Acest „nivel“ nu poate fi atins de ideologia „descurajării“ căci, dacă ar fi atins, ar însemna sinucidere existențială colectivă. Ori, vorba lui Petre Carp, „aiasta Maiestate nu să poate!“

Cu toata siguranța că asistăm la repetarea „Yaltei eterne“ și tot cu toată siguranța la rezistentă și inevitabilă ei înfrângere. Metoda „Yalta“ a fost folosită de toate imperiile destrămării (asirian, mongol, britanic, sovietic și de fapt și Roman). Este uluitor de instructiv de văzut cum „modus operandi“ folosit la „cucerirea“ Daciei a fost

folosit în cazul războaielor din spațiul Iugoslav, Irak etc. Nimic nou sub soare. Dar tot nimic nou nu este în a repeta și rămâne încredințat că „apa trece și pietrele rămân”.

BISERICA ROMÂNĂ ÎN AMERICA

Extrem de interesantă tema succesiunii sau, mai bine zis, *lupta contra continuității* în Biserica Română. Dar oare nu asta s-a făcut cu toată istoria românească? Nu suntem martori și nu aflăm, mereu și mereu, cum în chip deliberat izvoare au fost distruse, falsificate, răstălmăcite? Nu știm că istoria oficială este de vreo două sute de ani inventată și reinventată periodic? Iar la urma urmei nu am contribuit decisiv, ca „răspuns”, la publicarea „tăblițelor de la Sinaia”?

În cazul Americii și al Românilor-Americanii mă tem că este o luptă „in desperado”. Aici *inexistența tradiției, disprețul față de ea a fost și este legea*. Oamenii sunt toți absolut robotizați. Incapabili să vadă altceva de ce li se spune prin televizoare. De fapt, întreg acest ținut este un centru al distrugerii și chiar asta este rostul său, să distrugă, „biciul lui Dumnezeu”. (Evident că răul nu este lăsat de Dumnezeu, este doar consecința separării de Dumnezeu și tot evident că în final „răul” lucrează într-un plan care este desăvârșit bun. Dar acest „timp” este al încercării noastre.)

Sunt și oameni care lucrează spre bine și nu se poate spune că, atâta vreme ei sunt, nu există nădejde. Dar există o anume tensiune în cadrul instituțiilor românești de aici. În fapt este o luptă care are trei componente, „partide”. Sunt „*internaționaliștii*” și „*ecumeniștii*”, *sunt cei care nu înțeleg nimic și sunt cei care știu că ce trebuie păstrat este „duhul” românesc*. În acest context comportamentul foarte multor nou-veniți, mai ales clerici, este dezolant. Nu este vorba despre concepția lor, ci de dimensiunea lor etică, majoritară fiind amoralitatea. (Un alt fenomen ciudat este efectiv *alergia la adevăr*. Mint în permanență, din interes, cu rost și fără rost. Frecvent am auzit explicația, „păi am crezut că asta vrei să auzi”.) Deci preocuparea în asta stă, în încercarea de a înțelege caracterul și trăsăturile unei generații noi. Nu judecarea ei: pur și simplu înțelegerea comportamentului ei.

Între 30 Iunie și 2 Iulie a fost aici Congresul anual al Episcopiei Ortodoxe Române din America având sediul la „**Vatra Românească**”, Jackson, Michigan. A fost un Congres cu tematică bogată și semnificativă. Nu au lipsit momente de tensiune și de dezbatere animată.

Dar în final s-a dovedit că dinamica istorică a comunității a rămas în matca ei ziditoare. Asta însemnând afirmarea fără tăgadă a caracterului „român-american” adică, *cetățeni ai Lumii Noi păstrând înțelegerea românească a vieții, a diferenței dintre bine și rău, a „modelului existențial” românesc. Este și în asta semn că Neamurile au o dimensiune duhovnicească și un rost duhovnicesc care este indestructibil și veșnic.*

„Enigma prin Neamuri”, o expresie a lui Artur Silvestri, este și foarte exact și nespus de frumos. Respectul și înțelegerea pentru diversitatea Creației înseamnă întotdeauna dragostea pentru „unul”, inconfundabil și indestructibil. În asta se și vede hidoșenia celui rău care caută să sfărâme această superbă diversificare personală și să o înlocuiască prin hidoasa și plictisitoare uniformizare, înregimentare, „integrare” (în ce? sau, mai exact, întru ce?)

DESPRE FĂPTURI, „LOC” ȘI NATURĂ

Note din zile nedesluite

- De fapt chiar și asta fac: Vorbesc cu Brutus. Este un câine nespus de prietenos și înțelegător. Zilele astea se uita așa de trist la mine încât în câteva rânduri am plâns. Cred că ei știu cu mult mai mult decât le dăm credit. Și mai ales că viața este un dar și sub grija unui Stăpân. Brutus a apărut acum nouă ani, era mic, muschiulos și incredibil de bun. În ultimele zile venea și mă privea în ochi cu o jale și voință de a apăra incredibilă. Nu cerea nimic și doar voia să ajute. Vorbitul cu el m-a ajutat mult.

- Oamenii, pamântul, animalele au fost făcute să trăiască în pace și să se contempleze și completeze. Era „*Raiul în care ne-a vrut Dumnezeu*”. Căderea a făcut ca unitatea să se spargă și de aceea, în Sâmbăta Mare, se cântă „natura tânjește”. Tânjește după mântuire. Nu sunt povești că Bărbații Sfințiți stăpâneau animalele, că leii veneau să le lingă picioarele. Iar căderea nu a fost decât a Omului și „bietele” animale au rămas în starea creată. Doar răutatea Omului le face să acționeze cum nu ar voi.

- „Experiența” avută a făcut ceva. Am văzut că puterea rea există, de fapt chiar i-am văzut fața când a plecat. A lăsat în urmă șoapte și figuri fugare, care apoi s-au retras. Iar după asta, a doua noapte, a urmat o explozie de vis. Cred că recuperam tot visul pierdut în

zilele pierdute. Iar reîntâlnirea cu lumea verde și cerul senin este ceva din modul în care Adam a văzut în prima zi după ce a fost creat.

- Legătura cu pământul ne apropie de urmele Creatorului în lume și de faptul că și mai departe suntem în grija lui. Batjocorirea creației și umilirea creaturilor este insulta pe care Cel care toate le chivernisește nu o poate ierta. Asta implică și respectul pentru propria noastră ființă care, în fapt, nu ne aparține. Aici simt povara păcatului și părerea de rău.

- Cele spuse despre rolul „naturii” sunt nespuse de adevărate. În cazul animalelor, lucrul este evident. Dar și al plantelor, apelor, stâncilor. Când le stricăm, facem un rău cosmic. La emoționantele exemple Scripturistice aș adăuga împrejurarea că la Români înfăptuirile mari s-au făcut doar cu ajutorul animalelor, până și a găzelor. Iar în realitatea imediată ce poate fi mai evident și emoționant decât faptul că mieluşelul sau viţelul abea fătați erau aduși în casa mică unde abea încăpeau localnicii săraci? Ceva am uitat, dar întâmplări cu totul bizare sau malefice ni le amintesc și ne amintesc că „nu suntem singuri”.

- De foarte tânăr am avut o nespuse de mare râvnă către Sfântul Dumitru Basarabov, Ocrotitorul Bucureștilor. În zilele de coșmar petrecute în Toamna trecută în București doar la racla Lui îmi găseam alinare și bucurie. **Dragostea de făptură ține de un strat adânc.** Oare doar întâmplător Iisus este cunoscut purtând pe umeri oaia pierdută?

- Mistica spaniolă (atâta de asemănătoare cu cea Ortodoxă) este puțin cunoscută și bine ascunsă, sub sloganuri, care de fapt sunt minciuni. Este interesant că și asupra lor azi se desfășoară o gigantică acțiune de pulverizare spirituală.

- Pentru mine, „Borloveni” este locul prin excelență. Acolo am învățat noțiunile fizice și spirituale. Știu că există și va continua să existe. Totuși, din când în când, trebuie să îl ating, să îl pipăi. Astăzi este Hramul Bisericii din Patas, geaman și lipit de Borloveni. Era singurul Hram la care puteam fi prezent fiind copil, era în vremea Verii. În locurile cele mai diverse aflu câte ceva din „Borloveni” și aflu de ce „Borloveniul” nu are pereche.

RECUNOAȘTEREA ISTORIEI ROMÂNEȘTI ÎN ÎNTREGUL EI MULTIMILENAR

Citesc acum un excepțional exposeu privind Episcopiile Românești, prilejuit de propunerea pentru „înființarea Episcopiei de Ceahlău”. (Ar putea fi intitulat chiar în acest chip.) Tot ce se spune este perfect adevărat. (O mică îndreptare: Episcopia Caransebeșului a fost Episcopia „inițială” banățeană. Așa după înființarea Mitropoliei Banatului a ajuns Arhiepiscopul de la Timișoara să fie „al Timișoarei și Caransebeșului”. „Reînființarea” a fost o dreaptă restituție, îndreptare a unei aberații.) În ce privește eseul menționat, cred că cea mai de seamă parte este cea care se referă la „reconstituirea” geografiei eclesistice „in toto”. Adică fără hotarul, artificial, al „descălcătorilor”, „întemeierii” țărilor române. Aceasta înseamnă dreapta recunoaștere a istoriei românești în întregul ei multi-milenar. Cu această înțelegere, fără îndoială, că s-ar cuveni reconstituite vechile centre duhovnicești care erau pe locul unor locuri sfinte cu o vechime efectiv imemorială. (Din nou repet tulburătoarea dovadă ce am avut-o în schitul rupestru de la Cetățeni/Argeș unde „stratul” creștin era așezat direct pe stratul dacic. Fără pauză.) Cred că ar trebui folosite și izvoarele topografice, numirile, „Panaghia”, „Pustnicul”, „Mănăstirea”, etc. care sunt în tot locul pe pământul românesc. Nu încapă îndoială că viața organizată spirituală era din străvechime. Un Nicodim, ucenic al Sfântului Grigore Sinaitul, nu ar fi putut avea obște într-o țară nou misionarizată. Un asemenea trăitor avea lipsă de un mediu pe măsură. În termeni practici, sunt câteva lucruri. Scaune episcopale în aceste locuri sfinte ar însemna ridicarea vieții duhovnicești pe înălțimi paisiene. Dar actualele structuri, având în minte „cazurile” Tanacu și Petru Vodă, se vor opune cu vrăjmășie.

MUNTELE!

Mi-ați pus, despre Ceahlău, o întrebare tulburătoare și care, în diferite forme, mă apasă și pe mine. Vă spun ce cred și îmi cer iertare dacă cele spuse vor părea cumva „neînchegate”. „...și nici nu vor putea să nimicească pe cineva în muntele Meu cel sfânt, fiindcă totul s-a umplut de cunoașterea Domnului, așa cum apa cea multă acoperă marile...” (Isaia 11, 9). Istoria „Israelului celui viu”, a „poporului” lui Dumnezeu, este plină de munți sfinți (Araratul, Horebul, Sinaiul, Carmelul, Taborul, Golgota). În același timp știm

bine că „Israelul cel viu” sunt închinătorii și cei care preamăresc pe Dumnezeu cel Viu, Cel în Treime arătat. Mai știm că „poporul” lui Dumnezeu înseamnă multe „neamuri” fiecare cu rostul său existențial, fiecare cu istoria acestui „rost”, fiecare cu personalitatea lui. În acest continent, „munții” au continuat să marcheze pelerinajul, trecerea prin istoria văzută, a fiecăruia dintre „neamuri”. Iar Neamul Românesc nu a făcut excepție. În primul rând câteva lucruri de bază. În momentul când apar în istoria scrisă, în „cronică”, Români (sau Dacii) apar ca „aninați de munți”. Tot trecutul românesc este legat de munți, de fuga în munți, de pavăza în munți, de frumusețea „muntelui”. Modul în care „muntele” este prezent în conștiința românească spune aproape totul, căci, să nu uităm, semnificația unui loc sau a unui eveniment istoric este dată de stratificarea lui în mit, în conștiința colectivă și nu de „cronică” scrisă care mai întotdeauna surprinde doar aspecte seci, fragmente contabile. Din experiența proprie am putut vedea modul tainic în care oamenii locului se întâlnesc cu „muntele”. Am văzut oameni care urcați pe Semenice (la locul numit „Nedeia” deci vatra unor „sărbători” fără început) lăcrimau și se comportau cu o evlavie de neînchipuit. Fără îndoială că Români au avut mulți „munți” sfinți, locuri unde știau că se află, ca taină, mai viu, Duhul Sfânt. Însăși evlavia pentru asemenea locuri atrage Puterea lui Dumnezeu. În acest context, Ceahlăul are un loc special. Prin faptul că domină o regiune românească întinsă, prin faptul că în jurul lui au stat mereu locașuri de rugăciune, prin felul în care este așezat în inima românească. „Muntele Sfânt” este o realitate, un fapt, recunoașterea lui „formală” cu toată siguranța că ar ajuta la ruperea „istoriei” impuse (de vreo două sute de ani încoace) și la reînnoirea cu istoria vie românească, a „tradiției”, care nici nu vrea să se lase și nici nu poate fi fărâmată.

„ÎN AFARA GLORIEI”. CÂTEVA GÂNDURI

În 2006 Editura, „Excelsior Art”, din Timișoara publică romanul-istoric, „În afara Gloriei” de Ion Marin Almăjan. Un roman întins, stufos și care în fapt nici nu poate fi numit „roman” (deși intrigă și desfășurarea ei sunt strânse, captivante) ci mai degrabă studiu, frescă, restituire și reconstituire a unei epoci. Personajul „principal”, și până la un punct pretextul enormei fresce care este această scriere, este Eftimie Murgu. Figura legendară a gânditorului, revoluționarului și vizionarului legat, în timp, de Revoluția anului 1848 în Țările

Române. Iar cu această precizare aş vrea să explic de ce scrierea despre care vorbesc nu poate fi limitată în cadrul „romanului”.

Ion Marin Almăjan s-a încumetat la ceva care de regulă nu stă în puterea unui singur om. El s-a încumetat să prezinte Banatul, pământul românesc dintre Dunăre, Mureş şi Carpaţi şi oamenii lui, în constituire istorică, în devenirea realităţii ce o vedem azi şi în fapt, de cel puţin o sută treizeci de ani. Ion Marin Almăjan arată ce este Banatul şi Bănăţenii şi mai mult, de ce sunt aşa cum sunt. Inevitabil personalităţile vremii sunt pomenite dar ele sunt pomenite în vremea şi pentru ceea ce au fost în vremea lor. Din această cauză în „În afara Gloriei”, Eftimie Murgu este personaj principal dar şi „pretext”.

Monumentala frescă a alcătuirii identităţii bănăţene, aşa cum o cunoaştem azi, a început-o Ion Marin Almăjan cu „*Matuşa mea Maria Theresa*”. Carte care, văzută după citirea „În afara Gloriei”, o pot asemui cu „*O samă de cuvinte*” a lui Neculce. „*Matuşa mea*” a deschis, a început fresca, a stabilit liniile directoare şi a enunţat „metoda” de lucru a autorului; o documentaţie coplesitoare, la limita şi dincolo de limita eroicului, dar o documentaţie „controlată”, ținută în frâu.

Autorul arată cum vecurile XVIII şi prima jumătate a celui de al XIX-lea au fost momentul în care identitatea Banatului s-a alcătuit şi acelaşi autor arată şi felul în care procesul s-a desfăşurat. Nu este vremea şi nici nu ar fi util să expediez această fenomenală realizare în câteva rânduri. Dar câteva lucruri se pot spune.

Ion Marin Almăjan a surprins exact că, deşi dezavantajaţi, Românii bănăţeni au fost la înălţimea momentului istoric, au ştiut să concureze cu forţe adverse, să le biruie şi au reuşit să se alcătuiască în vârful de lance al progresului în spaţiul imperiului dunărean. În acele zile s-a adevărit, în focul istoriei, că în adevăr „Banatu-i fruncea!”

Ion Marin Almăjan mai reuşeşte încă multe lucruri şi pe câteva îndrăznesc să le amintesc. El arată cum un pământ, Ţara Almăjului, devine în amintirea şi trăirea afectivă a celui plecat, un tărâm atârând între lumea văzută şi nevăzută. Ion Marin Almăjan reconstituie nu numai viaţa Imperiului şi a Ţărilor Române ci şi viaţa locuitorilor Ţării Almăjului, în intimitatea lor zguduitoare emoţional. Dar mai mult decât orice, într-o vreme în care a susţine acest lucru este considerat de nătângi o „crimă”, Ion Marin Almăjan arată că nu este nici un motiv să te ruşinezi să fii Român. Nici unul!

Acest mesaj al scrierilor lui Ion Marin Almăjan cred că este cea mai de seamă contribuție a Banatului în crâncena vreme ce ne este dat să o trăim; a confruntării dintre „globalism” și Neamuri.

COLECȚII ȘI AMINTIRI ȘI BIRUINȚE

Imaginile tulburatoare din „colecția Marieta și Bucur Chiriac” din București și „tabloul” ei generos și atât de bogat mi-au produs enormă bucurie și nespusă nostalgie. Aici a venit iarăși Toamna târzie. Unde mă aflu sunt lanuri de porumb, acum uscat, al căror fâșâit mă duce undeva „acasă”. Tot ce se descrie este important pentru istoria colecției și a Bucureștiului de azi. Cunosce bine strada Povernei („locul casei-muzeu”, dispărută azi): umblam pe acolo în anii liceului și studenției când căutam petece de București etern. (Fantazam că mă pot „pierde” într-un timp ideal dacă voi ști să aflu „locuri” deschizând porți.) La fel știu „Colecția Ghiăță” și casa în care era adăpostită în Cotroceni. Asemenea umblam pe acolo și în vecinătate. Străzile erau, atunci, liniștite, parfumate și în acele locuri, ca și în Floreasca, erau castani sălbătăci.

Colecția Marieta și Bucur Chiriac, istoria ei în scurt, așa cum mi-a prezentat-o Artur Silvestri în eseul său, este o capodoperă. Am citit-o de câteva ori și o voi reciti. Ce pot spune este că dacă tot ce s-a scris din 1990 și până azi; tot, absolut tot, ar dispărea și ar fi să rămână această relatare, întreaga „epocă” ar putea fi reconstituită, cu măreția ei și cu joshnicia ei. Mai mult încă, identitatea românească ar apărea triumfătoare, dincolo de orice cusur.

Nădăjduiesc că autorul va include acest text într-un volum cândva. Vă rog să mă credeți, este eminent! Nu are rost să descriu toate detaliile care mă îndeamnă să spun ce am spus, ar însemna să „copiez” din nou textul. Dar se află acolo oameni minunați, o epocă rușinoasă, oameni de nimic, indiferența complice (*trădarea oamenilor cumsecade*) și culmea, sfârșit bun.

Faceți o faptă bună pentru care Dumnezeu vă va răsplăti, ajutând în ceasul al doisprezecelea la așezarea cu folos a *colecției Chiriac*. Din cele spuse și auzite am înțeles că această colecție poartă „în nuce” povestea Neamului nostru. Încercări istorice dintre cele mai crude i-au stat împotriva, împrejurări și entități negative au căutat să o fărâme și nimicească și iată că în final „biruit-au gândul”.

Acestor oameni nu mai trebuie să le fie teamă. În clipa în care vor deschide ultima „poartă” vor fi pentru totdeauna „acasă”.

ADEVĂRUL VĂ VA FACE LIBERI

Adevărul nu este nici suma unor cunoștințe și concluzii și nici o abstracție convențională. Adevărul este o Persoană și mai exact, Una care cuprinde, într-un întreg de o ființă, Adevărul, Calea și Viața. Aceste trei componente nu pot fi separate și lipsa uneia le anulează pe celelalte. Cei care înțeleg acest lucru știu că nu suntem „în”, ci „întru”. Cele spuse mai sus au fost tăgăduite în spațiul românesc de cel puțin o sută cincizeci de ani. Din clipa în care controlul difuzării și acreditării „știrii” a fost luat de cei care au promovat și promovează „modele” ideologice de import. Cei care din anti-românism și-au făcut o virtute și un crez. În esență, acești nocivi intelectuali au preschimbat forma „modelelor” promovate, dar au rămas mereu consecvenți la trei trăsături esențiale, care unesc lucrarea lor de ieri și de azi: **insulta tradiției și modelului existențial românesc, insulta Ortodoxiei, ploconirea către „puterea” zilei (URSS ieri, NATO azi).**

În anii din urmă, după 1989, prin asocierea „elitei de mahala” cu deja globalistul financiar George Soros, acțiunile anti-românești au devenit obscene și de un prost gust desăvârșit. (Nici nu este de mirare căci pentru modelul existențial românesc caracteristică este legătura dintre demnitate, modestie și eleganță). Într-un asemenea moment, Artur Silvestri a hotărât să zdrobească mitul și falsa aură ce înconjoară „elita de mahala”, să mărturisească „Adevărul, Calea și Viața” și, următor, să ne facă liberi. Artur Silvestri face parte din categoria celor care produc substanță vie în permanență. Volumul cantitativ al scrierilor sale este copleșitor, amestecat. (Cu toată siguranța el este dintre cei care produc într-o lună câți alții în ani). Dar încă mai zdrobitoare este calitatea scrierilor sale. De fapt lucrarea lui Artur Silvestri poate fi împărțită în două părți principale; opera scrisă și opera cultural-socială.

Opera scrisă este enormă și ar fi lipsă de bun simț și mândrie nebună din partea mea să încerc să o expediez în câteva paragrafe. Dar ce îmi pare a fi esențial în această operă sunt trei lucruri. *O nouă viziune, articularea caracteristicilor noii viziuni, definirea conceptelor și înțelesului vorbelor* (crearea instrumentelor care fac posibil dialogul între cei de același gând și credință).

Viziunea lui Artur Silvestri stă pe un plan, este egală în valoare, cu cea a marilor personalități românești. Principalul mesaj al lui Artur Silvestri este că modelul existențial românesc este străvechi, practic post-edenic și el nu este în nimica inferior altor modele exis-

tențiale. Caracteristica modelului este bine arătată și la fel de bine modul în care a fost și este atacat prin modele de import, numite „creole”. Iar conceptele care, cum spuneam, fac cu puțință dialogul între cei de un gând și o credință, sunt pe cât de interesante pe atât de frumos rostite: „modele creole”, „bandă”, „reconquista” și atâtea altele. Opera scrisă a lui Artur Silvestri crește galopant. Volumele sale apar aproape săptămânal și, sincer, îmi pare că din punctul de vedere al prolificității el poate fi asemuit doar lui Nicolae Iorga. Dar la fel de importantă este activitatea lui social-culturală.

Cu o răbdare, persistentă și pricepere fără egal Artur Silvestri a „descoperit” pe acei scriitori români care stăteau împotriva nefastei lucrări a „elitei de mahala” (sau „bandei”) și care, toți oameni cinstiți sufletește, se credeau singuri, izolați, înfrânți. Artur Silvestri le-a arătat că nu este așa, i-a adunat la un loc și a creat astfel *posibilitatea zilei de mâine pentru și întru cultura românească*. În acest fel ca întreg, lucrarea lui Artur Silvestri este simultan *un program și o alternativă în bine*. Că lucrarea lui a biruit pe plan spiritual nu am îndoială, că va birui și la nivel social-istoric sunt la fel de încredințat dar tot așa de încredințat sunt că „banda” îi dorește tot răul. Și prin asta ea își dovedește neputințioasa îndrăznire (și să nu uităm, îndrăznirea este amestec de superficialitate, grosolanie și supraapreciere a Eului). Dar Artur Silvestri știe că nu trebuie să te temi de cei care pot „ucide doar trupul”, ci de „Cel care poate să ucidă trupul și sufletul să îl arunce în Gheena” și la fel de bine știe, că „Adevărul vă va face liberi”.

CONTRA ACELOR „DOGME” ALE PUTERII ÎNTUNERICULUI

Am citit tulburătoarele texte despre Raoul Șorban pregătite pentru cartea ce i se va dedica în curând. Este o personalitate cu adevărat fascinantă despre care nu știam aproape nimic. Fără să știu multe despre Raoul Șorban, cele spuse mă ajută să pricep semnificația operei sale și enorma importanță ce o are efortul de a îl da culturii românești ca model POZITIV și demn de urmat. Cele ce se spun despre acel Șafir (nu mă îndoiesc ca este un „deja” globalist!) și ziarul „22” sunt total adevărate și din nou eminent a fost surprins un „modus operandi”. „Ei” sunt cei care creează noile „modele repetitive”, acele paștișe și etichete care sunt fixate în voca-

bularul intelectualității bugetare, dogme ale lipsei de verticalitate și gnomoni ai prostiei. Contra acestor „dogme” ale puterii întinericului trebuie să reziste orice suflet liber. Nu cred că sufletele legate de locul românesc și care să îi slujească vor dispărea. *„Locul românesc” ține de o Voință și o Ordine care nu se vor cutremura sau schimba vreodată.* Ceea ce drept se spune aici este că modul în care intelectualii se vor așeza, pentru „loc” sau pentru „globalism”, îi va pune și în veșnicie, „de-a dreapta” ori „de-a stânga”. Iar dincolo de asta, fiecare dintre noi – și toți suntem „condamnați” la libertate – va face o liberă opțiune pentru care va da seamă. Iar binele făcut celor adormiți este binele suprem. Este jertfa esențială și toată lumea asta se ține *prin și pentru jertfă.* Acela care a hotărât așa știe bine ce face! Nu vă temeți!

O greșeală căreia pot cădea victimă idealistii sublimi este de a rămâne mereu dezamăgiți de cele ce îi înconjoară, de a dori o perfecțiune care este a gândului lor și care perfecțiune poate deveni „idol”. Lumea este cea pe care o vedem și rostul nostru nu este de a o judeca ci de a face tot ce stă în puterea noastră de a o face mai bună. Acesta este rostul nostru. Nu ne alegem clipa existenței dar din existența și timpul în care suntem putem face „bine” sau „rău”. Ca să dau exemplu. Privind situația din spațiul ardealo-banatic a Românilor în veacul XIX și până la Marea Unire, ușor putem pierde măsura. Generația care a reușit să obțină Marea Unire a fost în adevăr ieșită din comun dar la nici un caz „ideală”. Erau oameni cu calități și defecte așa cum sunt și Sfinții. Ceeace au reușit ei să facă a fost să folosească preponderent spre bine timpul istoric ce le-a fost dat și în care au fost lăsați. Cred că acel timp s-a terminat în clipa când la Alba Iulia, la 1 Decembrie 1918, „baciul” generației, Gheorghe Pop de Băsești, rostea simplu și profetic, *„și acuma slobozește Doamne pe robul tău!”* Nu era altceva decât înțelegerea că rostului unei generații îi venise sfârșitul și că rostul altei generații începea. Iar asta se repetă mereu, ieri, azi, întotdeauna. Cei care au militat activ, nu ca o conversație de „ceai”, pentru „unire” au fost întotdeauna, în comunitatea românească, o minoritate care adesea era privită de sus, ca „radicală”, „ne-rezonabilă”, etc. În 1851, Avram Iancu era batjocorit în propria familie, tratat ca membru de mâna a doua, îmbrâncit și înjosit. ASTA l-a făcut să apuce alcoolismul și vagabondajul; faptul că cele în care el credea erau socotite basme prostești. Cei care militau pentru „unire”, în partidele românești, erau

mereu minoritari și cumva socotiți „trăzniți”. Este marele merit al lui Iuliu Maniu că a reușit să asigure respectabilitatea „radicalilor”. Prin prestigiul lui intelectual și nu în ultimul rând prin faptul că vorbea ungurește mai bine și mai elaborat decât politicienii unguri. („*Să fiți blânzi ca porumbelii și vicleni ca șerpii!*”). Chiar și în 1914, când, ca deputat, Maniu ar fi putut evita serviciul militar, el s-a prezentat voluntar la unitate, ca să nu poată fi acuzat de lipsă de loialitate în caz de biruință a Puterilor Centrale în război. Așa după 1916 și încă mai apoi, când sortii războiului fuseseră aruncați, s-au alăturat cam toți politicienii români lui Maniu. („Opoziția” lui Slavici nu era una de principiu ci una de caracter. Nu voia să întoarcă propriile lui vorbe.) Dar acest „caz”, al generației „unirii”, oferă un minunat exemplu pentru ziua de azi. Cei care au crezut fără limită, și de fapt nu „crezut”, au ȘTIUT că „unirea” se va realiza, au fost „masele”, „poporul”, de fapt Neamul. Să nu îndrăznim să credem că astăzi este altfel. Fripturiștii bugetari, viermuiala pseudo-intelectuală, „sorosiștii”, „șortarii”, și *eiusdem farinae* nu sunt decât pleava și mai semnificativi sunt „trăzniții”, cei care cred în „loc” și în „Neam”, de fapt în cele ce Neamul le știe și le știe bine. Să nu ne amăgim crezând că noi învățăm Neamul; am avut privilegiul, ni s-a dat darul de a-i surprinde șoapta. De ce, nu știu. În clipa aceasta, acum, este rostul celor care trăim să stăm pentru „bine” sau „rău”. Și, să nu ne amăgim, pentru alegerea ce o facem vom da samă! Dumnezeu nu se schimbă. Dragostea, respectul și făgăduința date făpturii, ale cărei limite le știe mai bine decât oricine, sunt în veac. Pentru această făptură, Dumnezeu a stat și stă pe Cruce, ieri, astăzi, întotdeauna. Să nu-l trădăm!

11 Noiembrie 2006

PENTRU CA SĂ PUTEM FI UNA!

Pentru aceia dintre Români pe care viața și un plan, pe care poate încă nu îl pricepem, i-au așezat în tot locul și care, în adaus, au simțit că trebuie să spună ceva despre permanență și despre identitate, în minoritate și singurătate, două au fost poate cele mai împovărătoare și chinuitoare opreliști: *izolarea și teama că ce spun nu are importanță*. Sunt încredințat că puține chinuri morale sunt pe asemenea măsură. Dar iată că în chip miraculos am început să ne aflăm unii cu alții, să vedem că nu suntem nici smintiți și nici singuri. Iar în acest deznodământ, ale cărui roade începem să le vedem

și care face și încă va face cultura și alternativa existențială românească, cunoscută și accesibilă, revistele au un loc special. Veștile se adună, gândurile se șlefuiesc și comuniunea devine fapt. Acesta nu este doar un act de cultură, este o soluție mântuitoare care, azi, se alătură și contribuie decisiv, ca pentru Români viitorul să fie posibil.

Astfel se adună și se face cu putință comunicarea între cei care sunt așezați în tot locul, poate sub rațiunea superioară de a oferi modelul existențial românesc, înțelegerea românească a diferenței dintre bine și rău, ca alternativă posibilă într-o lume care, dramatic, se închină, majoritar, valorilor materiale celor mai groase. „Promovarea revistelor noastre” are o enormă importanță și citirea lor poate avea mai mare valoare decât media „convențională” azi aproape în totalitate acaparată de „bandă”.

DE FAPT, UN ÎNCEPUT!

Revista „*Viața de Pretutindenii*” de la Arad împlinește un an. Nu este o împlinire, nu este vremea unui bilanț, ci vremea de a afirma din nou „începutul”. „*Nimeni care pune mâna pe plug și se uită îndărăt nu este potrivit pentru împărăția lui Dumnezeu*” (Luca 9,62). Așa trebuie să ne gândim la revista ce cu bucurie ne stă înaintea. Țelul acestei reviste este de a fi o punte și legătură tare între cei care prețuiesc existența, rostul pentru care au fost lăsați și deci, „viață de pretutindenii” și, așa zice, **în tot locul**.

Putem fi răspândiți în toată lumea dar dacă suntem trăitori ai unei stări, ai unui model, suntem „una și acasă” oriunde am fi. Cred că „*Viața de Pretutindenii*” acestea și le propune și pe acestea le dorește. Privirea ei trebuie să fie „înainte”; acolo unde clopotele, uneori în șoaptă și uneori mai tare, ne spun că sălașul nostru ideal ne așteaptă.

CRED CĂ ASTA ARE IMPORTANȚĂ...

Prin bunăvoința profesorului Iosif Băcilă încă de la prima apariție primesc revista *Almăjana* pe care, cu dedicație eroică, tot el o editează. Sunt nespus de mândru și onorat că în paginile ei am putut și eu publica un număr de rânduri. În cele ce urmează așa dori să fac o mărturisire de suflet.

Primirea revistei, de fiecare dată, mă încântă și bucură: pentru paginile interesante, informație și confirmarea vitalității unui colț de lume fără egal. Dar la asta se mai adaugă ceva.

Primirea revistei îmi stârnește emoții și o stare sufletească pe care nici o altă publicație nu mi le poate stârni. O vreme nu am putut să înțeleg de ce, dar, mai apoi, am început să pricep sau așa cred.

Almăjana îmi apropie din nou locurile copilăriei și redeschide cu violență rana dorului care, oricum, niciodată nu se va închide și încă mai mult, îmi arată limpede ce are importanță și ce nu are în existența umană.

Am avut imensul privilegiu de a-mi petrece vacanțele copilăriei, adolescenței și tineretii în Valea Almăjului, în satul Borlovenii Vechi, în casa bunicului meu matern, lt. colonel în rezervă Romulus Boldea.

În acele locuri și în acea casă am învățat noțiunile fundamentale ale vieții și existenței: ordinea, buna cuviință, respectul datorat înaintașilor și tradiției și, finalmente, diferența dintre bine și rău. Mai mult încă, locurile din Borloveni au devenit pentru mine punctele de referință; astfel, „râul“, oricât de mare ori mic și oriunde îl voi fi întâlnit, a rămas Nera, „pădurea“, la fel a rămas „cultura“ din susul casei Boldea, „dealul“ a rămas Bujorul ori Coasta Pătașului și așa mai departe. Iar acum, la anii la care am ajuns și când în față îmi apare, tot mai limpede, poarta care deschide marile dezvoltări, am început sau cred că am început să văd ce are și ce nu are importanță. Iar pentru asta, încă o dată, rămân dator Borloveniului și Văii Almăjului.

Când eram copil și tânăr, am fost incredințat că ordinea lumii sub care trăiam era vinovată de tot răul și doar de va fi schimbată și totul se va preface în bine. Am primit darul să văd acea ordine lumească dusă și să văd alte ordini lumești. Am avut deci ocazia să văd că aceste ordini ale lumii nu sunt și nu pot fi perfecte și a trebuit să înțeleg (anevoie și în durere) că nu în ele sau prin ele ne putem afla bucuria, pacea și rostul existenței, ci în altă „parte“. Iar acea altă „parte“ sunt dragostea celor din jur și amintirea și trăirea valorilor ce ni le-au dat cei care ne-au iubit necondiționat și fără motiv ori merit din partea noastră.

Sunt convins **că fără Borloveni, casa Boldea și Valea Almăjului** nu aș fi putut să îmi păstrez echilibrul mental (atâta cât este) și nici să îmi aflu pace și rost (atât cât sunt) și asta cred că are importanță! La fel cum cred că așezările lumești și ordinea lor vor trece, dar Valea Almăjului și satul Borlovenii Vechi nu vor trece!

ÎNCEPE SĂ VORBEASCĂ MAJORITATEA SEMNIFICATIVĂ

Ce aflu printr-o scrisoare și alte documente despre Congresul ARP, din martie 2006, îmi pare extraordinar. 300 de participanți și mai ales din mediile cele mai diverse și mai necontrolate, este uluitor. Când spun „necontrolat“ la ce mă gândesc? De fapt în lumea „liberă“ este copiat „modelul democrației“ tip SUA. Nu există loc în care să existe o cenzură mai necruțătoare decât în SUA. Întregul sistem de informare este așezat în cercuri concentrice și el răspândește știrile grupurilor „sindicalizate“, adică aflate sub controlul a trei concernuri. De fapt mijloacele de informare sunt atât de uniforme și sincronizat uniforme încât până și cretinii își dau seama. În acest context singurele știri interesante și reale pot fi aflate din mijloace comunitare, cam 1-2% din volumul total, singurele independente și având, încă, probitate profesională. Acest gen de surse și acești oameni trebuie adunați în jurul ARP. Ideea unui „comitet“ Gojdu este eminetă și de enormă actualitate. Acest comitet va putea opri machinațiile „bandei“ și „kharazului“. În privința comitetului pentru „Unire“ nu îmi dau seama și sincer nici nu știu prea multe. Actualitatea basarabeană pentru mine este pată albă. Dar un „grup de analiză pentru România de mâine“ cu siguranță că este util.

Îl substituie pe moment „buletinul ARP“, publicat cu numele de ANALIZE ȘI FAPTE. Este greu de cuprins într-un mesaj complexitatea și bogăția fiecărui număr. Fiecare „intrare“ este o provocare la lungă dezbatere ziditoare. Cuvintele cuprinse sunt viață și deci sunt inepuizabile și mereu dătătoare de tămăduire. Ceea ce confirmă acest Buletin este că lucrarea s-a întărit și întins la nivelul de a fi dominantă culturii românești azi. El cuprinde „in nuce“ cel puțin câteva teme ce pot fi dezvoltate în volume (Eminescu, „Românul Nou“, legăturile între cei de o convingere.) Cred că în momentul de față, Buletinul face cu puțință exprimarea „celeilalte României“, România din afară și mai exact majoritatea ei semnificativă și până acum fără glas. Îndrăznesc să zic că în adevăr „biruit-au gândul“. Cei care scriu o fac nu ca „profesie“ ci ca mărturisire de credință și viață. Pentru unii scrisul este un exercițiu și o plăcere, pentru noi este viața în veci.

Îmi pare nespuse de bine că, astfel, „oamenii” încep să vorbească deschis. În sensul că cei care contribuie la Buletin scot, elimină, limbajul „aulic”, impus de, ceea ce așa de inspirat s-a numit, „creoli” și încep să dezvăluie cele care îi identifică. Îndrăznesc să spun că se constituie, prin această publicație, un nou vocabular cărturăresc și o nouă înțelegere, legate de stratul românesc veșnic. Să dea Dumnezeu să avem puterea și voia de a continua acest lucru superb. Dincolo de conținut, mereu minunat, sunt bucuros că primirea lui se face tot mai în „adâncime”. El este vârful de lance al autenticului. Căci aceasta suntem. „Ei” sunt alternativa. Acest Buletin este acum citit de o sumedenie de Români din SUA și mai ales de aceia care, până acum, erau „singuri”, înstrăinați, descurajați.

Temele dezbătute sunt cele care frământă pe toți cei care iubesc România și pe Români. Ce cred, și repet: nu sunt un om practic, este că **în momentul de față există cumpăna apelor și Români s-au deșteptat**. Cred că sunt câteva lucruri. În toate clipele istorice-cheie Neamurile au știut ce să facă în chip uluitor de rapid și eficace. Problema nu este doar de organizare ci de schimbare a opiniei. În acest sens internet-ul, cărțile pe care le circulați etc. au o cu mult mai mare însemnătate decât ne imaginăm.

Iar credința mea este că cei la putere și cei ale căror interese le slujesc sunt în panică. Neamul românesc a mai trecut prin necazuri și sunt încredințat că va trece și prin acesta datorită „stratului” etnic și spiritual care nu s-a schimbat de la începutul istoriei. Eu cred că esențial este ca punctul „nostru” de vedere să ajungă în stratul „mediu”, cel care pune în mișcare istoria, „popii și dascălimea”. Sunt încredințat că în mult mai scurtă vreme decât ne imaginăm lucrurile se vor schimba spre mai bine. De fapt „mămăliga” a explodat.

Mesajul din revista ANALIZE ȘI FAPTE este un strigăt și chemare la luptă. Este așa de emoționantă clipa în care războinicii „bătrâni” iau arcul și spada din coardă și ies la luptă. Acestea sunt momente în care victoria, sau perceperea ei, nu mai are importanță căci biruința s-a săvârșit în sine. Aceste clipe sunt aidoma felului în care sufletele curate și copiii trăiesc sărbătorile. Nu ca evenimente și comemorări ci ca prezent intens și participare. Venirea acestor sărbători, a Sfinților și a strămoșilor, în virtuțile lor, sunt cele care dau sens, continuitate și legitimitate existențială. Nu mai este vreme de așteptat. Clipa „lămuririi” noastre în focul opțiunilor este azi!

MONOGRAFIA LOCALITĂȚII PRIGOR

În anul 2000, la Editura „Timpul“ din Reșița, apărea lucrarea *Monografia localității Prigor*, având 224 de pagini.

Autorul lucrării este profesorul Pavel Panduru, directorul Școlii din Prigor, Valea Almăjului, Caraș-Severin, Banat, care este nu numai unul dintre cei mai remarcabili intelectuali ai Almăjului, ci și o adevărată prezență exemplară în această zonă.

Profesorul Pavel Panduru și-a dedicat existența localității Prigor și dezvoltării intelectuale a Almăjului. Neobosit colindă, adunând frânturi din trecut, obiceiuri și tradiții, promovând viața culturală și însuflând dragoste pentru Almăj. Profesorul Pavel Panduru, împreună cu un alt mare almăjan al zilelor noastre, profesorul poet Iosif Bacilă, pot fi definiți ca „sarea pământului“ din Almăj, cei care dau gust și nădejde de mai bine acolo. Nu putem fi îndeajuns de recunoscători unor asemenea oameni pentru ceea ce ei înfăptuiesc, cu încăpățănare, statornicie, eroism, pentru binele Văii Almăjului azi. Acești oameni sunt cei care, fără emfază, pregătesc România de mâine.

Lucrarea amintită este despărțită în 25 de capitole, fiecare având rostul lui și, toate la un loc, unind opusul într-un preafolositor întreg.

Capitolele tratează aspecte privind așezarea geografică, clima, hidrografia. Apoi este trecut în revistă trecutul Banatului și rolul specific al Almăjului (și încă mai vârtos al localității Prigor) în acest trecut. Stabilind limpede rolul Banatului în istoria românilor și al Almăjului în istoria Banatului, profesorul Panduru trece la analiza în detaliu a vieții spirituale, culturale, sociale și economice a Prigorului până la data apariției cărții. Munca depusă a fost titanică și autorul merită speciale laude pentru răbdarea de a fi adunat cu grijă toate amănuntele posibile. Sunt profund încredințat că numai ușor nu va fi fost! O specială laudă merită ultimul capitol, intitulat *Scurtă istorie în imagini*. Aici profesorul Panduru a adunat imagini fotografice privind trecutul mai îndepărtat ori mai apropiat al Prigorului, unde pot fi văzute clădiri vechi, așezăminte sociale, economice și culturale, interioare, oameni surprinși în ocupația de zi cu zi, personalități ale satului. Aceste imagini, fiecare și toate la un loc, spun mai mult decât poate cuprinde cuvântul, căci ele deschid larg, oricui se va osteni să le privească, ieșirea spre gând, imaginație și necuprins.

Bibliografia folosită este cu totul impresionantă și adusă la zi.

Cred că principalul merit al cărții, dincolo de folosul imediat, este că, fără a o spune emfatic, afirmă modest dar răspicat credința că doar comuna liberă a fost și rămâne garantul cel mai autentic al libertății. Doar în cadrul comunei libere va putea fi individul ferit de la degradanta condiție de a fi un simplu factor social și economic. Doar comuna liberă, păstrând tradițiile și diversitatea, va putea asigura autentică libertate care înseamnă, mai mult decât orice, refuzul mediocrității căldicele și posibilitatea ieșirii din „comun”, posibilitatea de a fi excepțional.

Lucrarea profesorului Pavel Panduru nu poate fi considerată altceva decât o biruință a gândului românesc și, dacă această biruință a avut loc în Valea Almăjului, cu atâta mai bine!

UN TEXT MAI PUȚIN CUNOSCUT AL PĂRINTELUI NICOLAE STEINHARDT DE LA ROHIA

Publicarea lucrărilor părintelui Nicolae Steinhardt de la Rohia, *Jurnalul fericirii*, *Primejdia mărturisirii*, *Dăruind vei dobândi*, a îmbogățit cultura românească și i-a dat o nouă dimensiune. Aceste lucrări au fost mult discutate și analizate, iar în momentul de față ele se bucură de o enormă popularitate în România. În paginile lor românii găsesc nu numai frumusețe și informație, ei află acolo sfat, dragoste și semn. Căci existența părintelui Nicolae Steinhardt de la Rohia a stat, așa cum singur a spus-o în repetate rânduri, sub semnul unei duble iubiri, fără hotar și fără condiție, pentru ortodoxie și pentru neamul românesc. Toate temele principale, care mai apoi au fost dezvoltate și adăugite, din opera părintelui Nicolae Steinhardt au fost anunțate într-un studiu al lui rămas mai puțin cunoscut. Este vorba de *Secretul „Scrisorii pierdute”*. *Încercare asupra unei interpretări raționale a operei lui I. L. Caragiale*, publicat în revista *Ethos* (redactori Ioan Cușa și Virgil Ierunca), caietul II, Paris, 1975, p. 108-151. Studiul cu pricina a fost semnat Nicolae Niculescu, pseudonim folosit de Nicolae Steinhardt pentru lucrările publicate în Occident în anii comunismului sau difuzate la postul de radio „Europa Liberă” în aceiași ani.

Autorul își începe studiul amintind că el a fost întocmit în amintirea zilelor de exaltare petrecute într-o celulă de la Jilava în primăvara anului 1960. Erau zilele în care, după ce înfruntase torturi cumplite cu un curaj uluitor, Nicolae Steinhardt primise Taina Sfântului Botez în ortodoxie într-o celulă din triajul penitenciarului Jilava.

În acest studiu, Nicolae Steinhardt a căutat să dovedească limpede că *Scrisoarea pierdută* nu este o simplă comedie și o extraordinară realizare dramaturgică, ci, în egală măsură, dacă nu mai mult, o oglindă a sufletului românesc. Spunea părintele Nicolae: „Actul al IV-lea este acela unde, *pentru cine are ochi de văzut, urechi de auzit și inimă să-i bată*, autorul *Scrisorii* saltă peste comedia de moravuri... și ne duce cu iuțeală mare, în marș forțat – uimiți, încântați, emoționați (vezi lacrimile) în lumea care nu mai e a unei realizări teatrale, ci a marii arte, unde se decodează sufletul omenească, în cazul de față românesc. Ce-i această lume și care-i punctul precis din care începe și se arată privitorului? E lumea minunată a echilibrului românesc, iar de arătat se arată în punctul magic în care Cațavencu își cere iertare și coana Joița îl iartă... Actul al IV-lea e totul și duce de-a-dreptul la izvoarele românismului” (p. 112-113).

De aici mai departe, paragraf după paragraf și capitol după capitol, Nicolae Steinhardt explică ce era acea lume a esenței românești. Autorul arată limpede că cele ce le spune sunt și declarații de dragoste (în vorbele lui, „cri de coeur”) față de ortodoxie și neamul românesc. În această dublă iubire a lui Nicolae Steinhardt pentru cele de sus, ortodoxia, și cele din realitatea imediată, neamul românesc, se poate vedea perfectă înțelepciune a unui adevărat creștin. Această dublă iubire nici nu putea fi altcum și este extrem de pilduitoare azi.

Sunt atât de mulți cei din jurul nostru care se grăbesc să vorbească entuziaști despre virtuțile cutărei idei și cutărui sistem și care, cu egal entuziasm, se grăbesc să-i blameze pe oameni. Părintele Nicolae Steinhardt de la Rohia a stat deasupra acestei ispite. El a știut bine că cel care afirmă că îl iubește pe Dumnezeu, dar care disprețuiește creația Lui, minte și că, în fapt, un asemenea individ nu lui Dumnezeu se închină, ci unei false imagini zămislită de neputincioasa îndrăzneală a propriei sale închipuiri.

În lumea descrisă în actul al IV-lea al *Scrisorii pierdute*, Nicolae Steinhardt spune că românii apar ca popor al dreptei socotințe, al judecății chibzuite și al măsurii. Un popor al creștinismului trecut în sânge care nu a îngăduit teoriilor să înlăture credințele. După părintele Nicolae Steinhardt, românii sunt, mai mult decât orice, echilibrați și asta înseamnă capacitatea de a ierarhiza acțiunile omenești, de a înțelege că până și în interiorul răului există o ierarhie, de a pricepe că adesea „o împăcare strâmbă este mai bună decât o judecată dreaptă”. Căci dreptatea absolută (scopul dintotdeauna al extre-

miștilor și fanaticilor) este și rămâne nătângă atunci când nu este însoțită de milă. Adevărul și Binele nu pot fi abstractizate și idolatrizate, ci trebuie privite în complex și în relație. Călugărul care a mințit spre a salva o viață este mântuit, căci a ierarhizat cu dreaptă socoteală îndatoririle. Sentimentele pozitive, iertarea, îngăduința, înțelegerea, chiar degradate, fac totuși cu putință omenia datorită enormei lor capacități de răspândire și contaminare. Mai mult încă. Cei ce sunt și stau întemeiați pe credință, bun simț și omenie știu că sub nici o circumstanță nu se cuvine să ucizi sau să degradezi pe aproapele tău. Dimpotrivă, fanaticii, în numele ideii,ucid și chinuie, căci ei nu au credința care să-i oprească și să-i facă liberi (Libertatea fiind în primul rând respectul pentru libertatea celui care gândește altminterea). Dintr-o asemenea înțelegere Nicolae Steinhardt afirmă că însușirile românești fundamentale: mila, ospitalitatea, puterea de a ierta, prețuiesc mai mult decât inteligența, inițiativa ori îndemânarea. Iar superioritatea lor se vedește mai vârtos atunci când oamenii sunt la greu, la ananghie. Iar părintele Nicolae Steinhardt de la Rohia încheie într-o formă care stă deasupra oricărui comentariu: „În scoica aceasta, a unei comedii aprige și ostile, lumea românească poate străbate veacurile în tot mărețul ei farmec, prevestind de aci, de pe pământ, din iureșul unor întâmplări mundane, paradisul a cărui nostalgie nu ne va cruța nicicând”.

VITALITATEA „NEAMURILOR“

Câteva gânduri despre „culoarea“ luminii anotimpurilor și lunilor în diferite părți ale lumii. În adevăr, Toamna bucureșteană este probabil fără egal. (Dealtminteri în acea vreme mutilarea Bucureștiului, fizică și morală, doare mai mult ca oricând). Dumnezeu mi-a dăruit ca Toamna să fie în Michigan un anotimp incredibil de frumos, culminând cu scurtele zile, care tot în vremea aceea sunt, ale „*Verii Indiene*“. (Tristețea sfâșietoare a acelor zile nu poate fi asociată doar întâmplător cu băștinașii locului.)

La „Messa Verde“ se află ruinele satelor „pueblo“ și ruine de locuințe rupestre foarte vechi, circa din primul mileniu d.Chr. Aceste ruine arată că locuitorii băștinași ai Americii de Nord nu erau nici „sălbateci“, nici „înapoiți“ ci încă trăiau la nivelul neolitic, epoca de aur a omenirii, așa cum este pomenită în vremea în care amintirea ei vie nu pierise (Herodot, etc.). Vă este bine cunoscut faptul că „civilizatorii“ au comis crime abominabile împotriva acestor oameni

pașnici și i-au asuprit cum nu a mai fost asuprit vreun neam; până în 1925 „băștinași” nu au avut cetățenia americană! Oricum, Andrei îmi spunea că în zonă sunt acum foarte mulți descendenți ai neamurilor „Hoppi” și „Navajo”. Oamenii tineri, educați, având, ca limbă, principala limbă a triburilor și doar secundară engleza. Mai mult, acești oameni sunt reîncadrați în tradițiile lor, care nu au pierit așa cum nădăjduseră invadatorii. (Iarăși se dovedește că „nu mor caii când vor căinii”). Bătrânii lor știu toate riturile de inițiere și le transmit mai departe doar prin grai viu, ca realitate vie, aceluia care merită să fie înaintați în taină. Altfel acei bătrâni duc taina cu ei în mormânt. Acest lucru este de extraordinară importanță căci vedește credința tare, iar dacă această credință este tare înseamnă că este și vie. Mai mult numărul descendenților băștinași crește enorm și ei își revendică proprietățile la rândul lor. (Ce umblă roata uneori și vine roata!). Este dovada excepțională că Neamurile nu pier, căci sunt realități duhovnicești aduse în existență printr-o Voință care nu se contrazice și nici nu poate fi înfrântă de întunericul zilei. Între acei tineri spiritualizați și masa hedonist-îndobitocită a invadatorilor diferența este de categorie. Nu încape îndoială. Venceremos!

MOȘUL GHEORGHE LAZĂR DIN ȘUGAG

Moșul Gheorghe Lazăr din Șugag a avut, la sfârșitul veacului, al XIX-lea și începutul veacului XX, o influență absolut covârșitoare asupra vieții ortodoxe românești în general și a celei monastice în chip special. Acest om fără nici un fel de educație formală a turnat suflu nou, de foc, în căile vieții duhovnicești românești și a lăsat în urmă ucenici care, până în ziua de azi, determină direcția și specificul de viață al centrelor de duhovnicie ortodoxă românești. Moșul Gheorghe Lazăr a continuat să trăiască în amintirea ucenicilor lui și ucenicilor acestora și, încet-încet, a devenit un personaj legendar, deși s-a săvârșit cu mai puțin de o sută de ani în urmă. Este marele merit al neobositului Arhimandrit Ioanichie Bălan că a restituit credincioșilor viața și faptele lui Moș Gheorghe din Șugag prin lucrarea: *Moșul Gheorghe Lazăr și ucenicii săi*, lucrare de 119 pagini ilustrată cu splendide gravuri și în care apar și cele câteva fotografii ale cuviosului, tipărită în anul 2001 de Editura Episcopiei Romanului.

Lucrarea este sobră și caldă în același timp și ea reușește să aducă în fața cetitorului personalitatea, absolut fascinantă, a unui sfânt al zilelor noastre.

Moșul Gheorghe Lazăr s-a născut în comuna Șugag din județul Alba, în 1846. Satul de munte își întemeia viața economică mai ales pe creșterea vitelor și, cu toată presiunea și șicanele autorităților, a fost ferit de erezia uniției. Când avea 24 de ani el a fost căsătorit și a avut o viață conjugală cuviincioasă cu limpezi accente de monahism „alb”. În anul 1884, Moșul Gheorghe pleacă la Ierusalim pentru a se închina la Locurile Sfinte și din acel moment viața lui a luat o nouă direcție.

A pornit pe jos, îmbrăcat în țoale albe, cu pieptar, cojoc-bundă, căciulă și încălțat cu bocanci. Tot drumul, pe jos și apoi pe vapor s-a rugat și ținut în post aspru și curăție. Ajuns la Ierusalim s-a închinat fierbinte la Mormântul Mântuitorului și, după ore de rugăciune cu lacrimi fierbinți, a ieșit un alt om, înduhovnicit, întărit, fără cale de întoarcere. Ceva cu totul minunat s-a petrecut atunci, căci Moșul Gheorghe a lăsat în urmă tot ce era a lumii și a pornit, cu crucea în spate, pe Calea Adevărului și a Vieții.

Pentru o vreme s-a tras în pustia Sinaiului și a Iordanului, mai apoi în pustia cea mai adâncă (probabil în Tebaida), a cunoscut și a stat sub ascultarea celor mai aspri și nevoitori trăitori creștini ai pustiei. Nu știm ce va fi sfătuit cu ei, nu știm ce le-a încredințat el ori ce i-au încredințat ei. Este de bănuț că o anume cale tainică între centrele de duhovnicie străvechi din Carpați și cele din pustiurile Iordanului, Sinaiului și Tebaidei au lucrat împreună. Cum și în ce formă fără îndoială că rămâne o taină pe care o putem doar bănuț ori vedea „prin oglindă”. În acele vremi de mare nevoiță, Moșul Gheorghe a fost luptat de ispite fără număr și din ele a ieșit luându-și nevoiță „văzută”, de a umbla, până la sfârșitul vieții desculț și cu capul descoperit; acoperit de hainele-i de pânză, cu brâu lat în jurul mijlocului și purtând pe umeri bunda întoarsă împotriva, cu pieptul larg descoperit. Astfel a pornit înapoi spre Carpați, dar din nou a poposit vreme de câțiva ani într-un alt loc de taină duhovnicească, în „Grădina Maicii Domnului”, din Agigora, de la Athos. Acolo el a lăsat o amintire de neșters. Marele duhovnic și ascet Paisie Agioritul (Arsenie Enepidis) în lucrările sale vorbește de multe ori despre Moșul Gheorghe și impactul ce l-a avut asupra vieții agiorite prezența lui și, mai apoi, a ucenicilor lui. Între altele Paisie Aghioritul dă ca sigură întâlnirea dintre Moșul Gheorghe și „călugării nevăzuți”, acei nevoitori care viețuiesc nevăzuți în vârful Atonului, în viață îngerească, fără de hrană, acoperământ ori îmbrăcăminte. Din nou este limpede că între centrele de profundă duhovnicie ale răsăritului bizantin se resta-

bileau contacte despre care putem doar bănuî. Întors în țară, Moșul Gheorghe și-a pus rosturile familiei în bună rânduială și apoi a pornit, ca pelerin, prin toate mănăstirile și bisericile românești. Pe vreme de iarnă crâncenă, prin viscol; pe vreme de toamnă, biciuit pe ploî; pe vreme de vară, ars de soare, Moșul Gheorghe, desculț, cu pieptul dezvelit, cu bunda întoarsă pe umeri, cu Psaltirea într-o mână și toiagul cu cruce în cealaltă, mergea domol, rostind neconținut psalmii pe care îi știa pe dinafară. Nu a trecut o zi în care să nu fi rostit toată Psaltirea, domol, cu accente bizantine. Apoi, noapte de noapte, se închidea în biserica locului unde se ruga cu brațele înălțate ore în șir, se închina tuturor sfinților din calendar, pomenea numele tuturor celor ce l-au miluit și apoi, scoțându-și cojocul, făcea sute de metanii până ce era ud de sudoare. La crăpatul zorilor se trăgea în mica-i chilie, sau unde va fi fost adăpostit și ațipea câteva clipe. Iar apoi pornea din nou la drum rostind psalmii pe dinafară. Tot ce primea dăruia seara săracilor, iar el însuși gusta, după apusul soarelui, puțină mâncare, asta în afară de luni, miercuri și vineri când postea desăvârșit, negru. Din 1890 se trage în Piatra Neamț vietuind în chilia de piatră a turnului clopotniței bisericii Sfântului Ioan, ctitorie a lui Ștefan cel Mare. Acolo s-a nevoit ca un sihastru până în 15 august 1916 când s-a săvârșit cu pace cum însuși binevestise cu ani înainte. În toate peregrinările lui, Moșul Gheorghe a avut o enormă influență, prin faptă și prin sfat duhovnicesc. Figura lui, din fotografiile păstrate, apare blândă și dârză deopotrivă... Părul aspru îi acoperea țeasta și se termina deasupra frunții, trupul îi era vâjos și pe umeri îi atârna bunda. Asemănarea cu un dac de pe columna lui Traian nu este asociativă, ci obligatorie. Obligatorie și pentru doi dintre ucenicii lui, Atanasie și Chirii Păvălucă.

Acești doi călugări de la Neamțu, pe numele lor din lume Ioan și Haralambie, erau mocani din Covasna. Un sat în care mocanii se purtau doar în straie albe și având pe toate cele, bundițe, chimire, ciomege, semnul Crucii și în care toți știau pe dinafară sfânta Psaltire. Mai mult încă, acel sat era cunoscut ca al „mocanilor călugări”. În 1909 cei doi frați își dăruie întreaga lor avuție (de turme, ustensile și bani de argint curat) Sfintei Mănăstiri Neamțu, cărei obști se și alătură (Chirii se va săvârși la Athos, fiind amintit cu venerație până în ziua de azi).

Moșul Gheorghe reprezintă o lumină mare pentru ortodoxia și monasticismul românesc, dar îmi vine să cred că el mai vedește ceva. Că spiritualitatea carpatină a continuat să trăiască peste

ocupația romană, s-a altoit dreptei credințe firesc și fiindcă o aștepta, și că vremea marilor dezvăluiri în Carpați ne stă încă înaintea.

„VEDEREA LUCRURILOR ÎN DIMENSIUNEA LOR VEȘNICĂ”

Poezia lui Dimitrie Grama (din volumul *„Bastian. Și alte confidențe”*) m-a impresionat mult și cred că am nevoie de ceva vreme de gândire (mai ales considerând că eu nu sunt un critic literar). Încă mai mult am fost „izbit” de chiar prima poezie, „Bastian”, care efectiv reproducea o întâmplare avută acum vreo 15 ani. De asemenea eseistica lui este un subiect fascinant. Cred că trebuiesc stabilite câteva lucruri. Dimitrie Grama este un idealist, aș îndrăzni să spun, fără hotar. Fără urmă de îndoială că este un om de mare sensibilitate și mare caracter. Doar un asemenea om poate înțelege esența „relației” dintre om și Dumnezeu care este umilința. (Iar aceasta este adevărat nu doar pentru om, unde este necesară, ci mai ales dinspre Dumnezeu, unde este opțiune. Măsura deplină a umilinței fiind „umilința lui Hristos”.)

Eseul Dlui Grama despre „vietățile fără grai” este superb și în totul adevărat. Prețuirea (argumentată) pentru cei care „nu cuvântă” îi face cinste și este un semn de noblețe. Am tot „cugetat” pe marginea lui și cred că acel eseu este o prezentare în proză a inegalabilului poem „Bastian”. Ceea ce spune este uluitor de adevărat și culmea, nespus de simplu. (De fapt marile adevăruri sunt întotdeauna incredibil de „simple”, atâta de „simple” că cel mai adesea nu le băgăm de seamă.)

Am fost impresionat în special de foarte subtila observație privind modul de reacție în clipa în care „cineva”, „întâmplător”, ne deschide ochii.

Exact acest sentiment l-am trăit, cu decenii în urmă, când „cineva”, prima dată, mi-a „arătat” Ortodoxia. Ceea ce numea Dl. Grama „perceperea trăirii în două planuri”, a vederii lucrurilor în dimensiunea lor veșnică, este ceea ce în Ortodoxie este numit „trezvie”. Iar modul în care este cu putință să existăm în două planuri este ilustrat de copiii: *„dacă nu veți fi ca și copiii nu veți dobândi Împărăția Cerurilor”*.

Ceața se risipește, noaptea se apropie de sfârșit și cred, cred, că zorile zilei noi se arată.

GÂNDURI RĂZLEŢE

- Nu ştiu ce să spun despre „sfinţire“. Personal am rezerve faţă cu aceste chemări gen „Santo Subito“. În Ortodoxie sfinţii s-au „impus“ prin râvna poporului, în timp. Când au fost formal recunoscuţi între Sfinţi poporul ştia de mult că sunt acolo. (Daniil Sihu, Ştefan cel Mare, Constantin Brâncoveanu şi mulţi alţii).

- M-a mişcat la lacrimi ceea ce am citit într-o scrisoare despre lumea românească văzută de la anume distanţă şi cu minimală detaşare. În asemenea clipe, într-adevăr, o vedem în tot măreţul ei farmec, cum străbate vremile fără schimbare, din adânc în adânc mai atrăgătoare. În asemenea condiţii, „puternicii“ clipei apar exact ca ceea ce sunt, murdărie de muşte, colb fără semnificaţie.

- Astăzi sunt cu gândul la Biserica Zlătari şi la petece din jurul ei unde mai pâlpaie Bucureştiul „nostru“. Acolo se află şi mâna Sfântului Ciprian care este azi pomenit.

- Descrierea sentimentelor de reîntoarcere, de temporară deznădăjnire etc. Cred că ştiu sentimentul din vremea copilăriei. Reîntoarcerile la Bucureşti, după două luni de Borloveni, erau asemănătoare. Reţin mai ales descrierea stării de nelinişte/nemulţumire care precede reîntoarcerea în casă. În acelaşi timp cele spuse sunt de folos celor pribegiţi care mereu trăiesc între două case.

- Mulţumesc pentru imaginile fotografice primite, ale „mamei“ tigrului şi purceluşilor adoptaţi. Este aşa de limpede că în permanenţă, toţi, tânjim după dragoste şi încă mai exact după dorirea de a dăruia dragoste. Tot răul din lume stă în perversitatea acestei doriri. În învăluirea ei în imaginaţie diabolică.

- Ştiu ce înseamnă absenţa din locul „lucrului“ vreme mai îndelungată. Mai ales atunci când acest „lucru“ înseamnă ataşament şi dăruire. Atunci când veţi simţi că lucrurile sunt din nou „sub control“ vom avea răgazul să tănuim.

- Tot ce faceţi este important şi orice renunţare înseamnă durere. Dar smeriţi-vă în a accepta că puteţi realiza doar ceea ce vă stă în putere şi că este mai de folos să realizaţi lucru bun decât lucru mult. Iar mai departe veţi vedea că Dumnezeu va dăruia „secerători“.

- Nu vă mai preocupaţi de cele spuse despre de „creoli“. Ceea ce fac ei este tactica necuratului. Din ce în ce mai des veţi vedea că risipirea „învinuirilor“ ce vi se vor aduce va însemna din partea Dumneavoastră un efort de a dovedi negativul. Asta este şi inutil şi

cu neputință. În același timp ar trebui să „catalogați” aceste învinuiri. În timp, analiza lor, va ilustra un *modus operandi* și asta poate fi de folos.

- Sunt momente de „cădere” urmate de ridicare prin voință, dorirea de bine și nădejde în Dumnezeu. Esența vieții creștine este nu căderea (Dumnezeu știe prea bine ce suntem) ci dorința de a ne ridica. Iar acestei dorințe îi răspunde, întotdeauna, ajutorul lui Dumnezeu. Cel care este Nobilul perfect și Atletul tuturor cauzelor aparent pierdute. Nu uitați. Cea mai utilizată formulare din Noul Testament este: „*nu vă temeți*”.

VALOAREA MÂNTUITOARE A TRADIȚIEI

Vremea pe care o trăim este a conflictului dintre „globalism” (care este o ideologie, dacă nu o nouă religie, însemnând materialism extrem) și „neamuri” care înseamnă respect pentru specificitate, tradiție și „aroma casei părintești”. Acest conflict este deschis și în plină desfășurare și el se petrece în sumedenie de domenii, dar poate că în nici unul nu este conflictul pomenit mai la vedere ca în publicistică. În acest context aș vrea să subliniez o anume „coincidentă”.

În anii comunismului cei ce publicau trebuiau să împlinească trei cerințe. Să preamărească pe stăpânii clipei istorice (și încă mai vărtos Uniunea Sovietică), să se lepede de tot trecutul semnificativ și tradițiile naționale, să insulte Biserica ortodoxă. În momentul de față celor ce publică în presa românească (și a căror voce se face auzită și în comunitatea românilor-americani prin modul iresponsabil în care maculatura lor este reluată în măcar unele periodice românești din Lumea Nouă), astăzi controlată prin „Fundatia Pentru o Societate Deschisă” a financiarului „deja” internaționalist Soros și alți „*eiusdem farinae*”, li se cer tot trei lucruri: să preamărească pe promotorii „globalismului”, să se lepede de trecutul și tradițiile românești, să insulte Biserica ortodoxă. Scopul publicisticii amintite este de a crea noi modele repetitive (lucrări care ar urma să fie citate în chip automat, în spirit și literă) și astfel de a genera o nouă memorie colectivă, alcătuită după comanda și în laboratoare care sunt în slujba unui materialism vulgar, agresiv și inspirat de negativitatea pură. Atacurile împotriva Bisericii ortodoxe sunt acuma de o violență și vulgaritate extremă și în acest context este bine să ne aducem aminte de câteva lucruri. Biserica ortodoxă română nu este

o structură administrativă, ci un trup duhovnicesc care înseamnă totalitatea clerului și mirenilor și care totalitate nu este alta decât trupul mistic al lui Hristos. În cuprinsul acestui trup sunt multe mădule (între ele și „neamurile” care nu au nimic în comun cu șovinismul tribal, ci sunt alcătuirii spirituale, duhovnicești prin care lucrarea lui Dumnezeu în lume se vădește). Pentru români, Biserica ortodoxă a însemnat mai mult decât mărturisirea unei credințe, a însemnat *însăși ființa vie a neamului*. Biserica ortodoxă a dat românilor uluitoarea conștiință a unității de „lege și neam” (iar dacă cineva ar avea neputincioasa îndrăzneală de a minimaliza acest dar de ajuns ar fi să vadă ce s-a întâmplat slavilor din sudul Dunării care, de un neam fiind, au ajuns să se sfâșie, căci țin de „legi” felurite). Este iarăși drept să ne amintim și să mărturisim că Biserica ortodoxă română, în timpul celei mai cumplite nopți a istoriei naționale, a împlinit, cu enorme sacrificii, cel mai de preț lucru: viața liturgică neîntreruptă. Pentru a împlini acest lucru ierarhi, clerici, monastici și mireni au jertfit sânge și demnitate personală. În acest chip, cei care azi află de bine să insulte și denigreze dau dovadă de o inimaginabilă lipsă de cinste sufletească! Biserica ortodoxă a trecut cu bine prin coșmarul comunist și ea se înfățișează azi puternică, gata să facă față tuturor încercărilor ce i-ar sta în față, și mai ales gata să apere tradiția mântuitoare.

În lucrarea sa, *Sensul istoriei*, Nikolai Berdiaev arăta că în domeniul vieții religioase „antitraditionaliștii” au început prin a ataca „tradiția” și au sfârșit prin a tăgădui valoarea Sfintei Scripturi. Nici nu putea fi altcum.

Tradiția nu este altceva decât lucrarea Duhului Sfânt în timpul istoric și ea (tradiția) este suma experiențelor fiecărei generații în scurgerea vremii. Să negi valoarea tradiției este dovada unui dement orgoliu și părerii de sine, căci acea negație înseamnă ștergerea tuturor celor ce ți-au premers, ca entități semnificative. Extinzând demonstrația, ștergerea tradiției înseamnă reducerea „neamurilor” și „persoanelor” la categorii strict biologice și sociale, înjosirea lor maximă. În această înțelegere se cuvine fiecărui membru al Bisericii ortodoxe să fie smerit dar, în chip egal, tot fiecare nu trebuie să se sfiască a mărturisi frumusețea împărătească și valoarea mântuitoare a tradiției ortodoxe căreia îi datorăm tot ce ne definește ca persoane și români.

CAPITOLUL IV UN „EPILOG DESCHIS“

BASMELE ROMÂNEȘTI ȘI SFÂRȘITUL BIZANȚULUI: O POSIBILĂ LEGĂTURĂ

Basmele românești, este un truism să o spun, reprezintă probabil una dintre cele mai frumoase, mai emoționante și mai semnificative expresii ale „sufletului” românesc și înțelegerii românești a rostului vieții. Mai mult decât orice, basmele românești reflectă (cele minunate arătate mai pe larg și mai competent de către Mircea Eliade) modalitatea extraordinară prin care teroarea realității și nedreptatea istoriei au fost înfrânte, legate, făcute neputincioase. Această performanță extraordinară a fost posibilă prin transfigurare și prin priceperea semnificației ascunse a evenimentelor sau, încă mai precis, deslușind în întregime că cele văzute nu sunt alta decât un reflex, extraordinar și providențial, al eternului. Basmele românești mai demonstrează și deplina armonie dintre narație și gândire, dintre metaforă ca mod de exprimare, ca modalitate de cunoaștere, ca unealtă de captare și speculațiile spirituale și existențiale. Basmele românești mai exprimă și relația dintre nostalgie (care întotdeauna va fi pentru Raiul de unde, pe drept, am fost alungați) și vremelnicia existenței imediate. Am fi peste măsură de semeți dacă am crede că această înțelegere a realității, a legăturii dintre transcendent și imanent, a fost și este un „dat” al românilor, o „inventie” strict românească. Personal cred că această înțelegere (care, posibil, a fost desăvârșită de români) a început în Bizanț și s-a împlinit în amurgul lui și în ceea ce numim „*Bizanț după Bizanț*”.

Bizanțul a fost nu numai și, cred, nu mai ales o extraordinară realitate istorică imediată, ci mai ales o pildă exemplară pentru totdeauna. Bizanțul a însemnat *nu numai* și *nu mai ales* grozave biruinți și împliniri, economice, culturale și de tot felul, ci mai ales istoria unei desăvârșiri duhovnicești și stabilirea pentru totdeauna a dreptei credințe și aflării punții care trece de la lumea aceasta la cea care va să vină (și care este, de fapt, dintotdeauna). Această înțelegere a legăturii **între cele văzute** (altcum zis dintre „simboluri”) și **cele ce vor să vie** a fost definită încă de Sfântul Maxim Mărturi-

sitorul care arăta că simbolurile dezvăluie cele ce vor să fie dar, în același timp, cele ce vor să fie cauzează, aduc în existență, simbolurile. Mai apoi gândirea Sfântului Maxim Mărturisorul a fost conceptualizată prin Sfântul Grigore Palamas în cele spuse despre Lumina cea necreată și isihasm.

Sfântul Grigore Palamas și cu el întreaga Aghiora au văzut în Lumina Necreată, în Lumina Taborică, lucrarea lui Dumnezeu și legătura văzută dintre transcendent și imanent. Ei au văzut limpede diferența dintre esența transcendentă a Divinității și energiile divine, care sunt active în lumea imediată; energii care nu sunt create, ci sunt formele în care, neconținut, Dumnezeu se arată lucrând în lume, spre împlinirea rostului pentru care a adus-o în ființă. Isihasmul, forma desăvârșită a gândirii bizantine, exprima și sătura setea fără sfârșit a pravoslavnicilor (care, oricum, se manifestase în disputele hriologice și mai apoi în apărarea icoanelor) de a afla puncte ce leagă lumea aceasta cu cea de apoi. Într-o asemenea înțelegere și cu o astfel de logică istorică este de tot limpede și explicabil de ce pentru ortodocși viața și desăvârșirea vin nu din istorie, ci la sfârșitul ei. Așa cum fără egal spune Sfântul Apostol Pavel, apostolul neamurilor, în **Evrei**, 11, 37-40: *„Au fost uciși cu pietre, au fost puși la cazne, au fost tăiați cu fierăstrăul, au murit uciși cu sabia, au pribegit în piei de oaie și în piei de capră, lipsiți, strămtorați, rău primiți. Ei, de care lumea nu era vrednică, au rătăcit în pustii, în munți, în peșteri, în crăpăturile pământului. Și toți aceștia, care pentru credința lor au fost de pomenire, n-au primit ce le fusese făgăduit, pentru că Dumnezeu rânduise pentru noi ceva mai bun, ca ei să nu ia fără noi desăvârșirea”*. Dar toate cele spuse mai sus pot fi ilustrate prin faptă istorică din trecutul târziu al Bizanțului (de fapt în chiar ajunul căderii sale sub stăpânirea necredincioșilor) și care faptă ne va aduce la legătura cu românii și basmele lor.

Bizanțul cuprindea conceptele politice romane, cultura greacă și credința creștină. O sinteză creatoare și cu urmări ce sunt adeverate și astăzi și vor fi și mâine. Bizanțul se considera (și pe drept cuvânt) singurul „imperiu” și conducătorul lui era singurul împărat legitim al cărui rost era nu de a apăra un teritoriu, ci de a sta de veghe la binele tuturor drept-credincioșilor. Această credință o aflăm răspicat exprimată la sfârșitul veacului al XIV-lea, când Bizanțul era

înconjurat de necredincioși și chiar silit a le plăti tribut. Marele Duce al Moscovei, Vasile I, fiul lui Dimitrie Donskoi biruitorul asupra tătarilor, recunoștea doar autoritatea Patriarhului din Constantinopol, nu și a împăratului. Pe monedele sale el puse a se scrie: „avem Biserică, dar nu avem împărat“. Răspunsul și lămurirea nu au întârziat și ele au venit într-o scrisoare a Patriarhului Ecumenic. „Nu este cuminte, fiule, a zice avem Biserică, dar nu și împărat. Nu este cu putință pentru pravoslavnici să aibă Biserică, dar nu împărat, căci puterea împăratului și a Bisericii sunt un singur trup ce nu poate fi desfăcut. Căci ce zice primul între Apostoli, Sfântul Petru, în prima lui epistolă sobornicească: «Temeți-vă de Dumnezeu și dați cinstire Împăratului», căci el nu la așa-zișii «împărați» ai altor locuri se referea, ci zicea el «Împăratul» ca să arate mai vârtos că unul singur este în lume. Dacă alți cârmuitori au început a se chema pe sineși «împărat» aceasta s-a făcut în contra firii și legii, prin silă și tiranie. Care Sfânt Părinte, care Conciliu Sobornicesc, care rânduieli bisericești pomenesc de asemenea «împărați»?... și dacă acuma, prin iconomie dumnezeiască, necredincioșii au cuprins cele care de drept sunt ale împăratului, el capătă prin Biserică aceeași cinstire, aceleași rugăciuni și este uns cu același Sfânt Mir făcându-se împărat și Singur Stăpânitor al romanilor, adică al tuturor celor binecredincioși...”

În mod limpede se arată credința nestrămutată că cele văzute și imperfecte nu sunt decât reflexul celor nevăzute și desăvârșite. Tot limpede erau respinse, cu dezgust, impostura și „neamul prost“. Mai mult încă, putem înțelege de ce cu atâta strășnicie strămoșii noștri au ținut la numele de *români*. Nu reflexul târziu al unei pretense coborâri din orașul celor șapte coline, ci certitudinea că sunt supuși ai Bizanțului, ai celui care mereu s-a numit „împărat al romanilor“, adică al celor binecredincioși. Căci naționalismul sănătos chiar asta înseamnă, fidelitatea față de tradiții (și încă mai vârtos cele spirituale) și aspirația către o societate organică și necesar legitimă (Această sănătoasă gândire a fost strălucit articulată în veacul al XIX-lea de marele gânditor rus Konstantin Leontiev. „Ce este neamul dincolo de sistemul ideilor statale și religioase? De ce să-l iubim? Pentru sânge? Dar ce este sângele pur? Nimic altceva decât sterilitate spirituală. Marile națiuni au avut întotdeauna sânge amestecat. Limba? Limba trebuie să fie scumpă mai ales ca expresie a

ideilor și sentimentelor înrădăcinate în noi. A ne iubi neamul doar pentru că este al nostru este o absurditate și o minciună". Aceasta a fost înțelegerea sub care și vremea în care s-au alcătuit basmele românești.

În primul rând, trebuie menționat că basmele românești, chiar dacă au circulat pe întreg teritoriul locuit de români într-o fantastică dovedire de unire în gând și lege, a fost creația obștilor, satelor românești care, mai mult ca orice, erau comune libere, urmașe ale modelelor bizantine, dovezi de model organic. Aceasta privea mai ales posibilitatea vieții duhovnicești libere. Căci obștile bizantine și apoi românești, alături de polisurile grecești, comunele italiene și stătuțele germane au fost singurele formațiuni ce s-au dovedit capabile să genereze libertate și deci creativitate. Libertatea de care vorbeam recunoștea valoarea complexă a personalității umane, a individului și deci genera originalitatea, care este premisa sau condiția care aduce în tărâmul posibilului, excepționalul. Comunele libere, modelul bizantin, stau în stare antitetică cu nivelarea economică de mai apoi (modelele „republican” ori, mai rău, „globalist”) care genera schimbarea individului în factor strict economic și social, producând în acest chip mediocritate în cel mai bun caz și încă, mai adesea, tiranie. Deci, în acest climat de înțelegere a rostului vieții, mai mult, ca parte a modelului existențial bizantin, au apărut basmele românești. Era vremea de sfârșit a Bizanțului „văzut”. O vreme în care biruințele au fost puține și înfrângerile numeroase, când cel mai adesea Împăratul Alb a fost biruit de cel Roșu (simbol al imposturii și răului). În aceste teribile circumstanțe istorice înțelegerea bizantină a vieții de care vorbisem mai devreme a pătruns și s-a răspândit între toți cei binecredincioși, între toți romanii și deci și între români.

Bizanțul și tot ceea ce înseamnă el a fost asimilat cu cele nevăzute, cu lumea de dincolo întotdeauna biruitoare, iar cele imediate au fost asimilate istoriei temporale și mai în toate chipurile, Bisericii luptătoare. Că așa stau lucrurile ne-o arată limpede una dintre cele mai splendide tradiții legate de căderea Bizanțului, de intrarea necredincioșilor în Sfânta Sofia.

Preotul care liturghisea atunci când Mahomed al II-lea a intrat călare în Sfânta Sofia, s-a tras într-o lature, unde s-a făcut nevăzut și acolo continuă el să co-liturghisească în Liturghia cosmică. Dar,

la vremea potrivit lăsată de Dumnezeu, acel preot va reapărea ca să continue în chip văzut ceea ce el desăvârșește în chip nevăzut. Teroarea istoriei a fost frântă!

În același chip, fiind membrii unei comune legitime și organice, ai unei „Împărății” (reflex al stării desăvârșite) eroii basmelor românești (fie Prâslea, Ileana, Fata cea mică etc.) nu sunt factori socio-economici și nu așa sunt socotiți, ci după vrednicia lor care este mai ales duhovnicească. În același chip, în mod firesc acești eroi sunt ajutați în lucrul lor de *puteri alternative*, gata să asiste pe cei vrednici (pasărea măiastră, zâna cea buna etc). Este și aici dovada adâncii înțelegeri pravoslavnice a rostului individului. Căci arăta Sfântul Teofan Zăvorâtul: „*Nimic nu vine fără trudă. Ajutorul lui Dumnezeu este întotdeauna alături de noi și gata să se ivească, dar el se dăruie doar acelor care caută și trudesesc și încă mai vârtos acelor care căutând își istovesc tot talantul ce le-a fost dat și abia atunci, cu toată inima își înalță glasul strigând: «Doamne ajută-mă!»*”. Așa basmele românești ne spun că biruința vine nu în istorie, ci la sfârșitul ei și că Dumnezeu, în nesfârșita Lui înțelepciune și bunătate, îi așteaptă, pe toți cei vrednici, să primească desăvârșirea.

OPINII DESPRE OPERĂ ȘI AUTOR

Am remarcat mai demult că Alexandru Nemoianu este un intelectual deosebit de sensibil și această sensibilitate, combinată cu un intelect superior, bineînțeles că a creat un om deosebit, care natural că înțelege și respectă această ordine divină universală, în care conviețuim. El înțelege probabil mai bine decât mine și, este mai devotat părții religioase, cunoscute, a existenței umane, pe cînd eu sunt un religios liber și sunt încă pe drum spre un Dumnezeu, pe care îl numesc Dumnezeu doar pentru că nu sunt sigur că acesta este numele lui adevărat. Mi-aș dori ca totul să fie mai simplu, mai direct, dar pentru mine nu este așa. De asemenea, am o presimțire că atunci cînd voi sta de vorbă cu acel, încă necunoscut de mine, Dumnezeu și îmi va destăinui „secretul”, „adevărul”, voi rămâne mut pentru întotdeauna. Alexandru Nemoianu este un spirit desăvîrșit. El a ajuns acolo unde toți sperăm să ajungem, dar puțini avem tăria și puritatea lui sufletească. Nu pot decât să îl invidiez, eu care sunt încă pe drum, propriei conștiințe și îmi împărtășesc voiajul, cu speranța că ar putea fi de vreun ajutor vreunui alt om rătăcit, ca și mine, în acest mister, în acest formidabil univers.

Dimitrie Grama, Danemarca

Universul supus reflecțiilor unui om vădit interesat de soarta Terrei este atât de vast, încât numai lectura foarte atentă îl poate, parțial, descoperi. „Acum”, de Alexandru Nemoianu, este o carte ce se citește cu mare interes și cu deplină implicare filozofică și civică de toți cei ce au fericirea „să le cadă în mâini” și sub priviri. Politologul, gânditorul și păzitorul binelui în lume este dublat de un literat de primă mână, ce-și exercită talentul (cald-învăluitor și cu mare putere de sugerare!) în fiecare cuvânt, în fiecare rând, în fiecare pagină. Sufletul românesc – expresie a măsurii, a bunului simț, a trăinicieii convingerilor, a dragostei nețărmurite și a tuturor sugestiilor cu care este investit cuvântul „dor” – pulsează ritmic și amplu în fiecare filă. Categorie, „Acum” se va constitui într-un puternic îndemn la reflecții existențiale, în general, naționale, în special.

Augustin Macarie

Alexandru Nemoianu, prin cartea sa „Întâmplări și vise”, mi-a readus în suflet dorul de acasă și dorul de acea „gură a sobei” care ne vorbea în copilărie prin căldura teracotei și tăria vântului ce sufla prin hornuri. Dar cartea – prin multiplele ei mesaje și luări de atitudine – transmite și revolta față de „atleții amoralității” și „elitei de mahala” care au continuat să existe și după 1989, fără să-și fi modificat vechea ideologie.

Antonia Iliescu, Belgia

SUMAR

DOUĂ MODELE DE „RECONQUISTA”: „PĂSTOR” ȘI „SĂMÂNȚĂ” de Artur Silvestri	3
MODELUL NOII PRIGOANE ANTI-CREȘTINE	7
CAPITOLUL I – LUCRAREA RĂULUI	9
<i>„Modelul” cartaginez pag. 9; Modelele repetitive ale răului pag. 12; Cine seamănă vânt... pag. 15; Începutul unor „vremuri de plumb” și un „pumn de oameni” pag. 17; Simptome de putreziciune pag. 18; Note despre imperiu pag. 19; Un simptom duhovnicesc pag. 24; Dixi et salvavi animam meam! pag. 25</i>	
CAPITOLUL II – NOUA „MANTRĂ” ȘI „MARGINEA IMPERIULUI”	27
<i>Din nou despre globalizare pag. 27; „Ideologia descurajării”; un simptom pag. 27; „Ideologia descurajării” și „a treia Europă” pag. 29; „Sistema diavolului” pag. 30; „Jigodia” pag. 30; Relațiile dintre „diaspora” și „țara veche”; o opinie pag. 31; Un „gen nedeterminat” pag. 33; „Prigoană nouă pornită împotriva bisericii ortodoxe” pag. 34; „Viermele puturos” pag. 35; Emanoil Gojdu și „Fundatia Gojdu” pag. 36; „Cu diavolul nu se intră în dialog” p. 38</i>	
CAPITOLUL III – „RETRAGEREA LA MUNTE” ȘI ÎN CALITATE	39
<i>Despre stăpânire, uzurpări și „calea nesmintită” pag. 39; „Întemeierea pe credința în bine” pag. 39; Ajutorul de la Dumnezeu pag. 40; Istoria ca o doină pag. 41; Pângărirea Ceahlăului pag. 42; Gânduri despre românii de azi și de mâine pag. 43; „Europa neamurilor” pag. 45; Iluzia tranzacționistă pag. 45; „In hoc signo vinces!” pag. 46; Cazul Basarabiei pag. 47; Biserica română în America pag. 48; Despre fapte, „loc” și natură pag. 49; Recunoașterea istoriei românești în întregul ei mult milenar pag. 51; Muntele! pag. 51; „În afara gloriei”. Câteva gânduri pag. 52; Colecții și amintiri și biruințe pag. 54; Adevărul vă va face liberi pag. 55; Contra acelor „dogme” ale puterii întunericului pag. 56; Pentru ca să putem fi una! pag. 58; De fapt, un început! pag. 59; Cred că asta are importanță... pag. 59; Începe să vorbească majoritatea semnificativă pag. 61; Monografia localității Prigor pag. 63; Un text mai puțin cunoscut al părintelui Nicolae Steinhard de la Rohia pag. 64; Vitalitatea „neamurilor” pag. 66; Moșul Gheorghe Lazăr din Șugag p. 67; „Vederea lucrurilor în dimensiunea lor veșnică” p. 70; Gânduri răzlețe pag. 71; Valoarea mântuitoare a tradiției p. 72</i>	
CAPITOLUL IV – UN „EPILOG DESCHIS”	74
<i>Basmele românești și sfârșitul Bizanțului: o posibilă legatură</i>	
OPINII DESPRE OPERĂ ȘI AUTOR de Dimitrie Grama, Augustin Macarie, Antonia Iliescu	79